

O

L

S

ÅRSBOK
2019

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Centralförbundsordförande Mats Nylund, 050 512 2191
Kansli Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
09 586 0460, fornamn.efternamn@slc.fi
www.slc.fi, www.facebook.com/SLC.fi,
twitter.com/SLC_lantbruk,
instagram.com/bondenbehovs
Verksamhetsledare Jonas Laxåback, 040 940 2734
Jurist Mikaela Strömberg-Schalin, 040 823 2527
Ombudsman Rikard Korkman, 040 518 9297
Kommunikationschef Mia Wikström, 050 355 3213
Ombudsman Annika Öhberg, 040 7738 220

Österbottens svenska producentförbund ÖSP

Förbundsordförande Tomas Långgård, 050 555 3646
Kansli Handelsesplanaden 16 B, 65100 Vasa
06 318 9200, fornamn.efternamn@osp.fi
www.osp.fi, www.facebook.com/OSP.fi
Verksamhetsledare Madelene Lindqvist, t.f. Susanne West, 06 318 9222
Ombudsman Fredrik Grannas, 050 358 0198
Trädgårdsombudsman t.f. Johanna Smith, 041 465 1094

SLC Nyland

Förbundsordförande Thomas Antas, 050 307 9919
Kansli Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
09 601 588, fornamn.efternamn@slc.fi
www.facebook.com/NSP.lantbruk
Verksamhetsledare Bjarne Westerlund, 040 503 7188

SLC Åboland

Förbundsordförande Mickel Nyström, 040 775 5830
Kansli Engelsbyvägen 8, 25700 Kimito
02 423 720, fornamn.efternamn@slc.fi
www.facebook.com/pages/ÅSP-Åbolands-svenska-
lantbruksproducentförbund/14387381797490837
Verksamhetsledare Helena Fabritius, 040 511 0886

Ålands producentförbund ÅPF

Förbundsordförande Birgitta Eriksson-Paulson, 0457 523 8975
Kansli Ålands landsbygdcentrum
Jomalagårdsvägen 16-1, 22150 Jomala
018 329 840, fornamn.efternamn@landsbygd.ax
www.landsbygd.ax/producentforbundet/
www.facebook.com/AlandsProducentforbundRf
Vd Sue Holmström, 018 329 841

ÅRSBOK 2019

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Österbottens svenska producentförbund r.f.
Nylands svenska producentförbund NSP rf
Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
Ålands producentförbund rf

Redaktör: Mia Wikström

ÅRSBERÄTTELSE 2019

Svenska
lantbruksproducenternas
centralförbund SLC r.f.

Redogörelse för 74:e verksamhetsåret 2019
Publikation nr 74

INNEHÅLL

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.	5	Trädgårdssektionen.....	95
I. Lantbrukets situation 2019.....	6	Utlåtanden.....	99
Allmän ekonomisk översikt.....	6	Skattservice.....	100
Jordbruket i Finland.....	6	Lantbrukspensionen.....	100
II. Centralförbundets verksamhet 2019.....	12	Medlems- och arealredovisning 2019.....	101
Organisation och medlemmar.....	12	Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal 2019.....	102
SLC:s förbundsfullmäktige.....	14	Trädgårdsproducentavdelningar 2019.....	103
Centralstyrelsens verksamhet 2019.....	15	Nylands svenska producentförbund NSP rf - SLC Nyland.....	105
Utskottens verksamhet 2019.....	20	Förbundets medlemmar.....	106
SLC:s produktansvarsförsäkring.....	33	Förbundets organisation.....	106
SLC:s olycksfallsförsäkring.....	33	Förbundets ordinarie möten.....	111
Anställda vid SLC och Landsbygdens Folk.....	34	Förbundets verksamhet.....	117
Jordbrukspolitiska frågor 2019.....	36	Medlemsstatistik 2019.....	138
Miljö- och markpolitiska frågor 2019.....	43	Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf - SLC Åboland	141
Socialpolitiska frågor 2019.....	44	Förbundsmöten.....	142
Skogspolitiska frågor 2019.....	45	Förbundets organisation.....	143
Internationell verksamhet 2019.....	48	Utskottens verksamhet.....	144
SLC Ungas verksamhet 2019.....	51	Övrig verksamhet.....	145
Kommunikations- och informationsverksamhet.....	52	Medlemmar.....	148
Kampanjer, evenemang och projekt.....	53	Kansli & personal.....	148
Utlåtanden 2019.....	64	Statistikuppgifter.....	149
Landsbygdens Folk.....	65	Ålands producentförbund rf	151
Österbottens svenska producentförbund r.f.	67	Årsöversikt 2019.....	152
Medlemmar.....	70	Förbundets organisation 2019.....	153
Förbundsmöten.....	71	Utskottens verksamhet.....	154
Motionsuppföljning.....	74	Skrivelser, utlåtanden och höranden.....	157
Förbundets organisation.....	76	Värmötet.....	158
Utskott.....	78	Höstmötet.....	159
Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland 2019.....	86	Medlems- och arealredovisning 2019.....	162
Representation.....	88		
Förbundskansliet.....	90		
Förbundets verksamhet.....	90		

I. LANTBRUKETS SITUATION 2019

Allmän ekonomisk översikt Jordbruket i Finland

Produktionskostnaderna och exporten ökade

Odlingsåret 2019 var ett mycket bra år jämfört med de två senaste åren när skördarna påverkades av torka eller för mycket regn. Trots de goda skördarna förbättrades inte jordbrukets lönsamhet under 2019. Detta på grund av att producentpriserna på spannmål och husdjursprodukter sjönk jämfört med året innan.

Det som speciellt påverkade lönsamheten är de förhöjda produktionskostnaderna. Enligt Naturresursinstitutet LUKE ligger lönsamhetskvoten preliminärt för 2019 på 0,33. Detta är något som SLC lyft fram i samband med höranden gällande statsbudgeten för 2020, under stödförhandlingarna och i kontakten till övriga led i livsmedelskedjan.

Det som är positivt för den finländska livsmedelsproduktionen är att exporten av finländska livsmedel stiger, vilket tyvärr inte har lett till förändringar i producentpriset. Detta gäller speciellt för den finländska grisköttsproduktionen. Enligt ETL steg livsmedellexporten med 13 % från nivån 2018. Det som också är positivt för den finländska livsmedelsproduktionen är den betydande finansiella insats de förädlade företagen sätter på produktutveckling. Beloppet som förädlingsindustrin sätter på produktutveckling är ca 57 miljoner euro.

Med anledning av detta har SLC vid ett flertal tillfällen lyft fram att företagen behöver ett starkare produktskydd för sina innovativa produkter. Nu kommer handelns egna märken (private labels) väldigt snabbt in på marknaden efter att en ny produkt lanserats.

Husdjurssektorn: Köttproduktionen ökade något

2019 producerades cirka 400 miljoner kilo kött, dvs. knappt två procent mer än 2018. Producentpriserna på nötkött, svinkött och fjäderfäkött steg också en aning enligt Naturresursinstitutet Luke.

Produktionen av nötkött ökade med en procent till knappt 88 miljoner kilo. Senast var produktionen av nötkött större än 2007. Den genomsnittliga slaktkroppsvikten steg med åtta kilo för tjurar och med nio kilo för kvigor jämfört med året innan. Däremot minskade antalet slaktade nötkreatur, förutom antalet slaktade kvigor som ökade något. Producentpriset på nötkött var relativt stabilt med en liten prishöjning under hela året.

Producentpriset på svinkött ökade med cirka fyra procent jämfört med året innan. I fjol var utvecklingen av producentpriset på svinkött relativt stabil. I december var producentpriset på svinkött högst och producentpriset var 1,64 euro per kilo. Produktionen av svinkött uppgick till drygt 171 miljoner kilo vilket är en procent mer än 2018. Antalet slaktade svin var större än året innan och den genomsnittliga slaktkroppsvikten för svin steg till drygt 91 kilo.

Produktionen av fjäderfäkött fortsatte att öka i fjol och uppgick till drygt 139 miljoner kilo. Både produktionen av broilerkött och produktionen av kalkonkött ökade med tre procent jämfört med 2018, och ökningen av fjäderfäproduktionen ser ut att fortsätta.

Även producentpriset på broilerkött steg med tre procent jämfört med året innan och uppgick till 1,36 euro per kilo.

I fjol visade produktionen av lammkött en liten minskning. Produktionen av lammkött uppgick till cirka 1,5 miljoner kilo vilket är knapp två procent mindre än 2018. Producentpriset på lammkött steg också jämfört med året innan. År 2019 betalade slakterierna i genomsnitt 3,77 euro per kilo.

Växtodlingen: Rekordstor råg-, ärt-, och kumminskörd

Enligt Naturresursinstitutet Lukes uppgifter var 2019, efter två dåliga skördeår efter varandra, en positiv återgång till det normala för åkergrödornas del. Sammanlagt bärgades fyra miljarder kilo spannmål från areal på cirka en miljon hektar. År 2019 utnyttjade gårdarna i vårt land cirka 2,3 miljoner hektar jordbruksmark.

Odlingsarealen är fördelad på 43 procent korn, 30 procent havre, 20 procent vete och fyra procent råg. De stora andelarna korn, havre och vete förklaras av vår nästan självförsörjande mjölk- och köttproduktion behöver fodersäd. Speciellt rågskörden slog alla rekord med en skörd på drygt 180 miljoner kilo (0,18 miljoner ton). Den största rågskörden på 30 år överstiger årsbehovet med det dubbla, vilket satte press på rågpriset under hösten när skördeutfallet klarnade.

Det är bra att komma ihåg att nästan hälften av åkerarealen är vall. Från största delen av vallodlingarna i Finland skördas ensilage som vinterfoder åt nötboskap, och en del av arealen används som betesmark under sommaren. En del av vallarealen består också av naturvårdsåkrar och trädesåkrar. Vallodlingsarealen på över 700 000

hektar är vid sidan av fodersäd grundvalen för djurhållningen i Finland.

Kornskörden utgjorde över 40 procent av hela spannmålsskörden, eller 1,7 miljoner ton och är det viktigaste fodersädeslaget. Om man frånser mältning, är korn det sädeslag som används minst för livsmedel. Exportbehovet för att hålla utbud och efterfrågan av korn i balans uppgår till dryga 300 000 ton eller 20 % av produktionen.

Veteskorörden uppgick till 900 miljoner kilo, vilket är den fjärde största noteringen någonsin i statistiken. På grund av den dubbelt större skörden jämfört med 2018 är också veteproduktionen större än den inhemska konsumtionen och exportbehovet är för vetets del cirka 200 000 ton eller 25 % av produktionen.

De senaste åren har havre vunnit en allt större roll på matborden och i exporten. Finland är en av de största havreexportörerna i världen, och havreskorörden 2019 på nästan 1,2 miljarder kilo torde vara den näst största i EU. Endast i Polen var havreskorörden sannolikt något större. Av världshandeln med havre, dvs den havre som säljs på exportmarknaden står Finland för dryga tio procent, en märkbar andel. Havreexporten för spannmålsåret 2019-2020 beräknas uppgå till 390 000 ton.

Kvaliteten på spannmålsskörden var totalt sett god. Det finns många användningar för inhemskt spannmål i Finland och även på exportmarknaden. Speciellt havre har en bra efterfrågan på exportmarknaden.

Skörden av matärt och foderärt uppgick till cirka 33 miljoner kilo, vilket var ett nytt rekord i den hundraåriga statistiken. Finland är beroende av import av tilläggsprotein för husdjurssektorn så det finns utrymme för att öka odlingsarealerna. För-

hoppningsvis innebär det att den inhemska odlingen av proteinväxter nu ökar.

Utöver ärt slog också kumminskörden nytt rekord. Visserligen går varken kumminodling eller statistiken lika långt tillbaka som för ärt, endast 14 år. Kummin är en verklig exportgröda, mer eller mindre hela skörden går på export. Skördarna av rybs och raps var däremot de sämsta på 40 år och den sammanlagda odlingsarealen för rybs och raps uppgick till 32 000 ha jämfört med 53 000 ha året förut. Skörden uppgick totalt till 42 000 ton. Ännu 2017 låg odlingsarealen för oljväxterna på 90 000 ha.

Trots att odlingsarealerna för många specialgrödor är relativt små, är de ändå viktiga produktionsgrödor – var och en på sitt vis. Potatisarealen på cirka 22 000 hektar räcker till för finländarnas konsumtion under normala år. Sockerbetan (11 000 ha) täcker ungefär en tredjedel av sockerkonsumtionen. Arealerna av ärt (14 000 ha) och åkerböna (18 000 ha) kan öka mycket, om vi i framtiden börjar använda dem för att ersätta importerat protein, det vill säga soja. Odlingsarealen för kummin har på drygt tio år ökat från nästan noll till 24 000 hektar, tack vare att det finns en exportmarknad för skörden.

Potatisskörden år 2019 uppgick till 619 miljoner kg, vilket var 3 % mer än året innan. I december 2019 låg potatispriset på samma nivå som året innan, det vill säga 19,19 euro per 100 kg.

Den ekologiska produktionen ökade 2019

De ekologiska spannmålsgrödorna stod för nästan fyra procent (ca 140 miljoner kilo) av hela spannmålsskörden. Över hälften av ekoskörden bestod av havre. Ekologisk

havre satte nytt skörderekord, och detsamma gällde ekologiskt odlade råg, vete och korn. Skörden var 70 % procent större än 2018.

Enligt uppskattning av spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR (17.3.2020) om utbud och efterfrågan 2019/2020 är produktionen av huvudspannmålsslagen vete, korn, råg och havre totalt 123 000 ton och den inhemska efterfrågan 115 000 ton. Exporten beräknas uppgå endast till 1000 ton. Det finns ett ökat exportbehov speciellt för råg och korn där produktionen överstiger den inhemska efterfrågan.

Huvudpunkter:

- Havreproduktionen var 76 miljoner kilo. Produktionen ökade med 30 miljoner kilo (+66 %).
- Produktionen av vete ökade med 8 miljoner kilo till 18 miljoner kilo (+81 %).
- Kornproduktionen var 18 miljoner kilo (+55 %).
- Produktionen av råg ökade till 10 miljoner kilo (+136 %).
- Produktionen av bondböna ökade till 5 miljoner kilo (+108 %) och ärter ökade till 6 miljoner kilo (+100 %).

Under 2019 producerades enligt Naturresursinstitutet Luke cirka 3,8 miljoner kilo ekologiskt kött, vilket är drygt två procent mera än föregående år. Produktionen för ekologiskt nötkött och svinkött ökade något från föregående år men minskade vad gäller lammkött.

År 2019 fanns det 1036 ekologiska gårdar med djur i Finland enligt Faktagaffeln 2020. Av olika produktionsgrenars totala produktion är andelen ekologisk 3,1 % för nötkött, 0,4 % för svin och 25,3 % för får. Av den totala äggproduktionen är 6,9 % ekologisk äggproduktion. Av den totala

mjölkproduktionen mätt i miljoner liter är 3,3 % ekologisk mjölk.

Den totala marknadsandelen (mätt i euro) av ekologiska produkter i Finlands dagligvaruhandel var 2,6 % år 2019.

Större mängd växthusgrönsaker än året innan

Enligt Naturresursinstitutets (Luke) trädgårdsstatistik för 2019 uppgick antalet trädgårdsföretag till 3 462. Arealen för frilandsproduktion uppgick till 18 541 hektar och växthusarealen till 361 hektar. Av växthusarealen var prydnadsväxternas andel 117 hektar. Av företagen hade 2 824 frilandsodling och 893 växthusodling.

Av växthusgrönsaker producerades en större mängd än året innan, 95 miljoner kilo. 2019 steg tomatproduktionen till 40 miljoner kilo. Av växthusgurka producerades 4 miljoner kilo mer än 2018, det vill säga 49 miljoner kilo. Grönsaksproduktionen på friland gav en skörd på 210 miljoner kilo varav morot 78 miljoner kilo.

Äppelskörden slog igen nytt rekord och uppgick till 8 miljoner kilo och fortsättningsvis var det Åland som stod den största delen. Skörden av trädgårdsbär var 2019, 22 miljoner kilo. Skörden av det viktigaste trädgårdsbäret, jordgubbe, ökade till 18 miljoner kilo.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland

Skogsbrukets konjunkturuppgång förbyttes i nedgång

Finlands ekonomi stagnerade under 2019 och de ekonomiska tillväxtprognoserna korrigerades nedåt också för kommande år. Enligt finansministeriet var BNP-tillväxten cirka 1,5 procent under 2019. Den långsammare tillväxten på världsmarknaden ledde omedelbart till bakslag för Finland som är beroende av export. Prognosinstitutet har skurit ner sina prognoser för 2020 (BNP-prognoserna 0,5 - 1,5%). Det rådde osäkerhet på världsmarknaden främst på grund av tulldispyten mellan USA och Kina och på grund av Britanniens Brexit. Det spändare klimatet i Mellanöstern har också skapat osäkerhet. Trots osäkerheterna har det inte skett någon stor svängning i världsekonomin, utan det är mera fråga om en normal konjunkturedgång.

Konjunkturuppgången för den finlandsbaserade skogsindustrin förbyttes i nedgång. Bakgrunden finns i sjunkande världsmarknadspriser, vilka beror både på minskande efterfrågan på huvudmarknaderna och på överutbud. För massa har prisnedgången varit brant, men nedgången verkar ha planat ut under slutet av året. Priserna på papper och kartong har också sjunkit under året och det finns ännu inga tecken på att nedgången skulle svänga. På marknaden för sågade varor finns en sjunkande efterfrågan men framför allt överutbud på grund av storm- och insektsskador i Europa. Priserna på sågade varor har varit sjunkande i Europa under årets slut.

Exporten av varor från Finland har varit svag i och med att de ekonomiska

utsikterna i Europa har varit osäkra. Exportefterfrågan minskade under 2019. På Finlands viktigaste exportmarknader har tillväxten avtagit i Tyskland. De nya beställningarna från svensk industri har också minskat. Export-industrins utsikter har inte försvagats märkbart, men varuexporten är stannar på en blygsam nivå. I Finland fortsätter den privata konsumtionen att öka på grund av ökande förvärvsinkomster och hög sysselsättning. Å andra sidan kan förbättringen av sysselsättningen försvagas av långsammare ekonomisk tillväxt och högre nominella löner. Det inhemska bostadsbyggandet minskade. De kon-junktur känsliga byggnadsinvesteringarna är främst beroende av industrins byggprojekt och offentligt byggande.

I Förenta staterna fortsatte däremot ekonomin att växa. Den ekonomiska tillväxten har varit snabb på grund av stark inhemsk efterfrågan och god sysselsättning. USA:s centralbank lättade i augusti på sin penningpolitik som ett svar på mindre inflation och allmänekonomisk tillväxt. Handelskonflikten mellan USA och Kina och den allmänt försämrade ekonomiska utvecklingen globalt har försvagat den globala handelns tillväxt. Inom den europeiska ekonomiska sfären har framför allt Brexit utgjort en central osäkerhetsfaktor. Storbritanniens utträde ur EU blev slutligen ett faktum under början av 2020.

Marknadssituationen för den finlandsbaserade skogsindustrin utvecklades som helhet betraktat i molltoner mot slutet av året. Å andra sidan hålls virkesanvändningen fortfarande på en hög nivå. Den negativa atmosfären fick ett tillskott av HFD:s beslut att förkasta Finnpulps miljötillstånd för byggande av en bioproduktfabrik i Kuopio. Enligt de mest pessimistiska bedömningarna ansåg man att

detta i värsta fall kan innebära slutet för investeringar i massaproduktion vid insjövattnen. Bland de positiva investeringsnyheterna fanns Metsä Groups meddelande om att koncernen börjar förbereda en ny bioproduktfabrik i Kemi.

Skogsindustrins produktion avtog mot slutet av året. Den största nedgången gällde papper, som minskade över 10 % jämfört med föregående år då man betraktar läget efter tre kvartal. Enligt PTT:s prognos minskar efterfrågan på papper med god fart och det kan bli aktuellt med kapacitetsminskningar också i Finland. Som helhet betraktat minskade skogsindustrins produktion 8 % jämfört med föregående år, då man grundar uppskattningen på skogsindustrins statistik under årets tre första kvartal 2019.

Den finländska verksamhetsomgivningens konkurrenskraft har minskat under årets slut för den träförädlade industrin. Kartongproduktionen var ändå i stort sett oförändrad jämfört med föregående år. Massaproduktionen ökade fortfarande något under 2019. Inom kartong- och massaproduktionen är kapaciteten praktiskt taget i full användning. Produktionen av tryck- och skrivpapper har minskat betydligt under 2019 jämfört med året innan på grund av att efterfrågan har minskat.

Den finländska massa- och pappersindustrins lönsamhet har försvagats till följd av sjunkande priser. Exporten av massa har fortfarande ökat något jämfört med föregående år. Världsmarknadspriserna för massa har sjunkit cirka 30 % under årets lopp. Enligt PTT:s prognos skulle exporten av papper minska 5 % under 2019, men minskningen ser ut att bli ännu större då man ser på utvecklingen under årets slut. För exporten av kartong förutspåddes en liten minskning. Pappers- och kartongpri-

erna har varit sjunkande mot årets slut och för vissa sortiment har det varit fråga om över tio procent.

Enligt PTT minskar produktionen av sågade varor och plywood att minska med endast några procent under 2019 med produktionsbegränsningar i bakgrunden. Sågvaruexporten har ansträngts av övertbud, vilket beror på både storm- och insektskadorna i Centraleuropa och på en ökande export till Europa från Ryssland. PTT förutspådde att exporten av sågvaror till och med skulle öka en aning utgående från den starka utvecklingen under årets början 2019. Exportpriserna på sågade varor hade sjunkit i genomsnitt 7 % till och med utgången av oktober 2019. Den finländska sågindustrins konkurrenskraft har försvagats betydligt mot slutet av året. Minskningen i exportvolym beror främst på det svåra marknadsläget i Centraleuropa. För plywood fanns det inga större förändringar jämfört med föregående år.

Virkeshandeln minskade rejält, men avverkningarna hölls på en någorlunda nivå

Virkeshandeln minskade rejält jämfört med superåret 2018. Efterfrågan på stock minskade mera än efterfrågan på massaved. Virkeshandeln från privatskogar uppgick till sammanlagt 36,3 miljoner kubikmeter. Det är 29 procent mindre än under 2018. Cirka 83 procent av affärerna var rotaffärer. Försäljningen av stock från privatskogar minskade 39 procent jämfört med föregående år. Försäljningen av massaved från privatskogar var 20 procent mindre än året innan.

Avverkningsvolymerna minskade inte till närmelsevis så mycket som virkeshandeln. Avverkningarna i privatskogar uppgick under 2019 sammanlagt till 52,4 miljoner

kubikmeter. Under 2019 uppgick marknadsavverkningarna till 62,8 (år 2018 67,2) miljoner kubikmeter. Det innebär att avverkningarna minskade sju procent jämfört med 2018. Avverkningen av stock minskade tio procent och avverkningen av massaved med fyra procent jämfört med 2018. Avverkningarna riktade sig till gallringar.

Leveransavverkningarna ökade elva procent från 2018 och deras andel av privatskogsbrukets avverkningar var i fjol 17 procent. Bolagens och Forststyrelsens avverkningar uppgick till cirka 10 miljoner kubikmeter, en minskning fem procent jämfört med året innan. Av marknadsavverkningarna 2019 var 25,9 miljoner kubikmeter stock och 36,9 miljoner kubikmeter massaved. Efterfrågan på massaved har förbättrats under fjolåret.

På grund av nedgången i virkeshandel och de relativt stora avverkningsvolymerna minskade industrins stående virkesreserv med 6 miljoner kubikmeter. Den stående reserven var 19 miljoner kubikmeter, vilket fortfarande är dubbelt så mycket som 2015. Skogsindustrin har under de senaste åren hållit sig med en relativt stor stående virkesreserv som nu avverkas efter högkonjunkturen.

Virkespriserna sjönk i genomsnitt fem procent jämfört med 2018

Hela landets genomsnittliga rotpriser under 2019 och deras förändring i procent jämfört med föregående år var enligt följande: tallstock 56,5 €/m³ (-6,7%), granstock 59,9 €/m³ (-6,9%), björkstock 43,9€/m³ (-4,3%), tallmassaved 17,6 €/m³ (+0,4%), granmassaved 19,5 €/m³ (-0,4%) och björk-massaved 16,8 €/m³ (-0,5%). Under 2019 sjönk de nominella rotpriserna 4,7 procent jämfört med föregående år.

II. CENTRALFÖRBUNDETS VERKSAMHET 2019

Organisation och medlemmar

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:s verksamhetsområde omfattar de svenska och tvåspråkiga kommunerna i Österbotten, Nyland och Åboland samt landskapet Åland.

Medlemmar av centralförbundet är de fyra producentförbunden Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP), Nylands svenska producentförbund NSP rf (SLC Nyland), Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf (SLC Åboland) och Ålands producentförbund rf (ÅPF). Inom landskapsförbunden är personmedlemmarna organiserade i lokalavdelningar.

Medlemmar i centralförbunden SLC är även de fem skogsvårdsföreningarna Skogsvårdsföreningen Österbotten rf, Södra skogsreviret rf, Väståbolands skogsvårdsförening rf, Jeppo Skogsvårdsförening r.f. och Ålands skogsvårdsförening rf. Stödande medlemmar i SLC är Mejerian-

delslaget Maitosuomi och Finlands Pälldjursuppfödarens Förbund.

Under verksamhetsåret uppgick organisationens medlemsantal den 31 december 2019 i producentförbunden till 4 488 aktiva gårdar samt 154 trädgårdar. Antalet medlemmar i producentförbunden var 10 290 samt antalet skogsägarmedlemmar var 18 663. Det totala antalet personmedlemmar för SLC uppgick därmed till 28 953 medlemmar i både producentförbunden och skogsvårdsföreningarna.

Den sammanlagda åkerarealen uppgick till 163 200 hektar åker och skogsarealen till 204 479 hektar skog i producentförbunden. I skogsvårdsföreningarna uppgick skogsarealen till 592 303 hektar.

Utöver personmedlemmarna räknar centralförbundet genom sina landskapsförbund flera ekonomiska organisationer som medlemmar. Producentförbunden hade 53 lokalavdelningar vid slutet av året.

SLC:s medlemsantal och arealförhållanden 31.12.2019

Förbund	Aktiva gårdar	Aktiva trädgårdar	Växthus, m ²	Stödande	Åker, ha	Skog, ha	Medlemmar totalt
ÖSP	2 487	136	792 477	338	81 376	94 578,05	5 845
SLC Nyland	1 301	18	39 522	305	58 094	73 860	3 003
SLC Åboland	323	-	7 080	85	13 462	22 510	612
ÅPF	377	-	25 187	83	10 267	13 531	830
Producentförbunden totalt	4 488	154	864 266	811	163 200	204 479	10 290
Svf Österbotten						353 218	10 884
Södra skogsreviret						172 394	4 808
Väståbolands svf						20 691	669
Jeppo svf						10 664*	227
Ålands svf						46 000	2 075
Skogsvårdsföreningarna totalt						592 303	18 663

*Uppgifterna från 31.12.2018

SLC:s förbundsfullmäktige 2019

Centralförbundets högsta beslutande organ är förbundsfullmäktige, som under årets samlades till vår- och höstmöte. Thomas Blomqvist från Raseborg fungerade som förbundsfullmäktigeordförande fram till juni 2019 då han valdes till minister för nordiskt samarbete och jämställdhet och då fullmäktiges första vice ordförande Niclas Sjöskog, från Pedersöre, tog vid och lottade fullmäktige under resten av året.

Andra vice ordförande för SLC:s fullmäktige var Nicklas Mörn från Saltvik, Åland.

Fullmäktiges vårmöte

SLC:s fullmäktige höll sitt vårmöte den 12 juni på Paasitorni i Hagnäs, Helsingfors. Första vice ordförande Niclas Sjöskog framhöll i sitt öppningsanförande SLC:s verksamhet under året. Skogens aktualitet inom klimatskussionen och riksdags- samt eurovalet berördes särskilt. SLC:s fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist har utsetts till minister för nordiska frågor och jämställdhet och hade därmed av sagt sig förtroendeuppdraget som fullmäktigeordförande. Fullmäktige hade internt beslutat att val av fullmäktigeordförande görs på kommande höstmöte.

Vice ordförande Niclas Sjöskog ledde fullmäktiges vårmöte som hölls i Helsingfors.

Foto: Mia Wikström

Landskapsförbundets representanter i förbundsfullmäktige 2019

Ordinarie medlem:

Suppleant:

ÖSP:

Robert Lillhonga, Karleby	Jessica Flöjt, Kronoby
Helena Broända, Kronoby	Johanna Andtbacka, Kronoby
Niclas Sjöskog, Pedersöre (I vf.)	Ronny Snellman, Larsmo
Matts Samulin, Pedersöre	Jim Finell, Pedersöre
Carita Häger, Nykarleby	Stefan Södergård, Vörå
Mikael Österberg, Vörå	Jonas Holm, Vörå
Johanna Nyman, Korsholm	Christoffer Ingo, Korsholm
Christer Finne, Korsholm	David Köping, Vasa
Johan Holmback, Malax	Roger Backholm, Korsnäs
Cindi Groop, Närpes	Josefin Norrback, Närpes
Kjell Utfolk, Kristinestad	Fredrik Andtfolk, Kristinestad
Mikael Hoxell, Kristinestad	Mathias Holm, Kristinestad

SLC Nyland:

Johan Holmström, Raseborg	Sune Baarman, Raseborg
Thomas Blomqvist, Raseborg (ordf.)	Kim Forsman, Ingå
Nina Långstedt, Ingå	Håkan Nyström, Vichtis
Tom Pehkonen, Vanda	Jaakko Mäkelä, Vanda
Magnus Lindberg, Sibbo	Stefan Selén, Sibbo
Anders Rosengren, Borgå	Robert Haglund, Borgå
Jesse Mårtensson, Lovisa	Anders Mickos, Lapträsk

SLC Åboland:

Gustav Ekholm, Kimitoön	Mats Hagman, Kimitoön
Bert-Ove Johansson, Pargas	Markus Karlsson, Pargas
Kristoffer Lindqvist, Pargas	Thomas Johansson, Pargas

ÅPF:

Nicklas Mörn, Saltvik (II vf.)	Hannah Nordberg, Vårdö
Leif Hagberg, Saltvik	Jon Eriksson, Hammarland
Lars-Johan Mattsson, Sund	Johan Holmström, Hammarland

Skogsvårdsföreningarna:

Kenneth Påhls (Svf Österbotten)	Jan-Erik Ravals (Svf Österbotten)
Harald Finne (Svf Österbotten)	Göran Gjäl's (Svf Österbotten)
Otto von Frenckell (Södra Skogsrev.)	Peter Simberg (Södra Skogsrev.)
Johan Hermansson (Väståbolands svf)	Magdalena Ek (Väståbolands svf)

Representanter för de stödande medlemsföretagen kallas till fullmäktiges möten.

Foto: Mia Wikström

Thomas Blomqvist avtackas på fullmäktiges höstmöte.

Fullmäktige godkände bokslutet för 2018 samt omfattade årsberättelsen. Fullmäktige beslöt även om medlemsavgifterna för landskapsförbunden och skogsvårdsföreningarna för 2020.

SLC:s miljöprogram presenterades av ombudsman Annika Öhberg. Ifrågavarande miljöprogram är det femte i ordningen för SLC. Förvaltningen av vår livsmiljö och de hållbara mål som Finland har förbundit sig till ligger som grund för SLC:s miljöprogram.

De fyra teser som programmet utgår från är följande:

1. Vi verkar för ett samhälle där landsbygden och lantbruksnäringarna uppskattas
2. Vi verkar för främjandet av konsumtion av inhemska lantbruksvaror
3. Vi verkar för att våra medlemmar betraktas som viktiga aktörer i arbetet med

anpassandet till och bromsandet av förändringar i miljön

4. Vi verkar för lönsamma lantbruksföretag och främjar utvecklingen av bioekonomi och kretsloppsekonomin.

Fullmäktige fick även ta del av rapporter från landskapsförbunden och skogsvårdsföreningarna.

Carl-Johan Lindén som arbetar som analytiker vid EU-kommissionens generaldirektorat för jordbruk berättade om kommissionens förslag till ny gemensam jordbrukspolitik och hur kommissionen förberett förslaget. Det är ett gediget arbete som gjorts genom höranden, seminarier och dialoger med aktörerna som ligger som grund i förslaget. Miljö och klimatåtgärder har en stark betoning i förslaget. Kommissionen understryker också att mer inflytande ges till medlems-

länderna att utforma politiken nationellt. Lindén berörde också i sitt anförande de marknadsanalyser kommissionen presenterar med jämna mellanrum.

Holger Falck, Mårten Forss och Carita Häger premierades med de ordenstecken som Republikens president tilldelat dem på självständighetsdagen 2018.

Fullmäktiges höstmöte

SLC:s fullmäktige sammanträdde den 26 november på Sokos Hotel i Vanda. I sitt öppningsanförande lyfte fullmäktigeordförande Sjöskog fram att den klimatdebatt som är aktuell just nu istället för att fokusera på de verkliga miljöbovarna som består av de tunga industrierna. Bönderna och skogsägarna borde ses som klimathjältar istället för bovar. Sjöskog framhöll att SLC gör ett föredömligt arbete för klimatet, som har verklig betydelse. Slutligen lyfte Sjöskog fram äganderättens betydelse och att det är dags att försvara markägarnas rättigheter och egendomsskyddet.

Då det gäller förtroendemannavalen så valde fullmäktige ny fullmäktigeordförande för 2020. Agronom Kristian Westerholm valdes enhälligt till ny fullmäktigeordförande. I sin presentation lyfte Westerholm fram att öppenhet och transparens är viktigt för SLC:s verksamhet. Till förste viceordförande valdes Niclas Sjöskog (ÖSP). Nicklas Mörm (ÅPF) fortsätter som andra viceordförande. Fullmäktige tackade Niclas Sjöskog för den tid han fungerat som fullmäktigeordförande.

Fullmäktige omvalde Mats Nylund till styrelseordförande (suppleant Jonny Kronqvist). Thomas Antas (suppleant Peter Österman) omvaldes till första viceordförande. Mickel Nyström fortsätter som andra viceordförande (suppleant Christer Jägerskiöld). Fullmäktige valde följande till styrelsen. Tomas Långgård (suppleant Tommy Ehre), Johanna Smith (suppleant Anders Lilland), Ingrid Träskman (suppleant Bengt Nyman) och Birgitta Eriksson-Paulson (suppleant Johan Holmqvist). Till revisor valdes CGR-revisor Mikael Söderlund och till verksamhetsgranskare Sune Eliasson och Bo Linde. Verksam-

Agronom Kristian Westerholm valdes till ny ordförande för SLC:s förbundsfullmäktige för 2020.

Foto: Mia Wikström

hetsgranskarnas suppleanter är Thomas Alm, Ulla Eriksson och Cay Blomberg.

Fullmäktige godkände budgeten för 2020 och verksamhetsplanen.

Fullmäktige tog även del av dagsläget gällande det nationella stödpaketet för 2020. Mötet gav SLC:s styrelse en fullmakt att godkänna stödpaketet. Fullmäktige ansåg att det är viktigt att SLC:s specialfrågor kan beaktas i stödpaketet.

Antti Huhtamäki, direktör på Lantbrukarnas pensionsanstalt LPA, höll en pre-

sentation om aktuellt inom lantbrukarnas sociala trygghet. LPA fyllde 50 år 2019 och Huhtamäki berättade om LPA:s historia. LPA har även återupptagit ansvaret för utvecklingen av avbytarverksamheten och har i år inlett diskussioner för att bilda större enheter för avbytar-service. Målet är att enheterna ska producera 40 000–50 000 avbytar dagar per år. Detta skulle innebära 10–15 lokala enheter. Huhtamäki uppmanade SLC och landskapsförbunden att vara aktiva i avbytar diskussionerna.

Republikens presidents ordenstecken tilldelades (från vänster) Carita Häger, Märten Forss och Holger Falck i samband med fullmäktiges vårmöte.

Foto: Mia Wikström

Centralstyrelsens verksamhet 2019

Centralstyrelsen består av centralförbundsordförande, första och andra vice ordförande samt fyra medlemmar jämte personliga suppleanter. Förbundsfullmäktigeordförande kallas som sakkunnig till styrelsens möten. Skogsutskottets ordförande Stefan Thölix har även deltagit i styrelsemötena som sakkunnig inom skogsfrågor.

SLC:s styrelse har haft tolv protokollförda möten under 2019 samt hållit ett strategimöte i Jakobstad – Pedersöre. Styrelsen har på mötena bland annat behandlat den nationella beredningen av den kommande CAP-reformen, förberett ställningstaganden inför stödförhandlingar samt diskuterat det politiska läget efter riksdags- och EU-val.

Styrelsen har tillsatt en arbetsgrupp för att utvärdera uppbyggnaden av medlemsavgifterna enligt det som framfördes på SLC:s kongress 2018.

Styrelsen beslöt att SLC deltar i finansieringen av det finlandssvenska Carbon Action projektet. Projektet leds av BSAG. Övriga finansiärer av projektet är Jordfonden och Svenska kulturfonden. Projektet är ett treårigt projekt och inleds våren 2020 med avsikt att öka medlemmarnas kunskaper om kolbindning i marken.

Styrelsen har även förberett processen kring anställningen av en ny chefredaktör för medlemstidningen Landsbygdens Folk. I december beslöt styrelsen att redaktör Staffan Björkell utses till ny chefredaktör efter Michael Godtfredsen.

På styrelsemötena har även skogsutskottets ordförande Stefan Thölix deltagit. Skogliga frågor har behandlats på alla styrelsemöten.

Styrelsen besökte också under året matmässan Grüne Woche i Berlin samt NBC:s utvidgade presidiummöte på Island.

Centralstyrelsens sammansättning under 2019:

Medlem:

Personlig suppleant:

Ordförande Mats Nylund, Pedersöre	Jonny Kronqvist, Nykarleby
I. vice ordförande Thomas Antas, Lapträsk	Peter Österman, Ingå
II. vice ordförande Mickel Nyström, Pargas	Christer Jägerskiöld, Kimitoön
Tomas Långgård, Malax	Tommy Ehrs, Vörå
Johanna Smith, Närpes	Anders Lillandt, Kristinestad
Ingrid Träskman, Ingå	Bengt Nyman, Raseborg
Birgitta Eriksson-Paulson, Lumparland	Jonas Lundberg, Finström

Utskottens verksamhet 2019

Centralstyrelsen tillsätter enligt stadgarna åtminstone ett arbetsutskott, ett skogsutskott och ett trädgårdsutskott för ett kalenderår i sänder. Dessutom kan centralstyrelsen också tillsätta andra beredningsutskott och kommittéer. Under 2019 hade SLC följande utskott:

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet bereder frågor för styrelsen. Utskottet sammanträdde en gång under året.

Utskottets sammansättning: ordförande Mats Nylund (SLC), Niclas Sjöskog (ÖSP), Tomas Långgård (ÖSP), Thomas Antas (SLC Nyland), Mickel Nyström (SLC Åboland), sekreterare Jonas Laxåback.

Finansrådet

Finansrådet fungerar som konsulterande sakkunnigorgan i viktigare finansiella frågor. Finansrådet sammanträdde till sex protokollförda möten.

Utskottets sammansättning: ordförande Holger Falck (SLC Nyland), Mats Nylund (SLC), Jonas Laxåback (SLC), Håkan Fagerström (SLC Nyland), Peter Storsjö (SLC Nyland), sekreterare Gunilla Johansson.

Företagarutskottet

Företagarutskottet sammanträdde två gånger under året.

Mötesrapporterna av Thomas Lindroth, som är medlem i MTK:s utskott för närings-

politik och företagarefrågor, har distribuerats till utskottets medlemmar. Aktuella frågor under året har varit bland annat planerna att stöda biogasproduktion även i mindre skala som skulle lämpa sig för lantbruk. Under året startades även ett hästnätverk där också SLC finns representerat.

På vårens möte deltog Carola Wester-Sundblad från Aktia som berättade om bankens tjänster och service till landsbygdsföretagare. Jordbrukssektorn är under ett hårt tryck inom banksektorn när sparåtgärderna drar fram. När jordbruksföretagen växer blir det dock allt viktigare med professionell hjälp och att också fundera på nya finansieringslösningar för jordbrukssektorn. Banksektorn är också mycket hårt reglerad idag vilket också skapar sina utmaningar.

Utskottet diskuterade under året sin uppgift och roll. Utskottet tillsattes för första gången för två år sedan och söker ännu sina arbetsformer. MTK:s företagarutskott har en bred uppgift i vilken ingår både landsbygdens näringspolitik och företagsfrågor. Utskottet ansåg att tyngdpunkten, också med tanke på resurserna skall ligga på lantbruket och binäringarnas företagarfrågor. Dvs sådana frågor som berör den allmänna företagsamheten på SLC gårdarna.

På vårens möte informerade SLC:s representant Bjarne Westerlund om arbetet i CAP beredningsgruppen för företagarfrågor.

Jonas Laxåback informerade utskottets medlemmar på höstens möte, som hölls som ett distansmöte, om det senaste aktuella inom CAP beredningen.

Utskottets sammansättning: ordförande Kjell-Göran Paxal (ÖSP), Lotta Storfors (ÖSP), Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Thomas Lindroth (SLC), Bjarne Gröning (SLC Åboland), Jan Alm (ÅPF), sekreterare Rikard Korkman.

Ekoutskottet

Ekoutskottet sammanträdde två gånger under året. Intresset för ekologisk odling fortsatte öka trots att man inte kunde göra nya ekoförbindelser år 2019 på grund av budgetskäl. År 2019 steg andelen ekologisk odlingsmark till 13,5%.

Intressenterna inom ekobranchen samlades i flera omgångar för att diskutera hur ekologisk produktion har beaktats i de pågående CAP2027 beredningen av den nationella strategin. Ekologiska aktörerna träffade jord- och skogsbruksminister Jari Leppä i Porkkala den 27 augusti och gjorde ett ställningstagande om organiseringen av ekokontrollerna.

Projektet EkoNu 3.0 körde igång den 1 mars med målsättningar om att väcka intresse för ekologisk produktion och produkter i den ekologiska livsmedelskedjan genom informationsförmedling, främja hållbar utveckling och cirkulär ekonomi på basis av ekologiska principer, bredda och utöka utbudet av ekologiska produkter i regionerna, öka konsumtionen av inhemska ekoprodukter i Finland och höja kompetensen hos målgruppen skapa och stärka samarbetet så att konkurrenskraften och lönsamheten för ekologisk odling och -produktion förbättras.

Ekotankesmedjans tioårsjubileum firades den 11 april på Yrkesakademien i

Österbotten. Årets ekotankesmedja bestod av föreläsningar om ekoförbindelserna i fortsättningen, matmedborgarskap och upp-handling av livsmedel till den offentliga måltiden. Dessutom ordnades en valdebatt och ett expertråd fick svara på frågor berörande odlarnas problem och utmaningar inför växtsäsongen 2019.

Utskottets sammansättning: ordförande Steve Nyholm (ÖSP), Mathias Weckström (SLC Nyland), Jan-Erik Karlsson (SLC Åboland), Nicklas Mörn (ÅPF) och sekreterare Annika Öhberg.

Miljö- och markpolitiska utskottet

Miljö- och markpolitiska utskottet sammanträdde en gång under 2019. Mötet hölls i mitten av november i Vasa. På mötet diskuterades framförallt miljöstöden samt SLC:s nya miljöprogram. Dessutom diskuteras kommuners rätt att lösa in mark och markägarnas rätt till skälig ersättning i sådana fall, främst med tanke på fallet med Saras gård i Vanda.

Utskottets sammansättning: Ordförande Thomas Antas (SLC Nyland), Fagerström Håkan (SLC Nyland), Mara Bjarne (ÖSP), Nyman Johanna (ÖSP), Jansson Anders (ÅPF), Johansson Andreas (SLC Åboland), sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Mjölksamarbetsgruppen

Samarbetsgruppen har sammankommit två gånger under året. Samarbetsgruppen har diskuterat mjölksektorns stödbehov utgående från den kommande CAP-reformen. Här ansåg samarbetsgruppen att

stödsystemet till mjölksektorn borde utformas enligt produktionsmängd och vara lika i hela landet. Stödet bör även riktas till aktiva odlare. Då det gäller investeringsvillkoren konstaterade samarbetsgruppen att många av de krav som ställs på byggnadskonstruktioner och annat driver upp investe-ringskostnaderna oskäligt. Detta är något som bör ses över inför den kommande programperioden.

Samarbetsgruppen har också behandlat bergsrådet Karhinens rapport ”En ny början” samt diskuterat samhällsdebatten kring husdjursproduktion och dess inverkan på klimatet.

Utskottets sammansättning, ordförande Niclas Sjöskog (ÖSP), Mikael Åsvik (ÖSP), Kristian Westerholm (SLC Nyland), Sverker Blomberg (SLC Åboland), Carina Eriksson (ÅPF), sakkunnig Mats Nylund (SLC), sekreterare Jonas Laxåback.

Organisationsutskottet

Organisationsutskottet sammankom till två möten under året. Utskottet har diskuterat, planerat och koordinerat ärenden och verksamhet mellan centralförbundet och producentförbunden, bl.a. olika kampanjer, evenemang, mässor och andra gemensamma frågor.

Organisationsutskottet har även diskuterat bl.a. frågan om utvecklingen av medlemsavgiften och medlemskapsmodellen med anledning av den motion som inlämnades till kongressen 2018. Utskottet har även informerats om Ta hand om bonden-projektet.

Utskottets sammansättning: ordföran-

de Helena Fabritius (SLC Åboland), Fredrik Grannas (ÖSP), Susanne West (ÖSP), Gunilla Grönholm (SLC Nyland), Bjarne Westerlund (SLC Nyland), Henry Lindström (ÅPF), sekreterare Mia Wikström.

Potatisutskottet

Potatisutskottet sammanträdde två gånger under år 2019.

Utskottet tog ställning till avgiften för användning av eget utsäde (TOS), som efter långa förhandlingar landade på ett treårigt avtal med prishöjning på 10 cent/hektar/år från år 2019 prisnivå 24,5 euro/hektar.

PAYR ordnade potatisbranschens vinterdagar och ett besök med medlemmar i riksdagens jord-och skogsbruksutskott.

Potatisutskottets sommarträff ordnades i Åboland den 15–16 augusti där SLC:s och ÖSP:s potatisutskott bekantade sig med tomma tidigpotatisårar. Den mest intensiva odlingsäsongen i Åboland sträcker sig från skolavslutning till midsommar. Förutom potatisodlingen fick utskotten ta del av utmaningarna inom logistiken i Åbolands skärgård. Sommarträffen avslutades med ett besök till Vihannes-Laitila. Utskotten sammanställde ett ställningstagande om behovet av investeringsstöd för bevattningsanläggningar inför arbetet med förnyelsen av den gemensamma jordbrukspolitikerna.

Representanter från SLC:s potatisutskott, MTK potatisnätverket och Varhaisperunatoimikunta besökte Lidl's huvudkontor i Esbo den 11 december och träffade ansvariga för grönsaker, inköp och kvalitetsfrågor. Under besöket diskuterades frågor kring kvalitet och utsikter för

potatisbranschen. Odlarrepresentanterna lyfte fram de ökande kostnaderna som förorsakas av förhöjda krav på certifieringen av produktionen. Parterna enades om oron kring sjunkande efterfrågan på potatis, speciellt bland unga finländare.

Utskottets sammansättning: Ordförande Kaj Hemberg (ÖSP), Sören Lawast (ÖSP), Staffan Björkell (SLC Nyland), Roger Lindroos (SLC Nyland), Peter Karlgren (SLC Åboland), Lars-Johan Mattsson (ÅPF) och sekreterare Annika Öhberg.

Skatteutskottet

Utskottet sammanträdde inte under året.

Utskottets sammansättning: ordförande Magnus Grönholm (SLC Nyland), Nina Hoxell (ÖSP), Johannes Nylund (ÖSP), Jan Lindblom (SLC Åboland), Anna Sühhoff (ÅPF), sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Skogsutskottet

SLC:s skogsutskott hade två möten under året, i april och i september. På det första mötet deltog som brukligt även verksamhetsledarna för skogsvårdsföreningarna. Mötet i april gjorde ett uttalande om virkeshandeln medan mötet i september besöktes av Tiina Huvio som informerade om FFD:s verksamhet med tonvikt på skogsfrågor.

Utskottets sammansättning: ordförande Stefan Thölix (ÖSP), Anders Lilland (ÖSP), Gösta Lundström (SLC Nyland), David Lundström (SLC Åboland), Otto von Frenckell (Svf Södra Skogsreviret), Johan Hermansson (Svf Åboland), sakkunnig Mats Nylund (SLC), sekreterare Anders Portin.

Slaktdjursutskottet

Utskottet har sammankommit två gånger under året. På årets första möte linjerade utskottet köttsektorns förväntningar på den kommande jordbrukspolitiska strategin. Utskottet ansåg att stödet till den enmaga de sektorn bör fortsätta också i den kommande programperioden och att stöden till husdjursektorn borde vara så lika som möjligt stödområdena emellan. Nuvarande utformning av investeringsstöden ansåg utskottet vara bra.

Utskottet ansåg även att biosäkerheten bör tydligare synas i det kommande stödet till djurens välbefinnande. Då det gäller smittosamma sjukdomar konstaterade utskottet att sloandet av försäkringsskatten på djursjukdomsförsäkringar sänker sektorns kostnader med cirka 700 000 euro.

Utskottet var även positivt till skrivningen i Rinnes regeringsprogram om grundandet av en djursjukdomsfond. Utskottet ansåg att dessa två åtgärder hjälper sektorn fortsätta den insats som görs för att konsumenten ska även i fortsättningen ha trygga salmonellafria livsmedel.

Utskottet diskuterade även under året den negativa debatt som pågår kring husdjursproduktion. Debatten är mycket vinklad och grundar sig på felaktiga uppgifter om den finländska husdjursproduktionen.

Utskottets sammansättning: ordförande Jonny Kronqvist (ÖSP), Tomas Långgård (ÖSP), Johan Snickars (ÖSP), Guy Broman (SLC Nyland), Thomas Johansson (SLC Åboland), Fredrik Söderlund (ÅPF), sekreterare Jonas Laxåback.

Socialpolitiska utskottet

Socialpolitiska utskottet sammanträdde i november på Lantbrukarnas pensionsanstalt LPA.

På mötet diskuterades bland annat avbytarverksamheten. En enkät har gjorts på det södra avbytarområdet, där det konstaterats att Salo-området får sämst betyg. Det finns en oro för att avbytarverksamheten kommer att försämrats. Avbytarverksamheten kommer att minska med nästan en tredjedel under 2018 – 2025, och områdena kommer bli större. Avstånden kommer därmed också bli längre.

Utskottet gavs även gedigen information om LPA:s verksamhet.

Utskottets sammansättning: ordförande Tommy Ehres (ÖSP, Mårten Strandvall (ÖSP), Johanna Wasström (SLC Nyland), Anette Blomberg (SLC Åboland), Hannah Nordberg (ÅPF), sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Sockerbetsutskottet

Utskottet sammanträdde två gånger under året. Utskottets ordförande Sebastian Sohlberg representerade SLC i sockerbetsförhandlingsgruppen. Arbetet i EU-kommissionens marknadsobservatorium för socker fortsatte och SLC-medlemmen Erik Perklén deltog som utsedd representant för CEJA i observatoriet.

I början av sommaren tecknades första sockerbranschavtalet som är i kraft tills vidare. Detta innebär att man inte längre behöver årligen förhandla om alla detaljer som är kopplade till odling av sockerbeter. Grundpriset för ettåriga avtal steg med 40 cent och transportsträckan som Sucros står för ökade från 145 till 160 km från bruket. Rörliga priset kopplades med utvecklingen av rörelseresultatet med tillägg av en prisgaranti. År 2019 var första året då man tillämpade administrativ nackning på 3,6 %. Medel-skörden av sockerbeter var 47,3 ton/hektar, vilket är näst största genom tiderna.

Betor & Burgare-odlartillfällena i Raseborg och Vasa för att informera om sockerbetsodling var välbesökta.

Maria Wasström

Högnivågruppen för socker utkom med en rapport under sommaren 2019 om EU:s sockermarknader. Enligt gruppen söker EU:s sockermarknader ännu ett balansläge efter att sockerkvoterna slopades år 2017. Gruppen ansåg också att EU misslyckats med marknadsåtgärderna inom sockerbranschen, vilket har förvärrat utmaningarna på EU-marknaderna.

I början av februari ordnade SLC i samarbete med Sucros och Sockerbetsforskningscentralen odlartillfällena "Betor & Burgare" i Ekenäs och Vasa. Sammanlagt deltog kring 100 personer i tillfällena.

Utskottets sammansättning: ordförande Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Henrik Kevin (SLC Nyland), Fredrik Ström (ÖSP), Mikael Lundström (SLC Åboland), Tom Jansson (ÅPF) och sekreterare Annika Öhberg.

Spannmålsutskottet

Spannmålsutskottet sammanträdde två gånger under året.

Specialforskare Arto Latukka från Naturresursinstitutet Luke deltog på vårens möte och redogjorde på basen av bokföringsgårdarnas resultat om lönsamheten inom spannmålsodlingen. Lönsamheten är fortsättningsvis mycket ansträngd på spannmåls gårdarna.

Inför odlingsäsongen låg spannmålslagren på en rekordlåg nivå, kring 0,7 miljoner ton på grund av torkan 2018. Året förut fanns det 1,2 miljoner ton spannmål i lager. 2019 blev skördemässigt ett rekordår, vilket "normaliserade" slutlagren till samma höga nivå som före 2018. Den starka inhemska spannmålsbalansen försvagar det inhemska spannmålspriset i förhållande till världsmarknadspriset, vilket är problematiskt.

Projektledare Jukka Peltola informerade utskottet om projektet Farmers Grain Export, som söker nya marknadskanaler för inhemskt spannmål på exportmarknaden och försöker den vägen skapa en bättre balans på den inhemska spannmålsmarknaden.

Baltic Sea Action Group BSAG har dragit igång projektet Carbon Action om hur odlare kan öka kolbindningen inom jordbruket. Projektet har hittills enbart förverkligats på finska. På hösten beslöts att Carbon Action-projektet och SLC skall samarbeta för att bättre nå ut också till den svenskspråkiga odlarkåren.

Utskottets ordförande Bengt Nyman och ombudsman Rikard Korkman hade i juni en träff med Viljajas ledning om mottagningsrutiner på grund av ett fall där ett parti ekohavre mottagits till fel silo.

Under året lanserades Viljatori-Spannmålstorgets mobilapp. Användningen av den digitala marknadsplatsen för spannmål har tyvärr utvecklats i långsammare takt än väntat, vilket skapat utmaningar med tanke på den fortsatta utvecklingen av tjänsten.

Spannmålstorgets mobilapplikation lanserades för att göra användningen av plattformen smidigare.

Höstens utskottsmöte hölls på Boreal i Jockis där utskottet bekantade sig med den inhemska växtförädlingen under ledning av VD Markku Äijälä. Förhandlingarna om TOS-avgiften från 2020 framåt aktualiserades under hösten. Utskottet ansåg att en liten höjning i TOS-avgiften per hektar bör kunna godkännas. På det här sättet kan odlarna för sin del ta ansvar för att verksamhetsförutsättningarna för en växtförädling anpassad till nordliga växtförhållanden kvarstår.

I slutet av året uppgjorde MTK och SLC ett 3-årigt avtal om TOS avgiften med utsädeshandlarnas förening. För spannmålets del höjs avgiften första året 2020 med 30 cent per hektar till 4,90 euro per hektar och därefter med 20 cent per år så att nivån 2022 ligger på 5,30 euro per hektar.

Utskottets sammansättning: ordförande Bengt Nyman (SLC Nyland), Martin Edman (ÖSP), Bengt Eklund (ÖSP), Kim Forsman (SLC Nyland), Thomas Lindholm (SLC Nyland), Peter Lindström (SLC Åboland), Jonas Lundberg (ÅPF), sekreterare Rikard Korkman.

Trädgårdsutskottet

SLC:s trädgårdsutskott sammanträdde två gånger under året. Vårens möte hölls på Åland. Utskottet besökte Grannas Äppel, Fifax, Söderbergs och Ålands Trädgårdshall. Vid ÅTH hölls också ett gemensamt möte med ÅPF:s trädgårdsutskott kring aktuella frågor. SLC:s trädgårdsombudsman Susanne West har fungerat som t.f. verksamhetsledare för ÖSP och Johanna Smith har skött trädgårdsombudsmannens arbetsuppgifter under året.

Under året har en skrivelse om behandlingstider av ansökan om uppehållstillstånd för arbete lämnats in till Migrationsverket och en annan skrivelse till föreningen för dagligvaruhandel om handelns utökade certifieringskrav. Under året förde SLC ett Case från Österbotten kring den så kallade pakkojako till Handelskammarens nämnd för god handelssed. Nämnden gav sitt utlåtande innan årsskiftet vilket var till producentens fördel.

Årets uppvaktning i riksdagen inhiherades med kort varsel då det plenum som skulle hållas samma dag ställdes in. Riksdagsledamöterna fick istället trädgårdsproducenternas vädjan utdelad i sina postlådor. Att uppvaktningen ställdes in var olyckligt på så sätt att en ny riksdag just hade valts med många nya ledamöter invalda.

Ännu ett vädermässigt utmanade år får vi lägga bakom oss. Vi hade bra vårväder i april och tjälen släppte relativt tidigt och vårbruket kunde på många håll inledas tidigt. Tack vare betydligt svalare väder än året innan klarade sig växtligheten hyfsat med mindre väta. En varm vecka i slutet av juli satte dock växtligheten, som under den gynnsamma försommaren hade utvecklat ett grunt rotsystem, på hårda prov och vi fick en del kvalitetsproblem på bland annat sallatsväxterna. Det svala vädret återkom och till och med nattfrost noterades de sista nätterna i juli.

Liksom ifjol kom rikliga mängder svårbekämpad kålmal att förorsaka de största problemen i odlingen av korsblomstriga växter, malarna har visat sig vara mer eller mindre resistent mot de vanliga py-

retroidpreparaten och bakteriepreparaten som visade sig fungera bäst tog snabbt slut i odlarnas och handelns lager.

Sallatsväxterna utvecklades jämnt under säsongen, förutom under den varma veckan i juli då störningar uppstod, men vi hade svårt att placera de mängder som kom. Antagligen har vi lite för stor produktion och det svala sommarvädet gynnade inte heller sallatskonsumtionen. Kålen till lager gav hyfsad skörd, blott kålmalen och kålflugans bekämpning lyckades, också rotfrukterna gav hyfsad skörd även om storleken på rötterna blev något mindre på grund av torr och sval sommar. Löken med sitt grunda rotsystem led mest av sommarens väder och kvalitetsproblem skapade tryck på försäljning och därmed också en prispress.

Bärodarlarna och speciellt jordgubbsodlarna fick en bra skörd under en lång tid men liksom för sallaten var efterfrågan mindre och en hel del frystes in för framtida behov. Jordgubbspriset kunde på så vis hindras från att falla allt för mycket.

Äppelskörden blev lika bra som ifjol, men lite sämre kvalitet på grund av hagel-skador.

Marknaden för växthusgrönsakerna har under 2019 präglats av lägre prisnivåer än de senaste åren inom så gott som alla produktkategorier. Medelpriserna blev betydligt sämre än 2018.

Traditionell tomat hade en hyfsad inledning i början av året prismässigt sett med stabila priser fram till vecka 16 varefter priserna sjönk kraftigt och förblev på en relativt låg nivå ända till slutet av juli. Under hösten hölls priserna på ungefär

samma nivå som tidigare år fram till vecka 35, varefter priserna inte nått upp till tidigare års senhöst eller förvinter nivåer. En bidragande orsak torde vara förändringar i konsumtionsmönstret för rund tomat och ett betydligt större utbud och konkurrens av specialtomater, både inhemska och utländska varianter. Den inhemska produktionen har ökat på specialtomater, men dessvärre så visar trenden på att importen ökar snabbare än segmentet växer totalt, vilket betyder att inhemska specialtomater, trots volymökningar, tappar marknadsandelar mot importen.

För gurkan var 2019 prismässigt ett katastrofår. Belysta odlingen hade överlag betydligt svagare prisutveckling än tidigare år och sommarsäsongen var också med några få veckors undantag svag. Belysta odlingen hade i princip endast en månad med högre priser än tidigare år, d.v.s. december som blev ett undantag med stabil efterfrågan och högre priser än de senaste åren. Totalt sett har gurkanrealerna och produktionsvolymen ökat, och i dagens läge förekommer knappt någon import av gurka för konsumentmarknaden. Det innebär samtidigt att marknaden blir hastigt instabil vid minsta lilla överskottstopp och prisnivåerna dyker i botten.

Paprikaproduktionen och priserna var stabila under vår och sommar, men höstens prisnivåer blev en besvikelse. Troligen påverkades marknaden av högt utbud av importerad paprika under hela höstperioden. Årets medelpriser blev sämre än 2018, men något bättre än 2017.

Åtgången av växthussallat har under året varit bra, men även där är priset svagt

sommartid. Strax innan jul noterades en liten prishöjning.

Utskottets sammansättning: ordförande Mikael Lundell (ÅPF), Christer Finne (ÖSP), Stefan Skullbacka (ÖSP), Johanna Smith (ÖSP), Kaijus Ahlberg (SLC Nyland), Anders Ekholm (SLC Åboland), sekreterare Johanna Smith.

Ungdomsutskottet

SLC ungdomsutskottet sammanträdde fem gånger under år 2019. Läs mer om ungdomsverksamheten under kapitlet SLC Ungas verksamhet 2019.

Utskottets sammansättning: Ordförande Elina Lindroos (ÅPF), Kim Ekström (SLC Åboland), Sören Stenroos (ÖSP), Christoffer Ingo (ÖSP), Joel Rappe (SLC Nyland) och sekreterare Annika Öhberg.

LF läsarråd

LF:s läsarråd samlades en gång under året, i början på april. Läsaarrådet var speciellt nöjd med tidningens webbversion som då varit i funktion sedan hösten 2018.

Rådets medlemmar påpekade att utvecklade bevakning av marknaden liksom reportage från gårdarna fortfarande stod högt på önskelistan.

Utskottets sammansättning, ordförande Thomas Antas (SLC Nyland), Rosmarie Finne (ÖSP), Tom Jungerstam (ÖSP),

Bengt Nyman (SLC Nyland), Charlotta Björklöf (SLC Åboland), Jan Alm (ÅPF), Christoffer Hällfors (Svf Södra Skogsrevi-ret), sekreterare Michael Godtfredsen.

Revisorer och verksamhetsgranskare

CGR-revisor Mikael Söderlund fungerade som revisor under 2019. Lantbrukare Sune Eliasson och diplomekononom Bo Linde fungerade som verksamhetsgranskare. Agronom Thomas Alm, merkant Ulla Eriksson och agrolog Cay Blomberg fungerade som suppleanter.

Beviljande av förtjänsttecken 2019

Med anledning av Finlands självständighetsdag har republikens president på ansökan av SLC förlänat följande förtjänsttecken: ÅPF:s tidigare vd, agronom Henry Lindström från Ödkarby, Åland, har förlänats Riddartecknet av I klass av Finlands Vita Ros' orden, agrolog, lantbruksföretagare Markus Johansson från Hindhår har förlänats Riddartecknet av I klass av Finlands Lejons orden, lantbrukare Tage Eriksson från Gottby, Åland har förlänats Riddartecknet av Finlands Lejons orden, medan bokförare Maria Ström från Solf har förlänats Medalj av I klass av Finlands Vita Ros' orden.

SLC:s representation 2019

MTK:s skogsdirektion	Mats Nylund, suppl. Stefan Thölix
MTK:s utskott för åkergrödor	Bengt Nyman
MTK:s utskott för specialgrödor	Johanna Smith
MTK:s utskott för kött	Tomas Långgård
MTK:s utskott för mjölk	Niclas Sjöskog
MTK:s utskott för näringspolitik och företag	Thomas Lindroth
MTK:s utskott för kompetens och välmående	Mats Wikner
MTK:s utskott för miljö och mark	Thomas Antas
MTK:s utskott för åkergrödor	Bengt Nyman
MTK:s utskott för specialgrödor	Johanna Smith
MTK:s utskott för kött	Tomas Långgård
MTK:s utskott för mjölk	Niclas Sjöskog
MTK:s utskott för näringspolitik och företag	Thomas Lindroth
MTK:s nätverk, olje- och proteingrödor	Kim Forsman, Martin Edman
MTK:s nätverk, utsäde	Thomas Lindholm
MTK:s nätverk, malkorn	Peter Lindström, Tom Pehkonen
MTK:s nätverk, sockerbeta	Sebastian Sohlberg, Mikael Lundström
MTK:s nätverk, potatis	Kaj Hemberg, Sören Lawast
MTK:s nätverk, stärkelsepotatis	Kaj Hemberg
MTK:s nätverk, trädgård	Johanna Smith, Paul-Mårten Sjölund
MTK:s nätverk, nöt	Johan Snickars
MTK:s nätverk, får	Emmi Nurmi, Christer Ollqvist
MTK:s nätverk, svin	Tomas Långgård, Jonny Kronqvist
MTK:s nätverk, fjäderfä	Kristian Bengts
MTK:s nätverk, ägg	Tobias Dahlblom, Robert Kuuttinen
MTK:s nätverk, ekologisk produktion	Steve Nyholm, Mathias Weckström
JSM:s nationella stödförhandlare	Mats Nylund, Thomas Antas, Jonas Laxåback
JSM:s beredningsgrupp för nationella jordbruksstöden	Jonas Laxåback
JSM:s styrgrupp för revidering av djurskyddslagen	Mikaela Strömberg-Schalin
Livsmedelsverkets samarbetsgrupp för verkställande av jordbruksstöden	Jonas Laxåback

JSM:s delegation för produktionsdjurens välmående	Mikaela Strömberg-Schalin, suppl. Jonas Laxåback
JSM:s arbetsgrupp för hållbar användning av växtskyddsmedel (NAP)	Rikard Korkman
JSM:s EU-sektion för jordbruks- och livsmedelsfrågor	Jonas Laxåback, suppl. Rikard Korkman
JSM:s CAP2027 strategi arbetsgrupp	Mats Nylund, suppl. Jonas Laxåback
JSM:s CAP2027 arbetsgrupp för jordbruksstöden	Jonas Laxåback, suppl. Rikard Korkman
JSM:s CAP2027 arbetsgrupp för marknadsåtgärder	Rikard Korkman, suppl. Jonas Laxåback
JSM:s arbetsgrupp CAP2027 för landsbygdsutveckling	Bjarne Westerlund, suppleant Annika Öhberg
JSM:s matpolitiska delegation	Jonas Laxåback
JSM:s ledningsgrupp för gårdsbrukets energiprogram	Rikard Korkman
JSM:s växtskyddsdelegation	Kim Männikkö, suppl. Rikard Korkman
JSM:s växtskyddsmedelsdelegation	Kim Männikkö, suppl. Rikard Korkman
JSM:s växtsortnämnd	Kim Forsman, suppl. Rikard Korkman
JSM:s genursdelegation	Rikard Korkman
JSM:s rådgivningsdelegation	suppl. Anders Rosengren
JSM:s strategigrupp för landsbygdsutveckling	Johan Åberg
Rådet för landsbygds politik	Rikard Korkman
MM:s skarvarbetsgrupp	Stefan Thölix, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
MM:s arbetsgrupp för ersättning av skador förorsakade av fridlysta fåglar (RauLaKo)	Mikaela Strömberg-Schalin, suppl. Johanna Nyman
SHM:s enhet för landsbygdsnärings	Mikaela Strömberg-Schalin
JM:s styrgrupp för revidering av inlösningslagen	Mikaela Strömberg-Schalin
Spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR	suppl. Rikard Korkman
Centralskattenämnden	suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Nylands skattenämnd	suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
UM:s sektion för EU/WTO-frågor	Holger Falck
ETU, djurhälsovårdens ledningsgrupp	Kristian Westerholm
ETT, SIKAVA-arbetsgrupp	Christer Storfors
ETT, NASEVA-arbetsgrupp	Ola Sandberg
Direktionen för gårdsbrukets utvecklingsfond	Jonas Laxåback

Svenska lantbrukssällskapens förbund, styrelsen	Mats Nylund (sakkunnig)
ANM:s delegation för konsumentärenden	Jonas Laxåback, suppl. Mia Wikström
Styrgruppen för Faktagaffeln	Mia Wikström
Styrgruppen för EMBLA	Mia Wikström
Projektgruppen för Köp av bonden-dagen	Mia Wikström
Projektgruppen för öppna ekogårdar på Naturens dag	Mia Wikström
Projektgruppen för Finlands partnerlandskap på Grüne Woche 2019	Mia Wikström
Föreningen Matinformation r.f., styrelsen	Jonas Laxåback
Pensionsskyddscentralens representantskap	Holger Falck, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Apetit, förvaltningsrådet	Jonas Laxåback
Raisio Abp, förvaltningsrådet	vice ordf. Holger Falck
Polar Oats, styrelsen	ordf. Rikard Korkman
ProLuomu, styrelsen	suppl. Rikard Korkman
Pölyhyöty-projektets styrgrupp	Rikard Korkman
Vilkas-projektets styrgrupp	Rikard Korkman
LPA:s styrelse	Holger Falck, suppl. Johanna Franzén
LPA:s delegation	Stefan Thölix, suppl. Tuija Danielsson
LPA:s ersättningsnämnd	Jonas Laxåback
LPA:s konsultativa kommission för avbytarärenden	Jonny Kronqvist
LPA:s konsultativa kommission för avträdelseärenden	Holger Falck
LPA, övervakarna av provningsverksamheten	Holger Falck
FPA:s delegation	Mikaela Strömberg-Schalin
Besvärnämnden för olycksfallsärenden	Mikaela Strömberg-Schalin
Styrgruppen för landsbygdens stödpersonnätverk	Mia Wikström
Försäkringsdomstolens sektion för pensions- och olycksfallsärenden	suppl. Rikard Korkman, Johan Åberg
Inhemsk trädgårdsprodukter r.f., styrelsen	Johanna Smith
Potatisbranschens samarbetsgrupp, PAYR, styrelsen	Kaj Hemberg
Jordägarnas värderingscentral, styrelsen	Håkan Fagerström, suppl. Henrik Lindström

Svenska Studieförbundet, styrelsen	Mia Wikström
Walter Ehrströms stiftelse, styrelsen	Mats Nylund
Finlands avdelning av NBC	Vice ordf. Mats Nylund, sekr. Annika Öhberg
Finnish Agri-Agency for Food and Forest Development FFD, styrelsen	Mats Nylund
Helcom, Pressure-arbetsgruppen	Rikard Korkman
Stödgruppen för husdjursombudsmannen i Bryssel	Jonas Laxåback
COPA:s presidium	Mats Nylund
COPA-COGECA:s arbetsgrupper:	
– Flowers and Plants	Susanne West
EU:s rådgivande kommitté, trädgård	Susanne West
CEJA:s styrelse	Joel Rappe
EU-kommissionens marknadsobservatorium för socker	Erik Perklén
EU-kommissionens marknadsobservatorium för frukt och grönsaker, undergrupp tomater	Jonathan Nordberg
PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf, styrelsen	Robert Andersson
Uppföljningsgruppen för METSO-programmet	Nina Långstedt
Virkesmättningsgruppen, MTK	Anders Portin
Virkeshandelsgruppen, SVFS	Anders Portin
Skogscertifieringsgruppen, MTK	Anders Portin
Landskapens skogsråd, Nyland	Robert Andersson, suppl. Anders Wasström
Landskapens skogsråd, Österbotten	Anders Lillandt, suppl. Tomas Långgård Jan Slotte, suppl. Kenneth Påhls
Landskapens skogsråd, Sydvästra Finland	Reijo Haapa, suppl. Magdalena Ek
Södra skogscertifieringskommittén	Anders Portin
Standardgruppen för revision av den finländska PEFC-standarderna, certifieringsområdet i södra Finland	Anders Portin
Internationella skogsnätverket, JSM	Anders Portin, suppl. Mats Nylund

SLC:s produktansvarsförsäkring

Alla medlemmar i SLC:s producentförbund har en produktansvarsförsäkring. Den ingår i den medlemsavgift som årligen inbetalas till organisationen. Under år 2019 inträffade en skada.

SLC:s olycksfallsförsäkring

Antalet SLC:s olycksfallsförsäkringar minskade under året 2019 med 82 försäkringar. Vid årsskiftet uppgick det totala antalet försäkringar till 1 432 och under året inträffade 41 skadefall.

Antalet försäkrade 31.12.2019 och antalet skadefall år 2019

Förbund	Antalet försäkrade	Antalet skadefall
ÖSP	938	28
SLC Nyland	393	11
SLC Åboland	42	0
ÅPF	31	2
SLC	28	0
Totalt	1 432	41

Anställda vid SLC och Landsbygdens Folk 2019

SLC:

Position	Namn, titel	Anställd
Verksamhetsledare	Jonas Laxåback, agronom AFM	1.9.2010
Ombudsman (deltid)	Rikard Korkman, AFM	1.10.1997
Jurist	Mikaela Strömberg-Schalin, JK	9.10.2012 (tjänstledig 1.8–31.12.2019)
Jurist	Ellinor Sundqvist, JK (vikarie)	19.8–31.12.2019
Kommunikationschef	Mia Wikström, PM	1.8.2008
Ungdomsombud	Annika Öhberg, AFM	1.11.2013 ombud 1.12.2019
Skogsombudsman	Anders Portin, forstmästare	1.4.2018
Förbundsekonom	Gunilla Johansson, stud.merk.	1.1.1990
Administrativ assistent	Margita Törnroth, stud. merk.	1.1.2018
Projektanställd, Farmers Grain Export	Jukka Peltola	1.2.2018

Anders Portin tillträdde som skogsombudsman den 1 april.

Ellinor Sundqvist vikarierade som jurist under hösten 2019.

Landsbygdens Folk:

Position	Namn	Anställd
Chefredaktör	Michael Godtfredsen	1.9.1999 chefred. 16.5.2008
Redaktionssekreterare	Mikael Lampén	1.9.1999
Redaktör	Christoffer Thomasfolk	9.5.2011
Redaktör/Kommunikatör	Andrea Bergman, MA	1.1.2009
Redaktör	Nina Colliander-Nyman	1.10.2013
Redaktör	Staffan Björkell	1.4.2018
Key Account Manager	Pirjo Haapanen	23.4.2018–22.10.2019
Key Account Manager	Jarmo Lampola	9.12.2019
Annonsssekreterare	Kiiku Behm-Ikäläinen	21.11.2001

SLC:s trädgårdsbevakning har genomförts som köptjänst och har skötts av Johanna Smith, då trädgårdsombudsman Susanne West har varit föräldraledig under året och därefter vikarierat som ÖSP:s verksamhetsledare

Jarmo Lampola tillträdde som Key Account Manager på Landsbygdens Folk den 9 december.

Jordbrukspolitiska frågor 2019

Stöduppbyggnaden för 2020

Stöduppbyggnaden för 2020 avviker från de två senaste uppbyggnaderna i den bemärkelsen att i uppbyggnaden fanns inga krisåtgärder. De två tidigare uppbyggnaderna hade präglats av krisåtgärderna för 2018 och 2017. Detta innebar för 2020 att stödnivåerna sänktes tillbaka till den nivå de var 2018 innan krisåtgärderna. Enligt statsbudgeten för 2020 har för nationella stöd reserverats totalt 318,8 miljoner euro. Oanvända från år 2019 var 3,7 miljoner euro vilket tillsammans ger att för nationella stöd för 2020 finns 322,5 miljoner euro till förfogande. Efter de officiella stödförhandlingarna fördelades i jordbruksstöd totalt 319 miljoner euro. Ofördelat blev då ca 3,5 miljoner euro. Förhandlingarna var överens om att 1 miljon euro av det ofördelade anslaget skulle riktas till sådana projekt som stärker jordbruksproduktionens kolbindning eller öppnar upp nya marknader.

SLC framförde till stödberedning önskemålet om åtgärder för att höja odlingsintresset för protein- och oljeväxter. Oljeväxtarealen har under de senaste åren minskat markant till 37 000 hektar. I stödförhandlingarna fick förslaget understöd och jord- och skogsbruksministeriet försöker få igenom ett projekt som höjer intresset för oljeväxter.

SLC påtalade även att jord- och skogsbruksministeriet bör arbeta för en fortsättning av stödet till den enmagade sektorn som upphör efter 2020. Ministeriet tog inte direkt ställning till en fortsättning

men underströk att man jobbar för att nuvarande speciallösningar inom husdjurssektorn får fortsättning. Ett annat område SLC påtalade inför stödförhandlingarna var den gårdsbaserade produktionen av biogas. Här konstaterade ministeriet att biogasproduktion lyfts tydligt fram i statsminister Marins regeringsprogram och att en biogasarbetsgrupp i början av 2020 kommer att presentera sin rapport gällande de flaskhalsar som finns inom biogasproduktionen.

SLC lyfte även upp behovet av att betala ut så höga förskott som möjligt med tanke på jordbrukarnas kassaflöde. Tillgången till svenskspråkigt material från jord- och skogsbruksministeriet påtalades också med anledning av den omfattande reform som är aktuell gällande den gemensamma jordbrukspolitiken. Det är då viktigt att alla kan ta till sig det material som ministeriet bereder till de olika arbetsgrupper som behandlar CAP-reformen.

De utmanande åren för de nationella stöden kommer att vara åren 2021 och 2022 som troligtvis kommer att vara övergångsår innan den nya programperioden inleds. En motsvarande situation fanns när nuvarande programperiod trädde i kraft. Då tillämpades även övergångsbestämmelser för de nationella stöden på AB-området.

Beredningen av den gemensamma jordbrukspolitiken

Under året höll de fyra officiella grupperna som jord- och skogsbruksministeriet utsett kring beredningen av den kommande jordbrukspolitiken möten. SLC finns representerade till alla grupper. Strategi-

arbetsgruppen som leds av minister Leppä är de arbetsgrupp som linjerar de politiska linjerna i beredningen och tar slutlig ställning till innehållet i den nationella jordbrukspolitiska strategi som ska godkännas av EU-kommissionen. De tre andra arbetsgrupperna förbereder det stödpolitiska innehållet, åtgärder kring marknaden samt åtgärder för landsbygdsutveckling. SLC har under året också inkallats till den förvaltningsarbetsgrupp som ser på förvaltning och handläggning av de nya stödformerna. I och med att Åland även kommer att utgöra en del av den nationella strategin finns det även en s.k. Ålandsarbetsgrupp som ser på de åländska behörigheterna för landsbygdsutveckling och hur dessa ska beaktas i den nationella strategin. Jord- och skogsbruksministeriet fortsatte under början av året att hålla sektorvisa brainstormingtillfällen om hur olika sektorer anser att jordbrukspolitiken borde utformas för att stöda den sektorns utveckling. SLC:s och förbundens tjänstemän och förtroendemän deltog i dessa sektortillfällen.

I och med EU-parlamentsvalet och ny kommission framskred beredning på EU-nivå väldigt långsamt. Det som också tydligt fördröjde processen var förhandlingarna om Brexit och svårigheten att på statsmannanivå komma överens om en

framtidsbudget för EU från 2021–2027. Kommissionen förslag till framtidbudget betyder för Finlands del att anslagen för I-pelarens stöd sänks med cirka tre procent och II-pelarens stöd med cirka 14 procent. Speciellt bekymmersam är den betydande beskringen av II-pelaren som Finland utnyttjat fullt ut och även haft full nationell motfinansiering. Något som många andra EU-länder inte haft.

EU-kommissionen presenterade i slutet av året ett förslag till övergångsbestämmelser för 2021 i och med att reformen inte kommer att bli klar före årsskiftet. EU-parlamentets jordbruksutskott kommer bl.a. ta ställning till övergångsbestämmelserna. Många EU-politiker har signalerat att det blir två övergångsår innan den nya jordbrukspolitiken träder i kraft. Detta betyder att de nya kraven träder ikraft 2023. För Finlands del är det viktigt att det i övergångsbestämmelserna finns utskrivet att de finländska lösningarna gällande stödet till husdjurs- och trädgårdsektorn får fortsätta. Detta gäller i första hand den enmagade sektorn på AB-området.

Den nytillträdda EU-kommissionen presenterade i sitt arbetsprogram att det kommer att jobba med färdplanen Den gröna given som har som målsättning att EU ska bli klimatneutralt till år 2050. En del av den färdplan är Farm to Fork-strategin. Båda delarna av färdplanen ska på ett eller annat sätt beaktas i de nationella strategierna. Detta ger fler utmaningar till strategin än kommissionen ursprungliga förslag till ny CAP samt att kommissionen inte föreslår tilläggsanslag för de åtgärder som ska genomföras via färdplanen.

Den största utmaningen i den kommande jordbrukspolitikerna är den gröna arkitekturen i CAP. Tvärvillkoren ersätts med villkorlighet och ett nytt element kommer in i I-pelaren vilket kallas för ekosystem. Det är även möjligt att finansiera miljöåtgärder via II-pelaren. SLC anser att de gröna åtgärderna i baskraven för CAP inte får sättas för högt i och med att detta försämrar möjligheterna i II-pelarens åtgärder. Detta är också ett upplägg som de finländska odlarna är vana med och som trots allt haft effekt på jordbrukets miljöpåverkan.

Den nationella strategin ger medlemsländerna möjligheter att minska på byråkratin och ett element som kommit fram vilket även SLC förespråkar är avskaffandet av stödrättigheterna i den kommande programperioden. Det är också möjligt att lindra stödsanktionerna från nuvarande där små brister lett till betydande stödsanktioner på grund av att något tvärvillkor inte uppfyllts.

Andra SLC linjeringar är bl.a. att produktionskopplade stöd behövs även fortsättningsvis, att stöden i första hand bör riktas till aktiv produktion, att generationsskiften inom jordbrukssektorn bör spöras via stödåtgärder samt att stödet till djurens välbefinnande ska finnas kvar. Styrelsen har också varit positiv till en utveckling av producentorganisationer och nya riskhanteringsverktyg.

En ny början

I början av året presenterade bergsrådet Reijo Karhinen sin rapport ”En ny början”. Rapporten var en specialbeställning av jord- och skogsbruksminister Jari Leppä.

Minister Leppäs uppdrag åt Karhinen var att ta fram åtgärder som kunde resultera i att jordbrukets företagsinkomst skulle stiga med 500 miljoner euro. Uppdraget innebar att Karhinen främst fokuserade på hur marknadsintäkterna kan höjas och hur produktionskostnaderna kan minskas. Stödpolitiken var ytterom uppdrag, men Karhinen lyfte fram att stöden borde bättre riktas till aktiva odlare. SLC har under rapportens gång på olika sätt kommit med bidrag till rapporten. Karhinen konstaterar i sin rapport att marknadsintäkterna kan höjas med cirka 150–200 miljoner euro genom bland annat tydligare ägarstyrning, utvecklingen av avtalsproduktion och nya samarbetsmodeller.

Då det gäller kostnadssidan, lyfter Karhinen fram att förnödenheterna och maskiner utgör en betydande kostnad och inom dessa områden kan man genom samarbete, bättre information och alternativa verksamhetsmodeller göra en kostandinbesparing på cirka 250 miljoner euro. Andra kostnadsposter som även kan påverkas är byggnadskostnader och kostnader relaterade till odlingen.

SLC ansåg att rapporten tog fram de väsentliga delarna av sektorns utmaningar och rapporten var en viktig del av de regeringförhandlingar som fördes senare på våren.

Valåret 2019

Verksamhetsåret 2019 präglades av två viktiga val. Riksdagsval och EU-parlamentsval. I och med att Landskaps- och vårdreformen förföll under statsminister Sipiläs regering så genomfördes inte det

Under SLC:s skogsvalsdebatt i Sibbo tog SLC:s skogsombudsman Anders Portin och åhörarna pulsen på olika partiers riksdagskandidater.

Foto: Mia Wikström

planerade landskapsvalet 2019. Både riksdagsval och EU-parlamentsvalet var sett ur lantbrukets synvinkel viktiga val. EU-parlamentet kommer under den kommande mandatperioden att behandla bl.a. innehållet i den kommande gemensamma jordbrukspolitikerna i EU samt ta del av behandlingen av EU:s framtidsbudget. För det nationella riksdagsarbetet är genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitikerna aktuell samt hur Finlands kommande landsbygdsprogram ska finansieras.

Inför riksdagsvalet lyfte SLC speciellt fram skogsfrågorna genom att tillsammans med landskapsförbunden och skogsvårdsföreningarna arrangera välbesökta skogsvalsdebatter. Flera av de finlandssvenska kandidaterna i båda valen hade en koppling till SLC. Av de invalda i riksdagen kan nämnas Thomas Blomqvist, Anders Norrback och Sandra Bergqvist.

Med tanke på positionering i lantbruksfrågor fick ett flertal av de nyvalda EU-parlamentarikerna platser i för näringen viktiga utskott såsom utskottet för jordbruk och landsbygds utveckling samt utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet. Dessa utskott kommer att behandla den kommande jordbrukspolitikerna, Den gröna given (Green Deal) samt Från jord till bord-strategin (Farm to Fork).

Regeringsbildning och -program

Efter riksdagsvalet fick socialdemokraternas partiordförande Antti Rinne uppdraget som regeringssonderare. Sonderingen gav en regeringsbas bestående av socialdemokraterna, Vänsterförbundet, De gröna, Centern och Svenska folkpartiet. Jari Leppä fortsatte i statsminister Rinnes regering som jord- och skogsbruksminister. Regeringsprogrammet som skrevs under

ett par veckor på Ständerhuset innebar bland annat för jordbrukets del att stöd-beskrivningarna på miljöersättningen och LFA återtog för 2020. Tilläggsfinansieringen som kom via regeringsprogrammet var 150 miljoner euro. Även Gårdsbrukets utvecklingsfond kommer att få tilläggsfinansiering på cirka 100 miljoner euro under de kommande fyra åren. Ett genomgripande tema i regeringsprogrammet är även behovet av satsningar på biogas. I regeringsprogrammet konstateras även att det lagförslag som bereddes av statsminister Sipiläs regering är det lagförslagsbotten som Rinnes regering även lägger fram efter preciserings. Regeringsbildarna skrev in i regeringsprogrammet att en arbetsgrupp ser över åtgärder som sporrar till en övergång till fri grisning.

Statsminister Antti Rinne avgick efter en poststrejksskandal och statsministerposten övertogs av Sanna Marin. Statsminister Marin fortsatte regeringsarbetet med samma regeringssammansättning och regeringsprogram. SLC:s fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist blev utsedd till minister för nordiskt samarbete och jämställdhet. I och med ministerskapet avsåg sig Blomqvist uppdraget som fullmäktigeordförande. SLC:s fullmäktige leddes den resterande delen av året av Niclas Sjöskog.

Ny lagstiftning

Lagen om djurvälstånd planerades ges till riksdagen våren 2019, för att träda i kraft vid ingången av år 2020 och i samband med landskapsreformen. I och med att regeringen Sipilä föll i samma veva med att landskapsreformen skrinlades, så drogs

också det färdiga lagförslaget tillbaka.

Avbytarlagstiftningen skulle revideras redan under Sipiläs regering, men eftersom landskapsreformen inte blev av stannade revideringen upp. Enligt Rinnes regeringsprogram ska avbytarlagstiftningen revideras. Under våren 2020 är det meningen att det ska ordnas ett seminarium där man ska diskutera den nya avbytarlagstiftningen.

Markanvändnings- och bygglagen ska revideras. SLC har ingen representant i arbetsgruppen, från MTK är Leena Kristeri med. I samband med detta ska också inlösningslagen revideras.

Lagen om enskilda vägar har förnyats. Den nya lagen trädde i kraft 1.1.2019. SLC har informerat på webbplatsen och deltog i ett informationstillfälle om den nya lagen i Kvevlax i mars

2019. Det togs beslut på SLC att den finska handboken på den nya lagen som Finska Vägföreningen gav ut år 2019 ska översättas och ges ut på svenska i sin helhet. Thomas Antas fick i uppdrag att göra översättningen och väghandboken planerades utkomma senhösten 2019.

Miljöskyddslagen har reviderats, och de nya reglerna om anmälningsförfarande vid byggande och ombyggnad av djurstallar trädde i kraft 1.2.2019.

Marknadsbevakning och livsmedelsmarknadslagen

Livsmedelsmarknadslagen trädde i kraft från årsskiftet. Livsmedelsmarknadsombudsmannen Olli Wikberg inledde sitt jobb i september. SLC har under verksamhetsåret lyft fram de aspekter som finns medtagna gällande god affärssed i livsmedelskedjan. SLC konstaterade redan i samband med lagberedningen av livsmedelsmarknadslagen att den kommande implementeringen av EU:s direktiv om otillbörliga handelsmetoder kommer att precisera och stärka primärproducenternas ställning.

På SLC verksamhetsområdet har det ett flertal gånger kommit fram att handeln går inför tvångsutdelning där centralhandeln tvingar ut till de regionala butikerna grönsaker. Tvångsutdelningen innebär att de regionala butikerna tvingas avbeställa de grönsaker som man gjort kontrakt på lokalt. Detta innebär för den regionala grönsaksproducenten problem med avsättningen. SLC framförde till Nämnden för

god handelssed i livsmedelskedjan som underlyder Centralhandelskammaren en framställan kring tvångsutdelning. Nämnden konstaterade i sitt ställningstagande att detta förfaringssätt inte är tillåtet och handeln bör se över sina rutiner.

Ett annat ärende som SLC också framförde till Nämnden för god handelssed i livsmedelskedjan gällde bristerna i ursprungsmärkning. Även här höll nämnden med SLC och konstaterade att ursprungsmärkningen bör vara så tydlig att konsumenten inte kan vilseledas.

MTK och SLC förde fram sitt budskap till EU:s jordbruksministrar

Hösten 2019 stod Finland som EU:s ordförandeland. I samband med det informella ministerrådsmötet bjöd MTK och SLC EU:s jordbruksministrar på gårdsbesök till Harjula mjölkgård i Vichtis den 23 september. Under gårdsbesöket bekantade sig ministrarna med djurhälsa och djurens välmående, klimat- och miljöfrågor, digi-

Under det informella ministerrådsmötet fick EU-ministrarna konkret bekanta sig med den finländska mjölkproduktionen och vallens kolbindning.

talisering inom lantbruket samt lantbruksföretagens ekonomi, marknadsfrågor och riskhantering. Producentorganisationerna förde fram att landsbygdsnäringsarna är lösningarna på många klimat- och miljöutmaningar. SLC:s ordförande Mats Nylund betonade att det förutom Finlands stränga lagstiftning även finns det frivilliga kvalitetsprogram som garanterar att den finländska maten är av hög kvalitet och hållbar. Den finländska maten kan även spåras från jord till bord, betonade Nylund.

Investeringsstöden

Jordbrukets investeringar stöds två vägar. Via Fastlandets landsbygdsutvecklingsprogram och Gårdsbrukets utvecklingsfond. I slutet av nuvarande programperiod finansieras en betydligt större del av investeringarna via fonden än i början av perioden. SLC har omfattat att under 2019 finansieras en större del av nöt- och mjölkgårdsinvesteringarna via Gårdsbrukets utvecklingsfond. Gårdsbrukets utvecklingsfond har under de senaste årens kriser garanterat likviditetslån som kunnat sökas av jordbrukare. Intresset för investeringar

har under 2019 varit stort, vilket också lett till att fondens roll i finansieringen av investeringsstöd vuxit. Under 2019 utbetalades för investeringar totalt närmare 150 miljoner euro, varav utvecklingsfondens andel var 56 miljoner euro.

Närmare 9 miljoner euro har utbetalats i startstöd till unga jordbrukare. SLC har framfört att kriterierna för startstödet bör ses över i samband med kommande period. Antalsmässigt flest beviljade ansökningar finns i gruppen täckdikning. Årligen beviljar utvecklingsfonden 5 miljoner euro till olika forskningsprojekt och fondens betydelse för jordbruksforskningen växte opropotionerligt under minister Sipiläs regeringsperiod. I det regeringsprogram om utarbetades under Rinnes ledning korrigerades denna utveckling.

Gårdsbrukets utvecklingsfonds finansiella läge är ansträngd och fonden kräver tilläggsfinansiering via statsbudgeten. I samband med regeringsförhandlingarna skrevs även att fondens kommande roll utreds. Man anser bland annat politiskt att insynen i de projekt som finansieras och de prioriteringar som dras upp är för svag.

Miljö- och markpolitiska frågor 2019

SLC har aktivt bevakat olika mark- och miljöpolitiska frågor under året och haft ett tätt samarbete med producentförbunden och skogsvårdsföreningarna i frågor som gäller planläggning, naturskydd och markägarfrågor.

Under hösten har det gjorts utlåtanden över både den nya förvaltningsplanen för vargstammen samt den nationella skarvstrategin och dess åtgärdsplan. SLC har påpekat att det i fråga om både varg och skarv måste finnas möjligheter till mer effektiva åtgärder för att minska respektive stam samt att dispensförfarandet måste bli snabbare.

Ett nytt modellavtal för friluftsleder publicerades. Modellavtalet har gjorts upp i samarbete med MTK och Suomen Latu. Modellavtalet finns tillgängligt för medlemmar på SLC:s webbplats.

Arbets- och styrgrupper inom miljö- och markfrågor

Styrgruppen för att utreda ersättningar för skador förorsakade av fridlysta djur (den så kallade RauLaKo-gruppen) avgav sin rapport i mars 2019. Rapporten kommer att användas som grundmaterial vid beredandet av den nya lagen om ersättningar för skador förorsakade av fridlysta djur. Lagen kommer att beredas i samband med revideringen av naturvårdslagen år 2020.

Arbetsgruppen för att förnya ersättningarna vid inlösen av mark avgav sin rapport våren 2019.

Foto: Mia Wikström

En av talarna under SLC:s och MTK:s betesmarksseminarium var Perttu Virkajärvi, ledande forskare vid Naturresursinstitutet Luke som talade om den inhemska nöttektorns miljöpåverkan och finländska nötproduktionens särdrag.

Den nya skarvarbetsgrupp som inledde sitt arbete hösten 2018 fortsatte under 2019.

Uppföljning av granskningar och problem inom djurskyddsövervakningar

SLC har fortsatt ta aktiv del för att försöka förbättra kvaliteten på djurskyddsgranskningar och trygga husdjursproducenternas rättsskydd. SLC deltog i ÖSP:s möte och i MTK Etelä Pohjanmaas möten med tillsynen i Karleby i juni 2019.

SLC har också fört fram problematiken med övervakningar i arbetet med lagen om djurvålfärd.

SLC har bistått enskilda producenter och också föreläst på temat under året.

Miljösnack om pollinerare och betesgång

Under året ordnades miljörelaterade evenemang under evenemangsseriens namn Miljösnack. SLC, MTK och Finlands Biodlares Förbund ordnade den 4 april ett gemensamt seminarium om pollinerare. Drygt 80 personer deltog i seminariet. Förutom lantbrukare och biodlare fick experter från Finlands miljöcentral, Säkerhets- och kemikalieverket, miljöministeriet samt jord- och skogsbruksministeriet delta i programmet.

Den 8 oktober ordnade SLC och MTK ordnade ett betesmarksseminarium med cirka 50 deltagare om miljöpåverkan av betesgång, vallodling och idisslare. Experter från Naturresursinstitutet LUKE, Finlands miljöcentral och miljöministeriet bidrog med fakta från Finland.

Socialpolitiska frågor 2019

Stödpersonnätverket

Stödpersonnätverket har under året jobbat särskilt med nätverkets strategi och utrett vilka som är landsbygdsbefolkningens största utmaningar och hur nätverket bättre kunde stöda befolkningen på landsbygden. Nätverkets målgrupp är splittrad och det finns många olika målgrupper utöver aktiva producenter på landsbygden som behöver stöd, särskilt äldre, ensamma, sjuka samt de med försvagad funktionsförmåga. Det kommer förhållandevis få samtal till stödpersonerna, och även kontakterna till

de svenska stödpersonerna är få. Stödpersonnätverket kommer att satsa på att göra nätverket och stödpersonerna mera bekanta och att rikta verksamheten bättre till de mest behövande målgrupperna.

SLC har under året påmint om jordbrukares möjligheter att kontakta de svenska stödpersonerna samt informerat om stödpersonerna via en artikel samt notiser i Landsbygdens Folk med kontaktuppgifter till stödpersonerna, på slc.fi samt på SLC:s sociala medier.

Ta hand om bonden-projektet

Projektet Ta hand om bonden fortsätter till slutet av 2020 med stöd av ett tilläggsanslag till LPA. Syftet med projektet är att hjälpa lantbruksföretagare genom avgiftsfri hjälp i förtroende för att kartlägga jordbrukarens helhetsituation och söka utvägar för att orka med arbetet, må bra eller klara ekonomin. En lantbruksföretagare som befinner sig i en utmanande livssituation kan via projektet ansöka om en köptjänstförbindelse på högst 500 euro från LPA. Förbindelsen kan användas till att skaffa experthjälp bland annat för att stödja arbetsorken, för parrelations- eller familjeterapi eller för arbetshandledning. Under vissa förutsättningar kan förbindelsen användas till ekonomiska eller juridiska experttjänster.

Susann Rabb är projektanställd för projektets svenska verksamhet med Nyland, Åboland, Åland och Österbotten som verksamhetsområde. Projektet har sedan starten 2017 flitigt kontaktats av jordbrukare runt om i landet.

LPA har även bildat nätverket Ta hand

SLC:s andra skogsvalsdebatt som leddes av SLC:s skogsombudsman Anders Portin gick av stapeln i Korsholm den 8 april. Kandidater från sex olika partier deltog.

om bonden för att effektivisera det arbete som syftar till att lantbruksföretagarna ska orka bättre i sitt arbete. Syftet är att etablera verksamheten med tidigt ingripande som en bestående del av arbetet för lantbruksföretagarnas välbefinnande i arbetet. Genom ett samarbetsavtal har SLC-organisationen i mars 2019 anslutit sig till nätverket för att främja modellen för tidigt ingripande och spridningen av god praxis och trygga kontinuiteten i verksamheten också efter att de olika projekten har avslutats.

Under året har det även hållits Ta hand om bonden-träffar i samarbete med landskapsförbunden. SLC har även spridit information om Bondens kraftresurstest som hjälper producenter att hitta sina styrkor och lär sig övervinna svårigheter.

Skogspolitiska frågor 2019

Då den tidigare skogsombudsmannen, Stefan Borgman, från den 1 december 2018 valdes till ordförande för METO-Skogsbranschens experter r.f. beslöt styrelsen för SLC att omvandla tjänsten till en heltidstjänst och lediganslå den. Detta som en klar signal om skogens betydelse för Finland och de privata markägarna och som ett resultat av att skogsvårdsföreningarna nu är medlemmar i SLC. Från och med den 1 april 2019 anställdes Anders Portin som ny, och för första gången för SLC:s del, heltidsanställd skogsombudsman.

Redan tidigare under året satsade SLC på skogsfrågan genom att göra en nätbaserad skogskampanj inför riksdags- och

EU-valet. Genom vissa teman och motton med information spred man kunskap om bland annat skogens kolbindande verkan och om privatskogsbrukets betydelse. Riksdagsvalskandidaterna kunde också svara på vissa skogsrelaterade frågor och få rätt att använda benämningen skogskandidat i valet.

Som ett led i skogskampanjen ordnades i april innan riksdagsvalet två skogsdebatter med inbjudna kandidater. I valdebatten på SLC Nylands vårmöte i Sibbo deltog kandidater från fyra olika partier och i Korsholm i samband med Österbottens skogsvårdsförenings möte deltog kandidater från sex olika partier.

Under regeringsförhandlingarna hade SLC tillsammans med MTK en gemensam aktion där man bl.a. delade ut granplantor till förhandlarna och betonade skogens mångsidiga roll.

En viktig del i arbetet har varit att skogsombudsmannen deltagit i MTK:s skogslinjes veckomöten. Utan dessa och ett nära samarbete med MTK vore det mycket svårt att kunna hålla sig uppdaterad med allt som pågår inom skogssektorn såväl nationellt som internationellt.

Skogens synlighet i den offentliga diskussionen

En större synlighet i media var ett av de mål som SLC:s styrelse satte upp då styrelsen beslöt att skogsombudsmannens tjänst skall vara på heltid. Under verksamhetsåret syntes detta bland annat genom en insändare ”En välskött skog ökar kolsänkan” i de finlandssvenska tidningarna i maj och en annan i månadsskiftet november-decem-

ber om kontinuerlig beståndsvård. Anders Portin deltog i en radiodebatt Slaget efter tolv med Bernt Nordman om Skog och klimat samt mångfaldsfrågor med anledning av att Metsä Group aviserat om sin möjliga investering i Kemi.

Skogsombudsmannen har också skrivit kolumner i Österbottens skogsvårdsförenings tidning Skogsägaren 2/2019, 3/2019 och 4/2019, i Skogsrevirets Revirextra 2/2019, i Landsbygdens Folk Skogsextra i oktober samt i tidskriften Skogsbruket i oktober.

Den nya tjänsten som skogsombudman togs väl emot av såväl producentförbunden som av skogsvårdsföreningarna och Anders Portin deltog med en taltur om aktuella skogsfrågor på flera möten som ordnades av dessa.

Förutom de möten som ordnades av dessa SLC medlemmar syntes SLC och skogen genom förberedda talturer på ett METSO-seminarium ordnat av Syke och Luke på miljöministeriet Helsingfors (21.10, ca 90 deltagare), Esbo svenska församling tal i samband med kaffet efter skörde- och tacksägelsegudstjänsten (27.10, ca 40 deltagare), Tekniska Föreningen i Finland, där den andra talaren var professor Mikael Hilden från Syke och kommentarer av professor emeritus. Olavi Luukkanen och professor emeritus. Stig-Olof Londén samt att föredrag för skogsbruksingenjör och agrologstuderanden i Novia, Ekenäs (27.11, ca 15 deltagare).

Skogsbruk och samhällsplanering

Samhällsplaneringens inverkan på jord- och skogsbruk blir allt större. I samband

med uppgörandet av ny landskapsplan för Nyland, Nylandsplanen 2050, deltog SLC i uppgörandet av SLC Nylands utlåtande i maj samt gjorde en anmärkning om planen i november 2019. I samband med detta var SLC med om att ordna en kväll om Nylandsplanen 2050 på Heureka den 17 september tillsammans med Skogscentralen, MTK och SLC Nyland. Informationen var välbesökt med ca 100 markägare på plats.

Även landskapsplanerna i Österbotten och Åboland är aktuella och kommer att komma för utlåtande under år 2020. Skogsombudsmannen informerade preliminärt de lokala producentförbunden och skogsvårdsföreningarna om dessa och underströk vikten av att följa med situationen och påverka.

Gällande kommunala generalplaner gav SLC ett utlåtande om Tusby generalplan i maj samt följde med situationen gällande generalplanen i norra och mellersta Esbo.

Skogscertifiering

Skogscertifieringen är fortfarande högaktuell och det är viktigt att SLC är med och påverkar utvecklingen. Under sommaren gjorde SLC utlåtande om utkastet till nationella FSC-kriterier.

Under åren 2019–2020 arbetar en brett sammansatt arbetsgrupp med att revidera de nationella PEFC-kriterierna. SLC deltar i arbetsgruppen och gav under sommaren utlåtande om våra synpunkter på förnyelsen av PEFC-kriterierna samt deltog i arbetsgruppens arbete och kommenterade de enskilda kriterierna innan mötena som ordnats ca en gång per månad. Samarbetet med såväl Skogsindustrin r.f. och främst

MTK har haft en stor betydelse i detta arbete.

De tidigare fem certifieringsområdena har nu blivit tre. Anders Portin är medlem i det södra

området kommitté och valdes till viceordförande för området. Ordförande för det södra området är Heli Mutkala från MTK.

Nordiskt skogligt samarbete

För verksamhetsledningarna i de skogsvårdsföreningar som är medlem i SLC ordnades ett besök i Stockholm i september. Under resan besökte deltagarna LRF där bl.a. Lennart Ackzell berättade om den skogliga verksamheten, samt träffade en företagare som använder drönare inom skoglig information, besökte Näringsdepartementet där bl.a. Helen Hollstein och Hans Nilsagård informerade om aktuella skogspolitiska frågor i Sverige samt deltog Virkesforum, ett endagsseminarium ordnat av Skogsindustrin r.f. i Sverige.

Skogsombudsmannen deltog i nordiskt samarbete såväl i NBC-mötet på Island i augusti samt i det nordiska skogsägarsamarbetet NSF:s stämma i Varberg i september.

Anders Portin har varit medlem i Internationella skogsnätverket vid jord och skogsbruksministeriet.

Internationell verksamhet 2019

Brysselkontoret

MTK, SLC och Pellervo upprätthåller sedan 1991 ett gemensamt kontor i Bryssel, som primärt har i uppdrag att följa med EU-frågor och rapporterna om dem till medlemsorganisationerna.

Brysselkontor har under året letts av Hanna Leiponen-Syyrakki och Tarja Bäckman har fungerat som husdjursombudsman på kontoret. Bäckman följer även med ärenden som berör jordbruksandelslagen. Meri Siljama har fungerat som samnordisk skogskoordinator. Som Brysselkontorets assistent fungerade Maarit Holma och universitetspraktikanter var Terhi Korpi och Emilia Biskop.

Kontoret följer aktivt med beredningen av jordbrukspolitiska ärenden i COPA som företräder de europeiska jordbruksprodu-

centorganisationerna i Bryssel. Kontoret har hållit täta kontakter till EU-parlamentet, rådet och EU-kommissionen under året, och påverkat i olika frågor genom ett aktivt deltagande i olika möten, evenemang och genom att själv ordna möten, evenemang och seminarier.

År 2019 var ett förändringarnas år för EU. Det nya Europaparlamentet valdes i maj och inledde sitt arbete i juni. Av parlamentsledamöterna är 2/3 nya och parlamentet är även mer politiskt splittrat än tidigare.

Parlamentets jordbruksutskott har en ovanlig god finländsk representation i form av två ordinarie medlemmar och en suppleant.

Den nya EU-kommissionen under ledning av tyskan Ursula von der Leyen inledde sitt arbete i december. Under hösten 2019 stod Finland för tredje gången som ordförandeland för EU, och trots goda

försök att få ett beslut om den kommande sjuåriga finansieringsperiodens budget lyckades inte målsättningen.

Beredningen av förnyelsen av EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP) fortgick under hela året i parlamentet och rådet. I december avgav den nya kommissionen sitt förslag till ett grönt tillväxtprogram, Green Deal, som är EU:s nya hållbara tillväxtstrategi, som har inverkan på jordbruket bl.a. via klimatmålsättningar, biodiversitetsstrategin och strategin Från jord till bord. I handelspolitiken uppskattas effekterna av kommissionens Mercosuravtal vara stora. För att avtalet ska godkännas krävs medlemsländernas och parlamentets stöd, vilket kommer att vara en lång process. Under året följde Brysselkontoret även aktivt med och analyserade brexit-processen inför Storbritanniens utträde ur EU 31.1.2020. Landet är en viktig exportmarknad för många EU-länder, och utträdet kommer att få många konsekvenser för EU:s livsmedelsmarknad. Under året gjordes många åtgärder från EU tillsammans med medlemsländerna för att begränsa spridningen av afrikansk svinpest. Tills vidare har de stora EU-exportländerna klarat sig undan den förödande smittan.

COPA COGECA

SLC är medlem av de europeiska jordbrukarnas centralorganisation COPA. COPA har medlemmar från de flesta europeiska länderna. Ordförande för COPA var Joakim Rukwied. Organisationens sekretariat leds av generalsekreterare Pekka Pesonen. Politiska beslut inom COPA tas på deras presidium möten där SLC:s ordförande

Mats Nylund är medlem. De politiska ärendena inom organisationen bereds i den politiska koordineringsgrupp kallad POCC. SLC representeras i dessa möten av MTK, SLC och Pellervos gemensamma kontor som leds av direktör Hanna Leiponen-Syyrakki. Som husdjursombudsman på samma kontor fungerar Tarja Bäckman. Bäckman ansvarar för ärenden som berör husdjurssektorn och andelsrörelsen.

Jordbrukets andelslag inom Europa är organiserad under takorganisationen COGECA som under 2019 leddes av jordbrukare Thomas Magnusson. COGECA och COPA har ett gemensamt sekretariat.

Under 2019 följde COPA med EU:s beredning av den kommande framtidsbudgeten, frågorna kring Brexit, beredningen av den gemensamma jordbrukspolitiken samt den nya kommissionens spetsprogram Den gröna given.

CEJA

Under 2019 ordnade CEJA, takorganisationen för unga producenter inom EU, sex arbetande möten i Bryssel varav ett hölls i samarbete med WFO med klimatförändringen som tema. SLC:s representant berättade om finländskt klimatvänligt skogsbruk för "Climakers" publiken. Slutsatserna från mötet skulle presenteras under COP25 mötet i Madrid. Förutom möten i Bryssel ordnades tre möten på andra håll i Europa. Under 2019 har CEJA satsat på kommande programperioden av den gemensamma jordbrukspolitiken, klimatfrågor, handelsavtal och forskning inom jordbruket. Mera information om CEJA år 2019 finns på webbplatsen ceja.eu.

Brysselkontoret bemannades 2019 av (från vänster) husdjursombudsman Tarja Bäckman, assistent Maarit Holma, Maaseudun Tulevaisuus korrespondent Maria Pohjala, praktikant Emilia Biskop och kontorets direktör Hanna Leiponen-Syyrakki.

Foto: Brysselkontoret

Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC

Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC är ett år 1934 grundat samarbetsforum för de nordiska ländernas producent- och kooperativa organisationer.

Island innehar ordförandeskapet i Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC under 2017–2019. Finlands avdelning av NBC sammanträder regelbundet och samlar de finska NBC-organisationerna MTK, SLC och Pellervo.

De nordiska producentorganisationerna samlades till presidiummöte för NBC den 21–22 augusti i Reykjavik, Island. Finland representerades av en delegation på 20 personer från MTK, SLC och Sällskapet Pellervo. Presidiummötet leddes av Erla Hjördís Gunnarsdóttir från Bændasamtök Íslands. Presidiummötet diskuterade klimatfrågor och eventuella marknadsstörningar som förorsakas av Brexit. Även BFFE:s aktivitetsöversikt, WFO:s statusuppdatering och arbetet med antimikrobresistensen behandlades under mötet.

FFD

FFD, Food and Forest Development Finland, är en finländsk utvecklingsorganisation grundad år 2012 som stöder jord- och

skogbrukare i utvecklingsländer. Organisationen medlemsorganisationer är MTK, SLC, Pellervo Coop Center och ProAgria Centralernas Förbund, och landsbygdsföretagare av alla slag från hela Finland är aktiva inom verksamheten. SLC har under 2019 aktivt deltagit i bl.a. FFD:s styrelsearbete. Under år 2019 har SLC tagit i bruk medlemseuron, vilket innebär att en euro från varje medlemsavgift går till FFD:s verksamhet.

FFD:s verksamhet bygger på rådgivning genom mentorskap, sk. twinning. Under år 2019 tillslöt sig SLC för första gången till skaran av de 13 finländska jordbruksorganisationer och skogsvårdsföreningar som i dagsläget fungerar som mentorer, faddrar eller twinning-partners för producentorganisationer i u-länder.

SLC:s ordförande Mats Nylund är sedan i juli 2019 fadder för FFD:s projekt i Moçambique: "Förbättrade värdekedjor och försörjningsmöjligheter för jordbrukarorganisationer i Moçambique", vars syfte är att förbättra försörjningsgraden och resiliensen för den lokala partners, jordbrukarorganisationen Aniwana Kanvanhiana Comercial (AKA), medlemmar. Projektet pågår fram till sommaren 2021.

SLC:s ombudsman Annika Öhberg, som hälsar på kon Okadi, deltog i unga producenters kojippo i Helsingfors.

SLC Ungas verksamhet 2019

SLC medverkade på EDUCA-mässan

SLC deltog i EDUCA-mässan i Helsingfors 25–26 januari som riktar sig till lärare. I samarbete med Finlands svenska 4H ordnades en föreläsning om välbefinnande i välmående skog med ca. 30 personer som deltog. SLC delade monter med Marthaförbundet och Finlands svenska 4H.

Nordiska ungdomar träffades i Reykjavik

De nordiska unga producenterna träffades i Reykjavik den 21–22 augusti i samband med Nordiska Bondeorganisationers Centralråd NBC:s möte. Ordförande för

de unga producenterna i Europa Jannes Maes deltog i mötet på distans. Unga beslöt att utreda möjligheterna för ett ytterligare fördjupat nordiskt samarbete i fortsättningen. Förutom mötet stod de unga nordiska producenterna som värd för ett programnummer under NBC-mötet, där man diskuterade möjligheterna för producentförbunden att locka fler unga till branschen och andelslagen. I samband med NBC-programmet träffade de nordiska ungdomarna är den isländska presidenten Guðni Jóhannesson.

Unga producenter visade upp kor i Helsingfors

MTK:s maaseutunuoret, SLC-unga och Helsingfors Universitets husdjursvetenskapstuderandes klubb Akateeminen

NBC-deltagarna fick äran att besöka Islands president Guðni Jóhannesson, som har lantbruket och nordiskt samarbete nära sitt hjärta.

karjakerho AKK hämtade två kor till Helsingfors den 5 november för att på ett åskådligt sätt berätta för allmänheten om hur kor i Finland genom ansvarsfulla produktionsmetoder har många positiva effekter bland annat på miljön och landskapet. På plats för att träffa förbipasserande och media var ett trettiotal producenter och studerande.

SLC:s ungdomsträff hölls i Karleby

Unga SLC:are och landsbygdsintresserade samlades i Karleby den 15–17 november till den årliga ungdomsträffen. Programmet bestod av föreläsningar om bonden i klimatförändringen med fokus på uthålligt jordbruk, samt företagsbesök i norra Östernbotten.

Ungdomarna träffade minister Leppä

Den 3 december träffade SLC:s och MTK:s ungdomsutskott jord- och skogsbruksminister Jari Leppä.

Unga producenterna överräckte sina hälsningar till ministern med bland annat förslag om ny definition av ung jordbrukare, ersättande system för avträdelstöd och åtgärder för att rikta jordbruksstöden till aktiva jordbrukare. Dessutom diskuterades frågor kring övervakning och bruk av torvmarker.

Kommunikations- och informationsverksamhet 2019

År 2019 var året när klimatfrågorna och motsättningarna mellan kött och vegetariskt blossade upp i den offentliga diskussionen. Detta satte stor prägel på organisationens kommunikativa verksamhet och satsningar. Även storsatsningen på Finlands partnerlandskap på Grüne Woche-mässan i Berlin syntes i kommunikationen, särskilt under början av året. Kommunikationen hade även en central roll i samband med olika projekt, tillfällen och evenemang för att organisationen ska ha ett tydligt, målgruppscentrerat budskap.

Aktiviteten på sociala medier ökade

Aktiviteten på SLC:s sociala medier ökade under 2019. Förutom satsningen på Grüne Woche, syns även den högaktuella klimatkampanjen, köttproduktionen och SLC:s digitala skogs- och köttkampanj som ökad aktivitet på organisationens sociala medier.

På Facebook-sidan fick SLC närmare 300 nya gillare under året, vilket är en ökning jämfört med fjolåret, och vid årets slut hade SLC 3 582 följare på Facebook. Frågor om klimatet, köttproduktion och skogsbruk fortsatte att engagera på sociala medier. Under våren hade SLC en digital skogskampanj och på hösten inleddes SLC:s köttkampanj, vilka spreds via marknadsföra inlägg och fick störst spridning på Facebook.

På Twitter har SLC ökat sitt följantal med 158 följare så att de vid slutet av året

uppgick till 900 följare. Instagram är även i år den kanal som växte mest med cirka 450 nya följare, så att följarna vid slutet av året uppgick till cirka 1800. Kännetecknet #bondenbehövs utnyttjas mycket aktivt av dem på Instagram som vill främja lantbruket, den finländska maten och producenternas budskap.

Arbetet gentemot massmedia fortsatte aktivt under året och SLC sände 48 pressmeddelanden samt pressinbjudningar, vilket var en ökning jämfört med 2018. Dessutom skrev organisationens representanter flera debattartiklar om aktuella frågor.

Medieträning stärkte medievanan

Under oktober-november genomförde SLC en satsning på medieträning av organisationens centrala förtroendevalda och tjänstemän genom fyra träningstillfällen. I medieträningen deltog 34 personer. Medieträningen genomfördes för att höja beredskapen och att möta det mediala trycket gentemot jord- och skogsbruket. Med en aktivare och tydligare kommunikation kan

organisationen bygga en starkare position i media och skapa en mera nyanserad bild, bredda antalet personer som är tränade att uttala sig i media och ge dem bästa möjliga förutsättningar att lyckas i mediekommunikationen. Utbildningen förverkligades av företagen Brandini och Montem, så att varje deltagares utbildning skräddarsyddes med teori, praktiska övningar samt personlig analys och respons av tränarna.

Kampanjer, evenemang och projekt under 2019

Finland skördade framgång som partnerland på Grüne Woche.

Finland medverkade som partnerland på världens största matmessa Grüne Woche i Berlin 18–27.1.2019 med temat ”Aus der Wildnis” - från den vilda naturen. Partnerlandssamarbete ger partnerlandet synlighet i mässarrangemangen och i mässans kommunikation. Dessutom hade Finland även en egen mässavdelning, där över 80 finländska företag deltog som utställare och fyllde den 1 600 m² stora mässhallen 10.2.

Bland annat SLC:s styrelse deltog i medieträningen. Här intervjuas SLC:s vice ordförande Thomas Antas av Jens Berg från Montem.

På Finlands mässavdelning pågick många evenemang under mässan. SLC:s ordförande Mats Nylund talade bl.a. om fördelarna med finländsk matproduktion under Finlands mässavdelnings presskonferens under den första mässtdagen.

Foto: Andreas Nebflinger

På Finlands välbesökta mässavdelning medverkade över 80 utställare med olika finländska livsmedels- och drycksprodukter.

Foto: Andreas Nebflinger

Finlands partnerlandssamarbete och mässavdelning förverkligades av MTK i samarbete med bland annat SLC och jord- och skogsbruksministeriet. Som stöd för projektet fanns Business Finlands Food from Finland-program, Visit Finland samt regionala mat- och turismprojekt, MTK-Varseinai-Suomi samt flera företags-samarbetspartners. Som stöd för programmet och kommunikationen bistod även Finlands ambassad i Tyskland. Projektets totala budget var tre miljoner euro, av vilken SLC:s andel uppgick till cirka 200 000 euro. Projektet är utan tvekan en av SLC största satsningar genom åren.

På mässavdelningen hade producentorganisationerna även en gemensam monter med bl.a. information och frågesport om finländsk mat och matproduktion. Montern bemannades av personal och förtroendevalda från MTK och SLC. Även SLC:s styrelse besökte mässan och deltog i invigningen av mässan på Finlands avdelning samt deltog i mässans öppningsceremoni.

Finland hade även huvudrollen under mässans öppningsceremoni den 17 januari. Under öppningsprogrammet stod pianisten Iiro Rantala och dansgruppen VäkeväKollektiivi för underhållningen medan jord- och skogsbruksminister Jari Leppä höll Finlands hälsning för de 3 000 inbjudna gästerna. Finska kocklandslaget stod för öppningsfestens meny som bestod av inhemska råvaror och drycker.

Under de tio mässtdagarna samlade mässan cirka 400 000 besökare, 90 000 yrkesverksamma inom livsmedelsbranschen och mer än 4 000 medierepresentanter. Finländsk mat och dryck syntes

Pianisten Iiro Rantala underhöll de 3 000 inbjudna gästerna under mässans öppningsceremoni, där Finland som partnerland stod i fokus.

Foto: Andreas Nebflinger

i Tyskland förutom på mässan även vid Business Finlands evenemang för inköpare och i samband med kampanjer i tyska handelskedjor. Satsningen på mässan, samt tillhörande evenemang för inköpare och butikskampanjer, har hjälpt tiotals finländska företag att ta sig in i tyska distributionskanaler. Synligheten ökade även de tyska konsumenternas intresse för Finland som ett matland och resmål. Prognosen för värdet av Finlands livsmedellexport till Tyskland 2019 uppgår till 117 miljoner euro, vilket tyder på en ökning med hela 34 procent jämfört med året innan.

Tack vare partnerlandssamarbetet publicerades i tysk media över 3 000 artiklar som berörde Finland som partnerland, finländsk mat, resmål och finländska företag som deltog som utställare på mässan. I medieuppföljningen som den tyska kommunikationsbyrån Genius lät göra uppskattas det att synligheten motsvarade 7,5 miljoner euro i reklamvärde. I beräkningarna ingår synligheten i tryckta medier, TV och radio, men inte synligheten i webbnyheter eller sociala medier.

Enligt M-Brains medieuppföljning gjorde finländsk media 355 artiklar relaterade till mässan. I uppföljningen ingick inte synligheten i radio, TV eller sociala medier eller annonsering gällande mässan.

Den breda synligheten på mässan stödde dessutom Finlands målsättningar att under mässan möta matsektorns politiska beslutsfattare och påverkare. Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä hade under mässan sex officiella möten med andra länders ministrar, två officiella möten med kommissionärer samt ett stort antal inofficiella möten. MTK arrangerade tillsammans med den tyska producentorganisationen Deutsche Bauernverband ett gemensamt seminarium om EU:s jordbrukspolitik. I seminariet deltog förutom minister Leppä även Tysklands jordbruksminister Julia Klöckner samt producentförbundens förtroendevalda.

6 orsaker att stöda finländskt skogsbruk

Inför riksdagsvalet och EU-valet våren 2019 lyfte SLC fram "6 orsaker att stöda finländskt skogsbruk". Avsikten med kampanjen, som genomfördes digitalt på sociala medier, var att uppmärksamma skogens och skogsbrukets möjligheter att bidra till Finlands klimatarbete, välfärd genom arbetsplatser och ekonomi tillsammans med det gemensamma goda som skogen bjuder på i form av välfärd och rekreation. SLC ville genom faktabaserad information upplysa både kandidater och väljare om varför Finland behöver fortsätta att hållbart bruka och sköta skogen på basis av kunskap, fakta och världens äldsta skogslag i rygg-

märgen. Kandidater i såväl riksdags- som EU-valet kunde också certifiera sig som #skogskandidat2019 och komma med och få synlighet i det kandidatgalleri som publiceras på kampanjsidan <https://slc.fi/skogsvalet19>.

Kampanjen, som genomfördes i samarbete med den digitala reklambyrån Genero, syntes på de sociala medierna, bl.a. Facebook och Instagram. Annonserna under riksdagsvalkampanjen nådde 92 000 unika personer och under kampanjens gång nåddes ca 60 000 personer organiskt (obetalda inlägg). De betalda Facebook-annonserna under EU-kampanjen visades 127 460 gånger för 31 399 unika personer.

Valdebatter om skog

Inom ramen för skogsvalkampanjen ordnades även två valdebatter med inbjudna deltagare av SLC. Den första valdebatten gick av stapeln den 4 april i samband med SLC Nylands vårmöte på Söderkulla gård i Sibbo och den andra hölls den 8 april i samband med Skogsvårdsföreningen Österbottens vårmöte på YA i Vasa. Valdebatterna samlade drygt 100 personer.

SLC Och MTK uppvaktade regeringsförhandlingarna

Inför regeringsförhandlingarna efter riksdagsvalet uppvaktade MTK och SLC den 15 maj regeringsprogramförhandlingarna med morgonkaffe och bjöd förhandlingarna på "Landsbygdens välgång" och delar ut kolsänkor i form av granplantor mitt emot Ständerhuset, framför Finlands Bank. Genom evenemanget ville producentorganisationerna ge regeringsprogramförhand-

SLC:s vice ordförande Mickel Nyström överräckte MTK:s och SLC:s hälsningar till regeringssonderare Antti Rinne.

Foto: Mia Wikström

larna välgång om de frågor som är viktiga för landsbygden och påminna om att landsbygden är lösningen. Under evenemanget höll MTK:s ordförande Juha Marttila och SLC:s vice ordförande Mickel Nyström sina hälsningar till förhandlingarna och på plats tog emot organisationernas hälsning var regeringssonderare Antti Rinne. På plats fanns lantbrukare och skogsägare samt även några traktorer som också gav sina hälsningar åt förhandlingarna genom att kör runt Ständerhuset med organisationernas plakat. Medias representanter bevakade evenemanget flitigt.

Nordiska mattävlingen EMBLA ordnades för andra gången

Under våren 2019 gick den nordiska mattävlingen EMBLA av stapeln för andra gången.

I år tävlade totalt 48 nominerade, varav sju starka bidrag från Finland och sju från Åland. Totalt anmäldes 320 bidrag från alla nordiska länder, varav 52 från Finland, till de sju tävlingskategorierna.

Den nationella anmälningstiden pågick 1–31.3 och EMBLA-matpriset delades ut den 1 juni på prisfesten i Harpa konsert- hus i Reykjavik, Island i samband med NKF-kongressen som arrangerades av nordiska kockföreningen Nordic Chefs Association.

Finland kammade hem två nordiska matpris på Island då Ainoa Winery utsågs till Nordisk mathantverkare 2019 och Svinn-Battle vann i kategorin Nordisk mat till barn och unga 2019. Övriga nominerade från Finland var Hauhalan Hanhifarmi (Nordisk råvaruproducent 2019), Silmusalaatti (Nordisk matentreprenör 2019),

Ainoa Winery som tillverkar inhemska viner av bär vann i kategorin Nordisk mathantverkare 2019.

Foto: EMBLA

Satokausikalenteri (Nordisk matkommunikatör 2019), Utbildningscentret Salpaus måltidsservice (Nordisk mat till många 2019) och Slow Food Festival Fiskars (Nordisk matdestination 2019).

Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC ansvarar för EMBLA-matpriset som stöds av Nordiska Ministerrådet och är en del av Ny nordisk mat III-programmet. I tävlingen medverkar Island, Danmark, Norge, Sverige, Finland, Åland och Färöarna. Finland representerades i projektet av MTK och SLC samt Åland representerades av ÅPF.

Öppna ekologårdar

SLC deltog för fjärde gången i samarbetet kring evenemanget Öppet hus på ekologårdar under Naturens dag den sista lördagen i augusti, 31.8. Evenemanget koordineras av jord- och skogsbruksministeriet, Luomuliitto, Pro Luomu, Biodynamiska Föreningen, MTK och SLC. I hela landet medverkade närmare 40 ekologårdar med öppen gård under dagen. Jord- och skogsbruksministeriet stödde medverkande gårdar genom en evenemangsersättning, samt medverkande gårdar fick även informationsmaterial om ekologisk produktion av arrangörerna för att dela ut åt besökare.

Finländska matens dag 4.9 firades med Gott från Finland-banderoller

Historiens första Finländska matens dag firades den 4 september och alla finländare bjöds in av Föreningen Matinformation för att uppmärksamma dagen. Målsättning är att göra dagen till en årligen återkomman-

de tradition samt en känd och viktig dag för den finländska maten. På festdagen är avsikten att alla kan vara med och fira den finländska maten och matens aktörer samt stärka konsumenternas medvetenhet om matens ursprung. Förutom konsumenter involverade kampanjen handeln, restauranger, storkök, daghem, bibliotek, museer, församlingar och offentliga personer.

SLC medverkade som samarbetspart och uppmärksammade dagen med helsidas kampanjannonser i Hufvudstadsbladet, Åbo Underrättelser, Vasabladet och Landsbygdens Folk. SLC uppmärksammade även kampanjen aktivt på sociala medier.

Som en del av kampanjsatsningen beställde även SLC en Gott från Finland-banderoll till varje lokalavdelning. Gott från Finland-banderoller och flaggor kunde även beställas av enskilda medlemmar som vill uppmärksamma Finländska matens dag på sin gård under sommaren.

Historiens första Finländska matens dag var marknadsföringsmässigt en lyckad satsning och Föreningen Matinformation beräknade att marknadsföringen digitalt och i sociala medier gav 13 miljoner visningar och att 1,2 miljoner läsare nåddes av kampanjen i dagstidningarna.

Gott från Finland-banderoller syntes runt på olika håll i SLC:s verksamhetsområde.

Foto: Mia Wikström

Elina Ovaskainen mottog Svinn-Battles pris i kategorin Nordisk mat till barn och unga 2019.

Foto: EMBLA

Köp av bonden-dagen

Den 14 september hölls den fjärde nationella Köp av bonden!-dagen då gårdar runt om i landet kan sälja produkter direkt från gården genom ett gemensamt koncept. SLC uppmuntrade gårdar att i mån av möjlighet hålla öppen gård och sälja produkter direkt från gården och i de svenska delarna av landet medverkade tio medlemsgårdar med öppen gård. Totalt medverkade över 200 gårdar i dagsevenemanget 2019.

Köp av bonden! är en gemensam dag för gårdar och producenter i hela landet att hålla öppet hus, sälja produkter direkt från gården och visa besökare hur maten produceras. Den nationella Köp av bonden!-dagen är ett samarbetsprojekt i vilket följande aktörer medverkar: Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020 och Landsbygdsnätverkstjänsterna, koordineringsprojektet för närmat vid Brahe-centret vid Åbo universitet, Äktasmak.fi, MTK, SLC, Maa- och kotilousnaiset, Marttaliitto, Marthaförbundet, Suomen 4H-liitto, Finlands svenska 4H, Lomalaidun ry och Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry.

Oss bönder emellan-träffarna fortsatte samla medlemmar

Under vinterhalvåret fortsatte de regionala Oss bönder emellan-träffarna att samla medlemmar till diskussion kring aktuella frågor och samvaro över en bit mat och dryck tillsammans med centralförbundets och landskapsförbundets representanter. I januari hölls tre träffar i Österbotten, i månadsskiftet januari-februari hölls två träffar i Åboland och i Nyland ordnades två träffar i november.

Hellre bonde än jordbrukare

Under året fortsatte SLC kommunikationen kring magasinet Hellre bonde än jordbrukare av fotografen Kasper Dalkarl och journalisten Ebba Håkans. Magasinet som har en konstnärlig prägel har sitt ursprung i fotografen Kasper Dalkarls skildring av jordbrukare genom bildreportage.

Det tryckta magasinet och kampanjsidan <http://bonde.slc.fi> är en samling av reportage som lyfter fram berättelsen om 14 producenter i Svenskfinland – berättade med producenternas egna ord om arbetet som jordbrukare, bonde och odlare, och om stoltheten över sitt arbete.

Magasinet på totalt 92 sidor finns till salu i SLC:s webbshop slc.fi/shop. Magasinet har sålts i hundratals exemplar och inläggen på sociala medier har nått god spridning.

SLC inledde samarbete med Årets Kock och Årets servitör

SLC har ingått samarbete med ELO-stiftelsen, d.v.s. stiftelsen för finländsk matkultur, gällande de nationella tävlingarna Årets Kock och Årets Servitör för åren 2019–2021. Avsikten med samarbetet är att genom gemensamma satsningar på kommunikation, evenemang och berättelser lyfta fram den finländska maten och matens ursprung inom mat- och dryckeskulturen och restaurang- och turistbranschen.

Samarbetet mellan SLC och ELO-stiftelsens kock- och servitörtävlingar är ett sätt att gentemot restaurangbranschen förmedla berättelsen om finländska kvalitativa råvarors väg från jord till bord så att hållbar matproduktion och hållbar

Årets Kock Mikko Kaukonen och Årets Servitör Heidi Martikainen besökte bl.a. Anette Blombergers mjölgård i Nagu, Åboland på inbjudan av SLC och MTK.

Foto: Mia Wikström

gastronomi förenas. För SLC är det viktigt att intensifiera samarbetet mellan matproducenter, kockar och servitörer för att förbättra kännedomen om matens ursprung och matens väg från jord till restaurangens bord.

Som en del av samarbetet bjöd SLC och MTK in Årets Kock 2019 Mikko Kaukonen och Årets Servitör 2019 Heidi Martikainen till Åbolands skärgård i augusti för att bekanta sig med lantbruket och matens ursprung. Till besöket bjöds även media in för att möta såväl restaurangproffs som producenter på sju gårdar i Kimitoön, Pargas och Nagu.

SLC inledde digital köttkampanj under hösten

Under hösten inledde SLC arbetet med en stor digital kampanj med fokus på kött. Kampan-

jen Sunt bondförnuft syntes i de sociala medierna från och med oktober och inlednings-

vis fokuserade kampanjen på nötdjur som hamnade i skottgluggen i den offentliga debatten. Kampanjen pågår även under våren 2020. Kampanjen material i form av bloggtexter, infografer, videon och intervjuer finns på kampanjsidan <https://slc.fi/sunt-bondfornuft>. Inom ramen för kampanjen gjordes även en digital frågesport för att skapa engagemang på sociala medier.

Under hösten inledde även den europeiska producentorganisationen Copa Cogecac köttkampanjen #MeatTheFacts.

Seminarium om ansvarsfullt kött

Den 20 november medverkade SLC som samarbetspart i seminariet Finland och det ansvarsfulla köttet (Vastuullisen lihan Suomi) som arrangeras av MTK:s köttutskott på Sokos Hotel Presidentti i Helsingfors. Avsikten med seminariet var att lyfta fram köttproducenters, forskares och experters synvinkel i den pågående köttdebatten. I seminariet deltog drygt 150 deltagare.

Till seminariet bjöds utöver media även in riksdagsledamöter och europaparlamentariker, ansvarspersoner inom offentlig upphandling, lärare och påverkare inom kommunikation samt media. Seminariets talare var bl.a. Ina Toppari, verksamhetsledare för Djuren hälsa ETT rf och Naturresursinstitutet Lukes ledande forskare Perttu Virkajärvi. I paneldebatten medverkade bl.a. journalisten Riku Rantala och senior advisor Oras Tynkkynen från Sitra. Som konferencier för seminariet fungerade Jouni Kemppainen, chefredaktör för Maaseudun Tulevaisuus.

Spannmålstorget

SLC har fortsatt arbetet i projektet med att utveckla den elektroniska handelsplatsen Spannmålstorget, Viljatori.fi, där odlare enkelt och pålitligt kan sälja sin skörd i önskade partier till bästa marknadspris. Spannmålsindustrin, husdjursgårdar och övriga spannmålsuppköpare som använder spannmål kan ansluta sig som köpare. Den elektroniska handelsplatsen som öppnades i juni 2018 förnyar spannmålshandelns traditionella praxis och är den första i sitt slag i världen. Spannmålstorget möjliggör spannmålshandel utan extra mellanhänder, vilket gynnar både säljare och köpare av spannmål.

Bakom Spannmålstorget ligger företaget Suomen Viljakauppa Oy som ägs av MTK och SLC samt företagen Agrox, Altia, Atria, HK-Scan, Raisio och Valio. Alla spannmålsbranschens aktörer kan kostnadsfritt ansluta sig som användare av den nya handelsplattformen.

Under året utvecklades nya funktioner på handelsplatsen för att försnabba och göra det

smidigare att lämna in anbud. Under hösten lanserades den nya Viljatori-mobilapplikationen, som ytterligare förenklar användningen via mobilen. Mobilappen kan gratis laddas ner från mobilens egen appbutik.

Bra mat växer nära

Under 2019 fortsatte jord- och skogsbruksministeriets tvååriga kampanj som handlar om att öka uppskattningen av maten och öka finländarnas medvetenhet om vad matens ursprung betyder. Kampanjen, som genomfördes i samarbete med SLC och MTK, riktades till finländare i åldern 18–35 år via flera kanaler, såsom via digital marknadsföring, radioreklam och mediekommunikation. Vidare riktades kommunikationen också till unga och till lärare som arbetar med ungdomar. Kampanjen kunde på sociala medierna följas genom #bra-matväxernära och #läheltäparempaa.

I kampanjens mediekommunikation samarbetade man med gårdar inom olika produktionsinriktningar. Som ett led i kampanjen genomfördes också för producenter skräddarsydda utbildningar i sociala medier för att förbättra lantbruksföretagarnas färdigheter i sociala medier och för att gårdarna ska ha beredskap att informera om sitt eget arbete och sina produkter.

Kampanjens synlighetsmål uppnåddes redan under det första året av kampanjen och överskreds senare avsevärt. Bland resultaten från den digitala marknadsföringen kan nämnas sammanlagt 25,6 miljoner visningar och 80 000 besök på kampanjens webbplats. På webbplatsen fanns information om matens ursprung. Reklamen på Facebook och Instagram nådde 1,2 miljoner användare, av vilka 1,1 miljoner hörde till målgruppen.

Genom de åtgärder för mediekommunikation som genomfördes i samarbete med gårdarna uppnåddes önskad synlighet. Utifrån de publicerade artiklarna kan man beräkna att mediekommunikationen nådde 33 miljoner potentiella läsare.

Före kampanjstarten och i slutet av kampanjen genomfördes även enkäter bland konsumenter för att mäta kampanjens genomslagskraft. Enligt enkäterna var beteendet och attityderna hos dem som såg, läste eller hörde reklamen betydligt positivare än hos dem som inte märkte reklamen. Mot slutet av kampanjen ansåg konsumenterna att råvarornas ursprung var viktigare än 2017. Mot slutet av kampanjen valde svarspersonerna oftare finländska råvaror än före kampanjen.

Ansvarsfull köttproduktion diskuterades på MTK:s och SLC:s välbesökta seminarium.

Utlåtanden 2019

Under året gav SLC 16 utlåtanden:

- 21.1: Utlåtande över utkastet till regeringens proposition till riksdagen om ändring av inkomstskattelagen för gårdsbruk 10 a §
- 23.4: Utlåtande över slutrapporten gällande förberedande arbete för lagstiftning med avseende att ersätta skador förorsakade av fredade arter enligt naturvårdslagen, samt hur dessa skador kunde undvikas
- 15.5: Utlåtande över Justitieministeriets betänkande 2019:12. Förslag för revidering av ersättningsgrunderna i inlösningslagen
- 24.5: Gemensamt utlåtande tillsammans med SLC Nyland om utkastet på Nylands landskapsplan
- 31.5: Utlåtande om Tusby generalplan
- 27.8: Utlåtande gällande utkastet till Finlands FSC-standard (Suomen FSC-metsänhoidon standardi, Ensimmäinen luonnos 26.6.2019)
- 6.9: Utlåtande över Jord- och skogsbruksministeriets utkast till förvaltningsplan för vargstammen
- 24.9: Utlåtande om SLC:s synpunkter på förnyelsen av PEFC-kriterierna
- 16.10: Utlåtande om förslag som tillämpas vid förskottsuppbörden 2020
- 6.11: SLC:s anmärkning om Nylandsplanen 2050
- 12.11: Utlåtande över utkastet till jord- och skogsbruksministeriets förordning om lantmäteriverkets avgifter samt avgifter och ersättningar för bestyrkande av köp samt för fastighetsförrättningsavgifter för 2020 och 2021
- 14.11: Utlåtande gällande utkast till statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om bidrag för mjölkkor och nötkreatur, tackor och hongetter, slaktlamm och slaktkillingar samt bidrag för jordbruksgrödor som betalas för 2019.
- 3.12: Utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om nationellt stöd för sockerbeta 2020
- 9.12: Utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om information om allvarlig risk för djursjukdom inom passagerartrafik i europeiska unionen
- 10.12: Utlåtande i samarbete med Österbottens skogsvårdsförening om utkastet Vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelu 2022 - 2027, metsätalous
- 19.12: Utlåtande över den nationella skarvstrategin och dess åtgärdsplan

Landsbygdens Folk

Grüne Woche i Berlin var bland de större tillställningar som LF bevakade under 2019, inte minst med anledning av producentorganisationernas storsatsning.

På hemmaplan var bland annat röjningen efter stormen Alfrida i början av året samt situationen inom slakteribranschen, i synnerhet HK Scans dåliga lönsamhet, i fokus.

Under hela 2019 uppmärksammade LF även debatten kring naturnäringarnas roll i stävjandet av klimatförändringen.

LF bevakade och kommenterade händelserna kring regeringen Sipiläs avgång cirka en månad före riksdagsvalet i april. Avgången medförde att förslagen om djurvälståndslag och livsmedelslag förföll, vilket var en stor besvikelse på producenthåll.

Inför riksdagsvalet fick riksdagskandidater med anknytning till SLC enligt traditionellt mönster möjlighet att svara på LF:s frågor. Samma tillvägagångssätt tillämpades inför EU-parlamentsvalet i juni.

Redan under regeringsförhandlingarna blev det klart att det fanns goda förutsättningar för ett regeringsprogram som tog hänsyn till både landsbygdens och Svenskfinlands intressen. Tidningen följde förhandlingarna intensivt.

Under februari flyttade posten (Posti) utdelningen av LF från distributionscentralen i Seinäjoki till Tammerfors. Det innebar att tidningen måste vara färdig för tryckning torsdag förmiddag klockan 10 för att hinna i tid från Botniaprints tryckeri i Karleby till

Tammerfors för vidare distribution. Tidigare deadline var torsdag klockan 13.30.

Under hösten meddelade tidningens annonschef Pirjo Haapanen att hon skulle övergå till andra uppgifter. I stället anställdes agronom Jarmo Lampola som ny annonschef.

SLC:s styrelse beslöt även att Staffan Pehrman skulle ta över posten som LF:s chefredaktör efter Michael Godtfredsen som stod inför pensionering.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

Österbottens svenska
producentförbund r.f.

IN MEMORIAM

Ingmar Björkvik 30.12.1927 – 6.10.2019

Bonden Ingmar Björkvik har gått ur tiden. Han föddes i Jeppo ett halvt år efter att Charles Lindberg flög över Atlanten, men hans lott blev inte att flyga högt över jorden. Istället blev jorden hans förankring i livet, men hindrade inte hans tankars flykt.

Han föddes som ende sonen i familjen tillsammans med två systrar. Tidigt i skolan märktes hans begåvning och det ansågs allmänt att han borde bli akademiker, men livet ville annorlunda. När fadern dog 1947 övertog Ingmar som 19 åring hemmanet, som han av olika omständigheter kom att förvalta i mer än 50 år.

Tidigt visade han ett stort intresse för samhällsengagemang i olika föreningar och organisationer. Speciellt idrottsföreningen låg honom varmt om hjärtat men småningom började hans rörliga intellekt kräva större utmaningar. Han passade samtidigt på att ta en Hermodskurs i välskrivning vilket resulterade i en utsökt handstil som efter hand kom att pryda många protokoll och handlingar. Han valdes in i Jeppo kommunalfullmäktige och kom att som dess sista fullmäktigeordförande

påverka kommunsammanslagningen i Nykarlebynejden 1975.

Jämsides med dessa åtaganden hade han starkt engagerat sig i moderneringens intressebevakning. Lokalt var han ordförande för ÖSP i Jeppo och hans kapacitet hade uppmärksammats i vidare kretsar när han invaldes i ÖSP:s österbottniska styrelse där han blev vice ordf. vid sidan av ordf. riksdagsman Håkan Malm. Hans skarpa analytiska förmåga kom väl till pass under denna tid när många genomgripande förändringar berörde de agrara näringarna som helt var underställda riksdag och regering fram till medlemskapet i EU. Tillsammans med verksamhetsledaren Tor Östman och SLC:s ordf. Ola Rosendahl kunde denna grupp t.o.m. påverka landets lantbrukspolitik fastän de representerade ett litet förbund.

Vid denna tid avskaffades arealbeskattningen för jordbruk och ersattes av anteckningsskyldighet, där organisationen medverkade till att praktiskt lösa problemen och hjälpa jordbrukarna. Till en lika stor förändring bidrog också lantbrukspensionslagens tillkomst som antligen skulle ge lantbrukets utövare någon form av pension. Inom skogssektorn satsade ÖSP stora krafter på att få en cellulosa-fabrik till Sydösterbotten vilket lyckades i och med etableringen av Metsä-Botnia. I allt detta var Ingmar intensivt med och bidrog till att Jeppo nådde det bästa resultatet i den kommunvisa aktieteckningen. Som offentligt köpvittne upprättade han över 400 köpebrev i nejden och kunde ge råd när det gällde upprättandet, med hänsyn taget till beskattning, finansiering och pension. Han var i långa stycken ett levande lexikon och en fadersgestalt i bygden, en bygd som han tjänat med stor förmåga.

Christer Fors

Foto: Privat

Eivor Finne 18.12.1962 – 30.11.2019

En levnadsglad och positiv vän har åter tagits ifrån oss i allt för unga år. Eivor Finne förlovrade trots hopp och framtidstro efter en tids sjukdom kampen mot cancer. Hon blev blott 56 år gammal.

Eivor föddes på en mindre bondgård i Yttermark men valde att utbilda sig till kock för storkök. Hon kom ändå att i huvudsak utföra sitt värv som jordbrukare på gården i Långmossen i Solf som familjen skaffade sig. Kockutbildningen kom ändå till stor nytta när hon senare skulle komma att se till att både en relativt stor familj och personal inte behövde gå hungriga. Att känna till odlingsväxternas användning i köket var också till stor nytta på den grönsaksodlande gården. Allra helst jobbade hon ändå med blommor och utplantningsväxter som hon kärleksfullt drev upp för försäljning varje vår.

Eivor var trots arbetsintensiv verksamhet på gården alltid redo att bistå och hjälpa till och kom på så vis bland annat att delta i ÖSP:s lanthusmorsutskott 1996 – 2018, Solf lokalavdelning av ÖSP styrelse 1997 - 2018 varav 16 år som ordförande samt inneha en suppleantplats i ÖSP:s förbundsstyrelse från 2003 fram till sin död. Som tack för förtjänstfull insats tilldelades hon centralförbundets förtjänsttecken i silver.

Hennes lugna glada sätt smittade lätt av sig bland deltagarna på olika möten och hennes positiva inställning kunde inte ens svåra motgångar som förlust av den enda sonen och brand på gården ta död på.

Eivor som var mycket barnkär sörjs närmast av maken, de tre döttrarna med familjer och barnbarn men många yrkeskollegor och vänner runt om i svensk-Finland kommer också att sakna hennes glada skratt.

Christer Finne

Foto: Kasper Dalkar

Medlemmar

AKTIVA	2018	2019
- gårdar anslutna till vanlig lokalavd. (åker och skog)	1 937	1 880
- gårdar med endast skog	616	607
- gårdar anslutna till trädgårdsavdelning	143	136
- Aktiva gårdar sammanlagt	2 696	2 623
Personmedlemmar (aktiva gårdar)		
- vanliga avdelningar	5 447	5 263
- trädgårdsavdelningar	245	228
<i>Personmedlemmar till aktiva gårdar totalt</i>	<i>5 692</i>	<i>5 491</i>
Ansluten åkerareal, ha	81 996,52	81 376,45
- i medeltal per gård	42,33	43,29
Ansluten skogsareal, ha	96 391,54	94 578,05
- i medeltal per gård	37,76	38,03
Ansluten växthusareal, m ²	825 166	792 477
- i medeltal, m ² per gård	5 894,04	5 827,04
Ansluten bärodlingsareal, ha	27,70	27,70
- i medeltal per gård	6,93	6,93
STÖDANDE (alla avdelningar)		
- stödande gårdar	341	338
- antal personmedlemmar	488	487
Personmedlemmar i hela förbundet	6 180	5 978
Antalet till förbundet anslutna lokalavdelningar var under året 33 stycken.		
- förbundets stödande samfund	8	8

Stödande samfundsmedlemmar i förbundet var under 2019 Osuuskunta Maitosuomi, Andelslaget Österbottens Kött, Andelslaget Närpes Grönsaker, Skogsvårdsföreningen Österbotten, Österbottens svenska fårklubb, Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening (SÖP) samt Närpes Äggpackeri.

Medlemsavgifterna 2018 baserar sig på alla medlemsavgifter (obetalda och betalda 31.12.19).

Förbundsmöten

Förbundsmötet är förbundets högsta beslutande organ och består av lokalavdelningarnas och de stödande medlemmarnas valda representanter. Förbundet höll under året stadgeenliga förbundsmöten på våren och hösten.

Vårmetet

Förbundets vårmöte hölls tisdagen den 9 april på Norrvalla i Vörå.

Förbundsordförande Tomas Långgård hälsade välkommen och lyfte i sitt öppningsanförande upp en rad ärenden där organisationen behöver vara med för att bevaka och påverka medlemmarnas intressen. Ordförande nämnde bland annat förslaget till minskad finansieringsram för CAP2027, jordbrukets lönsamhet i Finland där PTT förutspår att lantbrukets företagarkomst fortsätter sin nedåtgående trend samt klimatdebatten där primärnäringarna oförtjänt pekats ut.

Under vårmötet behandlades fyra motioner. MTK:s spannmålsombudsman Max Schulman höll ett anförande om lantbruket idag och nya möjligheter inom ramen för CAP2021. Michaela Ramm-Schmidt höll ett anförande om Baltic Sea Action Group och Carbon Action-kolpiloten. SLC:s ordförande Mats Nylund höll ett anförande om aktuell lantbrukspolitik.

Vårmetet gjorde ett uttalande där den finländska matens klimatsmarthet lyftes fram. Finländsk mjölk- och köttproduktion som är vallbaserad har ett mycket lägre klimatavtryck än vad som anges för produktionen globalt. Av de finländska klimatutsläppen är det en relativt liten del som härrör från livsmedelsproduktionen så det

är en klimatgärning att äta finländsk mat.

På vårmötet delades följande stipendier ut; Ur Ivar Lillandts stipendiefond erhöll Markus Seppi ett studiestipendium, Seppi studerar till skogsbruksingenjör vid Yrkeshögskolan Novia.

Ur Håkan Malms minnesfond erhöll Jessica Enström och Mattis Nysand varsitt studiestipendium, båda studerar till agrologer vid Yrkeshögskolan Novia.

Ur Mats Nylunds fond för en värld utan hunger gavs medel till utvecklingsorganisationen Food and Forest Development Finland (FFD) som stöder jord- och skogsbrukare i utvecklingsländer.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls på Norrvalla i Vörå måndagen den 16 december. I samband med mötet firades förbundets 85-årsjubileum. Höstmötet var välbesökt och auditoriet på Norrvalla var fullsatt. Mötet avslutades med kaffe och tårta.

Mötet inleddes med en tyst minut för att hedra minnet av Eivor Finne och Ingemar Björkvik som gått bort under hösten.

I hälsningstalet anknöt förbundsordförande Långgård till förbundets 85-åriga historia och konstaterade att jordbrukarnas intressebevakning är en lika viktig och väsentlig del av verksamheten som då förbundet grundades. Långgård lyfte också fram klimatdebatten i sitt anförande och att den finländska matproduktionen oförtjänt hamnat i skottgluggen trots att primärproduktionen är en av få sektorer som också binder koldioxid. Det är viktigt att åtgärder vidtas för att minska klimatuppvärmningen och här är det mest centrala att komma i från användningen av fossila bränslen.

Höstmötet återvalde Tomas Långgård (Malax) till ordförande och Niclas Sjöskog (Purmo) till vice ordförande.

Vid val av ledamöter och suppleanter för de i tur att avgå återvaldes Tommy Ehre (Vörå) med ny ersättare Leif Bäck (Vörå) och Jonny Kronqvist (Nykarleby) med Robin Strand (Pedersöre) som ny ersättare. Jonas Nord (Replot-Björköby) valdes till ny ersättare för Johanna Nyman istället för Eivor Finne som gått bort.

Under höstmötet behandlades en motion.

Kaj Nyman, utvecklingschef på Valio, höll ett anförande om kolneutral mjölk 2035. SLC:s ordförande Mats Nylund höll ett anförande om aktuell lantbrukspolitik.

Höstmötet gjorde ett uttalande där höstmötet tackade konsumenterna för det förtroende de visar oss genom att köpa

den mat som vi producerar. Höstmötet lyfte fram den stolthet vi känner över våra producenter och den mat som produceras och att så länge vi har konsumenternas förtroende så kommer vi att fortsätta att göra ett gott arbete med att förvalta åkrar och skog och ta hand om våra djur.

I samband med höstmötet förlänades ÖSP:s långvariga skattebokförare Maria Ström med Republikens Presidents utmärkelse Medalj av I klass av Finlands Vita Ros orden.

Med anledning av 85-års jubileét premierades 40 medlemmar med förbundets förtjänstmärke i silver.

Nötköttsproducenten Johan Snickars från Malax premierades som årets LIA-gård i Österbotten med motiveringen att gården på ett föredömligt sätt har fungerat som praktikgård.

Medlemmar som premierades med förbundets förtjänstmärke i silver .

Maria Ström.

Johan Snickars.

Förbundets höstmöte 16 december 2019.

Motionsuppföljning

Krisberedskap

Nykarleby lokalavdelning anser att förbundet bör arbeta för att möjliggöra att få hjälp från kommunen med vattentillförseln vid en kris säkerställs.

Förbundet anser i sitt svar att krisberedskap inom jordbruksproduktionen är en viktig och väldigt omfattande fråga som kräver arbete både på gårdsnivå, lokalt, regionalt och nationellt. ÖSP kommer att arbeta vidare med frågan på landskapsnivå och nationellt via SLC. Förbundet kommer också att via SLC arbeta för att kommunerna åläggs skyldighet att förse de kommunala vattenverken med reservkraft

så att vattenförsörjningen kan tryggas vid elavbrott. Inför nästa programperiod bör SLC arbeta för att åtgärder som befrämjar krisberedskapen på gårdarna berättigar till investeringsstöd.

Räntestödslån

Nykarleby lokalavdelning anser att förbundet bör utreda om räntestödet kunde omförhandlas så att producenten fick välja om man vill ha räntestödet som bidrag eller räntestödslån beroende på vilkettera som passar bäst in i ekonomin på den egna gården.

ÖSP anser som motionären att det är av stor vikt att beviljade investeringsmedel så långt som möjligt kommer företagaren

till godo. Enligt det nu något unikt rådande ränteläget kan en del av räntestödet lämnas outnyttjat. ÖSP motsätter sig inte en flexiblere modell men anser att nuvarande system är det som på sikt och oberoende av ränteläget ger mest trygghet och stabilitet i en långsiktig investering.

Satellitövervakning

Lokalavdelningen i Södra Korsholm vill inte att satellitövervakning av att stödvillkoren följs tas i bruk på det sätt som nu planeras.

ÖSP håller med motionären om att producenternas integritet inte får kränkas av övervakningssatelliter eller myndighetsutövning. Ifall EU:s medlemsländer blir tvungna att ta i bruk satellitövervakningen kommer ÖSP att arbeta för att Finland skall avvakta så länge som möjligt för att få erfarenheter från andra länder hur satellitövervakningen fungerar i praktiken. På så sätt kan förhoppningsvis problem som införandet av nya system vanligen leder till undvikas.

Förbundet anser också att det är stor risk att satellitövervakning leder till utvid-

gad övervakning, ökade kostnader och en ökad byråkrati som i förlängningen kan leda till lägre stöd. ÖSP godkänner inte detta. Motionen förs vidare till SLC.

Utbildning för beslutsfattare

Västra Närpes lokalavdelning föreslår att det skall ordnas utbildning om jord- och skogsbruks-näringarna för de invalda riksdagsmännen.

ÖSP tar till sig förslaget och för det också vidare till SLC. Förbundsstyrelsen uppmanar också alla lokalavdelningar att aktivt kontakta det egna områdets beslutsfattare och hålla dem informerade om jord- och skogsbrukets verksamhetsförutsättningar.

Ny klass på havreutsäde

Tjock lokalavdelning föreslår att det skall inrättas en ny klass på havreutsäde med noll kärnor av främmande spannmålsslag.

ÖSP kommer att arbeta för att stamutsädet som levereras till utsädesodlarna skall bli renare och ÖSP kommer att ställa högre krav på renhet och kvalitet av utsädesodlarna.

Susanne West, Tomas Långgård och Niclas Sjöskog.

Foto: Fredrik Grannäs

Förbundets organisation

Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige består av en representant för varje lokalavdelning samt en representant vardera för de stödande medlemsföretagen och förbunden. Under 2019 hörde följande personer till förbundsfullmäktige (närvaro antecknad inom parentes (närvarande/2 möten):

Lokalavdelning	Ordinarie	Ersättare
Esse	Mårten Häggman (1/2)	Mathias Wärn
Frilandsodlarnas	Christer Finne (1/2)	David Björk
Jeppo	Glenn Strengell (0/2)	Glen Jakobsson
Karleby	Michael Hägg (0/2)	Sten Hansson
Korsholms södra	Henrik Ingo (1/2)	Nils-Erik Lång
Korsnäs	Roger Backholm (1/2)	Kenneth Enlund
Kronoby	Mårten Strandvall (1/2)	Johan Drycksbäck
Kvevlax	Johnny Enström (2/2)	Kaj Skräddar
Lappfjärd	Mikael Hoxell (2/2)	Susan Englund
Larsmo	Ronny Snellman (0/2)	Anders Östman
Malax	Joakim Smeds (2/2)	Stefan Östman
Maxmo	Bo-Stefan Rådman (2/2)	Jonas Holm
Munsala	Sebastian Pott (1/2)	Andreas Westerholm
Nedervetil	Dick Kainberg (0/2)	Mats Kaitfors (1/2)
Nykarleby	Andreas Frostdahl (2/2)	Tom Cederström
Närpes Östra	David Nyman (1/2)	Kaj Sjögård
Oravais	Johan Häggblom (2/2)	Sofia Eriksson
Pedersöre	Mats Finne (0/2)	Maria Ingerström (1/2)
Purmo	Johannes Stenmark (0/2)	Hanna Löf
Pörtom	Tobias Dahlblom (0/2)	Mikael Storbäck
Replot-Björköby	Jonas Nord (2/2)	Jan-Mikael Östergård
Sideby	Samuel Ingves (0/2)	Fredrik Antfolk (2/2)
Solf lokalavdelning	Daniel Helenelund (2/2)	Tom Backlund
Sundom	David Köping (2/2)	Glenn Ahlnäs

Terjärv	Jessica Flöjt (1/2)	Marcus Skullbacka
Tjock	Kjell Utfolk (2/2)	Andreas Norrbutts
Västra Närpes	Hans Vikstrand (0/2)	Cindi Groop
Vörå	Michael Kamis (0/2)	Kjell Granfors (1/2)
Yttermark	Tomas Edström-Simons (2/2)	Bengt Dahlin
Övermark	Jan-Anders Lindfors (2/2)	Dan Kjällberg
Korsnäsnejdens	trädgårdsprod.	Jens Juthström (0/2)
Malaxnejdens	Tore Svarvar (2/2)	Håkan Berg
Närpes	Jonathan Nordberg (1/2)	Ulf Harf (1/2)
Österbottens Kött	Tom Åstrand (1/2)	Åsa Frantz (1/2)
Osuuskunta Maitosuo- mi	Ann-Charlott Kjerp (1/2)	Mats Broända (1/2)
Närpes grönsaker	Stefan Skullbacka (1/2)	Börje Ivars
Närpes äggpackeri	Johnny Grandell (1/2)	Robert Kuuttinen
Skogsvårdsföreningen Österbotten	Kenneth Pähls (0/2)	Harald Finne
Svenska Österbottens pälsodlarförening	Kaj Wik (2/2)	Dan-Ove Stenfors

Förbundsfullmäktige har under året sammanträtt till stadgeenliga vår- och höstmöten. På dessa har man berett ärenden till förbundsmötena samt fastslagit förbundets verksamhetsplan.

Förbundsstyrelsen 2019

Ordförande (närvaro)	Viceordförande (närvaro)
Tomas Långgård (10/10)	Niclas Sjöskog (9/10)
Ordinarie ledamöter (närvaro)	Suppleanter (närvaro)
Tommy Ehre (10/10)	Ralf Backman (0/10)
Anders Lilland (8/10)	Simon Ålgars (2/10)
Jonny Kronqvist (9/10)	Matts Samulin (1/10)
Bjarne Mara (8/10)	Kjell Nyström (0/10)
Johanna Nyman (10/10)	Eivor Finne (0/10)
Stefan Gulin (8/10)	Joakim Strand (0/10)
Pauliina Holmqvist (10/10)	Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (0/10)

ÖSP:s styrelsemöte 3 juni.

Till förbundets styrelsemöten har även Johanna Smith, Stefan Thölix, Mats Nylund, Anders Norrback samt Kenneth Påhls kallats som sakkunniga.

Hedersmedlem

Lantbruksrådet Nils-Anders Granvik från Terjärv är hedersmedlem sedan 2007.

Revisorer

Förbundets revisorer för 2019 är GR Mårten Vikberg med GRM Mårten Kjellman som suppleant och verksamhetsgranskare Bo Linde med Kjell Yrjans som suppleant.

Utskott

Ungdomsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Sören Stenroos (Malax), Sofia Eriksson (Oravais) Fredrik Fors (Pedersöre), Anders Enlund (Esse), Linda Kvist (Karleby), Mari Lönnqvist (Lappfjärd), Patrik Lindblad (Pörtom), Christoffer Ingo (Korsholms södra), Kim Åbonde (Närpes Östra), Simon Ålgars (Lappfjärd) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit tre möten under året. Under mötena har ungdomarnas- och klubbarnas verksamhet varit i fokus. Utskottet har diskuterat aktuella ärenden som har betydelse för unga bönder

Den 6 - 7 april arrangerade ungdomsutskottet vårträff. Ungdomarna besökte

Sofia Erikssons mjölkgård i Oravais, Lillbackas tork i Kimo och Kyrö destilleri i Storkyro. Dagen avslutades med middag i Vasa. Under andra dagen fortsatte vårträffen med besök till Stefan Gulins växthus i Närpes och Eurobull i Skaftung.

Höstresa till Umeå arrangerade utskottet den 25 - 26.10 i samarbete med LRF-ungdomen i Västerbotten. ÖSP unga och LRF-ungdomen tillbringade två dagar tillsammans i Umeå med omnejd. Under första dagen bekantade sig ungdomarna med SLU:s verksamhet i Röbbäcksdalen, där sker bland annat forskning kring pellettering av olika material både från åker, skog och cellulosaindustri. Under kvällen gemensam middag där gemensamma utmaningar som ung bonde diskuterades. Följande dag besökte ungdomarna Ko-Olle i Vindeln som har 4 mjölkrobotar och 300 kor. Nästa besök var till Glassbonden i Vännäs. Sista besöket gick till Gubböle som har slutuppfödning av nötkött, även den gården finns i Vännäs. Ungdomarna var nöjda med resan.

Plock ur ÖSP:s tre ungdomsklubbars verksamhet

Klubbarna arrangerade tillsammans med Österbottens agrologklubb en gemensam skördefest på Bocks Corner i Vasa.

Norrans Ungdomsklubb

Klubbens ordförande är Anders Enlund (Esse). Klubben deltog med ett lag i MTK:s innebandyturnering och deltog även med lag i hinderloppet Farmrace i Övermark. Under julen hade klubben upp juls skyltar.

Mellis ungdomsklubb

På klubbens årsmöte valdes Einar Brors (Vörå) till ny ordförande. Klubben arrangerade traditionell pizzakväll på Åminne i augusti. Under julen hade klubben upp juls skyltarna

Sydösterbottens ungdomsklubb

Som ordförande för klubben har Patrik Lindblad (Pörtom) fungerat. Klubben har haft kafferep efter alla styrelsemöten. Under julen hade klubben upp juls skyltarna.

ÖSP:s unga besökte Glassbonden i Vännäs tillsammans med LRF-ungdom.

Äggproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tobias Dahlblom (Pörtom), Björn Haga (Västra Närpes), Kaj Hannus (Närpes östra) och Ulrika Snåre (Kronoby). Susanne West har fungerat som utskottets sekreterare. Till utskottets möten har Johnny Grandell kallats som sakkunnig.

Utskottet samlades till ett möte under året. På mötet diskuterades klimatdebatten och konsekvenserna för den inhemska självförsörjningen av livsmedel om konsumtionen av animaliska livsmedel minskar. I samband med marknadsöversikten diskuterades handelns krav på att burhönsen helt skall fasa ut före 2025. Många producenterna har ännu inte betalat bort lånen för investeringen i inredda burar och nu krävs nya investeringar för att möta kraven från handeln. Priset på ägg måste höjas för att det alls skall vara möjligt att möta kraven. Sektorn står inför väldigt stora utmaningar de kommande åren.

Fårproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Anders Norrback (Övermark), Christer Ollqvist (Vörå), Ulla Enlund (Larsmo), Jonas Nord (Replot-Björköby) samt Jan-Erik Revahl (Malax). Österbottens fårklubbs tre representanter i utskottet är Tor-Egil Berg, Magnus Berg och Josefin Norrback. Susanne West har fungerat som sekreterare.

Utskottet samlades till ett möte under året. På mötet diskuterade utskottet regeringsprogrammet och den pågående klimatdebatten. I samband med marknadsöversikten konstaterade utskottet att situationen är utmanande med sjunkande

efterfrågan och låga priser. Inga stora aktörer vill specialisera sig på fårslakt vilket leder till höga slaktkostnader.

Trädgårdsutskottet

Trädgårdsutskottet leder inom ÖSP:s ram verksamheten för de tre trädgårdslokalavdelningarna. Utskottet bestod 2019 av ordförande Johanna Smith, Jens Juthman (Korsnäsnejden), Tore Svarvar (Malaxnejden), Joakim Strand (Närpes), Stefan Skullbacka (producentägda företag) och Stefan Gulin (förbundsstyrelsens representant) samt sekreterare Susanne West. Utskottets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Frilandsutskottet

Styrelsen för frilandsodlarnas lokalavdelning fungerar som ÖSP:s frilandsutskott. Dess styrelse bestod 2019 av ordförande Christer Finne (Solf), Peter Sjöblom (Tjock), David Björk (Österhankmo), Johan Segerstam (Socklot), Inga-Britt Lindvall (Forsby) och Michael Kamis (Vörå). Utskottets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Spannmålsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Bengt Eklund (Närpes Östra), Martin Edman (Malax), Mårten Krokfors (Kronoby), Torolf Sjögård (Närpes Östra), Torolf Bonäs (Nykarleby), Johan Knip (Kvevlax), Bjarne Pada (Korsholms södra) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas

Utskottet har hållit tre utskottsmöten under året och deltagit i planeringen av Greppa marknadens fältkvällar och seminarium.

Spannmålsmarknaden har varit det centrala ämnet som diskuterats på utskottets möten. Vi fick i höstas glädja oss åt en mycket god spannmålsskörd, men samma gällde inte spannmålspriset. Under vintern 2019 var spannmålspriset på nedgående från toppnoteringarna under hösten år 2018. Priserna fortsatte att sjunka under våren för att till hösten år 2019 komma ner på bottennoteringar. Detta grundar sig i en mycket god spannmålsskörd i hela Finland och ledde till att vi nu har ett överutbud av spannmål.

Ekonomi för spannmålsodlarna är pressad. Utskottet arbetar för att odlarna skall få bättre kunskap om spannmålsmarknaden. Slut användaren köper idag det mesta via mellanhänder. Utskottet ser gärna en större aktivitet på det elektroniska spannmålstorget som kom igång under 2018.

Under sommar arrangerade Greppa marknaden två fältkvällar, i Övermark och Kvevlax. Under fältkvällarna diskuterades spannmålsmarknaden och aktuella växtskyddsåtgärder. I november arrangerade Greppa marknaden ett seminarium på YA i Gamla Vasa med temat spannmålsmarknaden.

Spannmålsutskottets ordförande Bengt Eklund.

Mjölkutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Mikael Åsvik (Terjärv), Henrik Strandberg (Nykarleby), Stefan Södergård (Vörå), Mikael Österberg (Oravais), Christian Björknäs (Lappfjärd) och Niclas Sjöskog (Purmo). Mats Broända har kallats som sakkunnig. Susanne West har fungerat som sekreterare.

Utskottet höll under 2019 två möten. Utskottet har under året diskuterat mjölkgårdarnas ansträngda lönsamhet, lagen om djurens välfärd, fusionen mellan Maitosuoimi och Itämaito samt beredningen av CAP2027. Utskottet har också tagit ställning till projektplanen till Ekonomiakuten samt diskuterat klimatdebatten och då särskilt fokuset på köttets klimatpåverkan. Höstens utskottsmöte hölls i samband med Maitosuomidagen i Jakobstad då producenterna fick aktuell information om det nya Maitosuoimi som inledde sin verksamhet 1 september.

Köttutskottet

Köttutskottet består av två sektioner, sektionen för nötkött och sektionen för enmagade djur. Jonny Kronqvist (Nykarleby), har fungerat som ordförande för köttutskottet. Tomas Långgård (Malax) kallas som sakkunnig.

Nötsektionen ordförande Johan Snickars (Malax), Mårten Strandvall (Kronoby), Tom Snårbacka (Esse), Ola Sandberg (Esse) och Samuel Ingves (Sideby). Susanne West har fungerat som sekreterare.

Sektionen för enmagade djur: ordförande Jonny Kronqvist (Nykarleby), Johnny Enström (Kvevlax), Kenneth Dalkarl

(Vörå), Daniel Helenelund (Solf), Henrik Holm (Munsala), Kenneth Rex (Vörå). Susanne West har fungerat som sekreterare.

Hela utskottet samlades till två möten under 2019. Köttutskottet har bland annat diskuterat situationen med salmoneಲ್ಲad rabbad husdjursgårdar och den afrikanska svinpesten och det hot den utgör mot svinnäringen. Utskottet har diskuterat CAP2027 och de linjedragningar som gjorts inom förbundet. Det aktuella marknadsläget har diskuterats på bägge mötena och särskilt på hösten diskuterades den kinesiska efterfrågan på svinkött med påföljande prishöjningar på världsmarknaden som inte avspeglats i de finländska priserna. Klimatdebatten och köttkonsumtionen samt ÖSP:s projektansökan har också behandlats.

Socketbetsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Fredrik Ström (Solf), Bo-Erik Nyman (Oravais), Stefan Saaristo (Malax), Kristian Bengts (Övermark), Christian Hojjar (Korsholm Södra) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas

Utskottets uppgift är att bevaka socketbetsodlarnas intressen i Österbotten. Utskottet har hållit två utskottsmöten under året. Utskottets första möte hölls i februari. Sucros odlarchef Tero Tanner deltog och utskottet informerade om de önskemål som socketbetsodlarna i Österbotten har till Sucros. Mötet hölls i samband med SLC:s betodlartillfället Betor & Burgare Sucros som var ett infotillfälle för nya odlare att börja med betodling. Utskottets andra mötet hölls i oktober efter att skörden var bärgad.

Socketbetsåret 2019 kom igång tidigt men efter sådden kom bakslag med kyla och snö. Försommarvädret var nästintill perfekt, det fanns fukt i marken och uppkomsten var fin och jämn. Ogräsbekämpningarna fungerade och gav ett bra resultat. På sensommaren blev torkan ändå kännbar, cirka 20 mm regn saknades i juli för att skörden skulle ha blivit optimal. Upptagning i oktober var speciell, regn varje dag och vått i ytan, den 6.10 var det snö på marken.

Utskottet har diskuterat kommande branschavtal och framfört följande synpunkter till förhandlingarna om socketbetsodlarnas branschavtal. Utskottet föreslår höjd stukningsersättning samt höjd täckningsersättning. Fri frakt för alla odlare till bruket, ett grundpris på minst 30 €/ton som priset nu är i Sverige. Utvecklingstillägg för aktiva odlare som tar till sig ny info och deltar på skolningstillfällen. Bränsleklausulen skall belasta alla parter lika.

Utskottet för ekologisk odling

Utskottet har bestått av ordförande Jussi Murto-Koivisto (Närpes östra), Bjarne Mara (Korsholms södra), Ann-Katrin Norrback (Övermark), Sven Ek (Munsala), Per-Johan Grannas (Vörå), Roger Björknäs (Lappfjärd) och Johannes Nylund (sekreterare). Steve Nyholm och Ann-Sofi Ljungqvist har kallats som sakkunniga till utskottets möten.

Utskottet har hållit två möten under 2019. På utskottsmötena har man diskuterat marknaden för ekologiska produkter. EU:s förslag till ny ekoförordning har behandlats och till de delar som det för

praktisk ekoodling ser ut att bli utmaningar har ändringsförslag skickats vidare till SLC. Tillgången på och förövrigt utmaningarna med ekologiskt utsäde är alltid ett återkommande och diskuterat område på utskottets möten.

Utskottet ger och får också aktuell info om projektet Eko.nu och kan ge feedback på projektverksamheten.

Potatisutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Kaj Hemberg (Lappfjärd), Peter Norrback (Malax), Sören Lawast (Jeppo), Kjell Nyström (Malax), Matias Ålgars (Lappfjärd) och Mikael Hoxell (Lappfjärd). Johanna Smith har fungerat som utskottets sekreterare.

Utskottet har under året hållit två egna möten och ett gemensamt med SLC:s potatisutskott då man gjorde en gemensam studieresa till Åboland i augusti.

Förutom marknadsläget och aktuell lantbrukspolitik har utskottet bland annat diskuterat potatissektorns syn på den kommande CAP27-perioden samt handelns ökade certifieringskrav.

Organisations och PR-arbetsgruppen (PR-utskottet)

Utskottet har bestått av ordförande Johanna Nyman (Kvevlax), Pauliina Holmqvist (Karleby), Bjarne Mara (Korsholm södra), Tommy Ehre (Vörå) samt från kansliet Fredrik Grannas, Johanna Smith och sekreterare Susanne West.

Utskottet har under året fortsatt att bereda reklamkampanjen "Österbotten levererar" där mjölk- och köttproduktionen har

lyfts fram. Utskottet har, liksom tidigare år, planerat kommande program och berett de ärenden som styrelsen delegerat till utskottet. Under hösten inleddes planeringen av ett större projekt med målsättningen att spela in filmer som på ett humoristiskt sätt belyser klimatdebatten ur jordbrukarperspektiv. Utskottet har under året hållit 5 möten.

Socialpolitiska utskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tommy Ehre (Vörå), Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (Kronoby), Erica Dahlblom (Pörtom), Mårten Strandvall (Kronoby), David Köping (Sundom) samt representant från LPA och sekreterare Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit två möten under året, det första mötet under vintern och det andra på hösten. På båda mötena har utskottet diskuterat välmående inom jordbrukaryrket, att det finns välfungerande företagshälsovård, tillgång på avbytare och kunnig arbetskraft. Utskottet har på mötena fått ta del av aktuell information från LPA och "ta hand om bonden" projektet.

Företagarutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Kjell-Göran Paxal (Solf), Börje Ivars (Närpes trädgård), Lotta Storfors (Malax), Stefan Saaristo (Malax), Jonas Huldén (Nedervetil), Kristian Bengts (Övermark) och Stefan Gulin (sakkunnig). Susanne West har fungerat som sekreterare.

Utskottet har under året hållit två möten. På vårens möte besökte utskottet A-foder i Koskenkorva. Utskottet bekantade sig med fodertillverkningen och övrig verksamhet i

A-foders/Altias anläggning. På det efterföljande mötet diskuterades bland annat regeringförhandlingarna och den projektansökan som förbundet planerade.

På höstens möte besökte utskottet Närpes Grönsaker och fick en rundtur i packeriet och aktuell information om andelslagets verksamhet. På utskottsmötet diskuterades regeringskrisen och Johanna Smith informerade om diskussionsforumet "Det gemensamma matbordet" och dess första möte.

Valutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Mårten Strandvall (Kronoby), Johnny Enström (Kvevlax), Mikael Hoxell (Lappfjärd) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas

Valutskottet samlades till ett möte där höstens val bereddes. På ÖSP:s höstfullmäktigemöte föreslår valutskottet ÖSP:s ledamöter till SLC:s fullmäktige och SLC:s styrelse. Valutskottets arbete till förbundets höstmöte är att föreslå ledamöter till ÖSP förbundsstyrelse, ÖSP:s förbundsfullmäktige samt revisor och verksamhetsgranskare.

Finansrådet

Finansrådet behandlar förbundets placeringar och ger råd utgående från sin syn på finansmarknaden samt de premisser som styrelsen fastställt. Finansrådet är inget beslutande organ utan det ger råd om köp och försäljning av närmast värdepapper i förbundets placeringsportfölj och förbundsstyrelsen gör de slutliga besluten. Gällande trädgårdsnärings placeringar

görs det slutliga besluten i trädgårdsutskottet men finansrådet kommer även med råd rörande den delen av förbundets placeringstillgångar. Finansrådet framför även vid behov rekommendationer till lokalavdelningarna gällande deras placeringsverksamhet.

Under året har finansrådet bestått av förbundets ordförande Tomas Långgård, verksamhetsledare Susanne West, Niclas Sjöskog, Stefan Thölix, Mats Nylund och kassören Lena Hallvar. I finansrådets möten har Christian Partanen från OP-Pohjola deltagit som sakkunnig i egenskap av förbundets portföljförvaltare. Finansrådet har sammanträtt till tre möten under året.

ÖSP:s och skogsvårdsföreningen Österbottens skogspolitiska utskott

Utskottet har bestått av ordförande Anders Lillandt (Tjock), Bjarne Mara (Korsholms södra), Robert Flén (Nykarleby), Jan-Erik Ravals (svf), Kenneth Björkfors (svf), Kenneth Påhls (svf), Anders Häggman (Jeppo svf) och skogsvårdsföreningens verksamhetsledare Jan Slotte som sekreterare. Stefan Thölix (SLC:s skogsutskott), Patrik Majabacka (skogscentralen) och Mikko Syri (MTK:s skogslinje) har kallats som sakkunniga. På höstmötet deltog också SLC:s skogsombudsman Anders Portin. Det gemensamma skogsutskottet sammanträdde under året till två möten, ett på våren och ett på hösten.

Målen gällande viltpolitiken diskuterades på vårmötet. Enligt gällande siffror hör alla Österbottniska viltförvaltningsområden till de tio områden i landet med högst

älgtäthet. Orsakerna till varför målen inte uppnås kan bland annat vara att jakten inte fortgår tillräckligt länge. Arealen älgskadevärderingar har ökar markant i Österbotten de senast två åren. Vitsvanshjortsstammen växer explosionsartat och situationen förvärras också i Österbotten ifall jakten inte blir mera aktiv.

Virkesmarknadsläget var utmanande under året på grund av det sämre konjunkturläget och nyårstormen som båda bidrog till ett överutbud och sämre virkespriser. Övriga virkeshandelsrelaterade ärenden som var på agendan under året var skogscertifiering, förnyandet av PEFC kriterierna samt de så kallade HCV områden som hänförs till FSC certifieringen.

Österbottens gemensamma mark- och miljöpolitiska utskott

Utskottet är gemensamt för producent-

och skogsägarförbunden i Österbotten, Etelä-Pohjanmaa och Keski-Pohjanmaa. ÖSP:s representanter i utskottet har varit Bjarne Mara (Korsholms södra) med Susanne West som suppleant.

Utskottet har under året samlats till två möten. Utskottet har under året behandlat regeringsprogrammets linjedragningar, den kommande revideringen av markanvändnings- och bygglagen, myrskyddsprogrammet, nya lagen om enskilda vägar, revideringen av inlösningslagen, vattenskyddsfrågor och andra aktuella ärenden som berör markägar- och miljöfrågor.

Arbetsgrupper

Förbundsstyrelsen utser vid behov arbetsgrupper för att behandla specifika aktuella ärenden och under året har fågelskadearbetsgruppen och arbetsgruppen för Vasa hamnförbindelse haft möten.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland 2019

Skogsindustrin

Konjunkturuppgången för den finlandsbaserade skogsindustrin förbyttes i nedgång. Bakgrunden finns i sjunkande världsmarknadspriser, vilka beror både på minskande efterfrågan på huvudmarknaderna och på överutbud. För massa har prisnedgången varit brant, men nedgången verkar ha planat ut under slutet av året. Priserna på papper och kartong har också sjunkit under året och det finns ännu inga tecken på att nedgången skulle svänga. På marknaden för sågade varor finns en sjunkande efterfrågan men framför allt överutbud på grund av storm- och insektsskador i Europa. Priserna på sågade varor har varit sjunkande i Europa under årets slut.

Skogsindustrins produktion avtog mot slutet av året. Den största nedgången gällde papper, som minskade över 10 % jämfört med föregående år då man betraktar läget efter tre kvartal. Enligt PTT:s prognos minskar efterfrågan på papper med god fart och det kan bli aktuellt med kapacitetsminskningar också i Finland. Som helhet betraktat minskade skogsindustrins produktion 8 % jämfört med föregående år, då man grundar uppskattningen på skogsindustrins statistik under årets tre första kvartal 2019.

Den finländska verksamhetsomgivningens konkurrenskraft har minskat under årets slut för den träförädlade industrin. Kartongproduktionen var ändå i stort sett oförändrad jämfört med föregående år. Massaproduktionen ökade fortfarande

något under 2019. Inom kartong och massaproduktionen är kapaciteten praktiskt taget i full användning. Produktionen av tryck- och skrivpapper har minskat betydligt under 2019 jämfört med året innan på grund av att efterfrågan har minskat.

Den finländska massa- och pappersindustrins lönsamhet har försvagats till följd av sjunkande priser. Exporten av massa har fortfarande ökat något jämfört med föregående år. Världsmarknadspriserna för massa har sjunkit cirka 30 % under årets lopp. Enligt PTT:s prognos skulle exporten av papper minska 5 % under 2019, men minskningen ser ut att bli ännu större då man ser på utvecklingen under årets slut. För exporten av kartong förutspåddes en liten minskning. Pappers- och kartongpriserna har varit sjunkande mot årets slut och för vissa sortiment har det varit fråga om över tio procent.

Enligt PTT minskar produktionen av sågade varor och plywood med endast några procent under 2019 med produktionsbegränsningar i bakgrunden. Sågvaruexporten har ansträngts av överutbud, vilket beror på både storm- och insektsskador i Centraleuropa och på en ökande export till Europa från Ryssland. PTT förutspådde att exporten av sågvaror till och med skulle öka en aning utgående från den starka utvecklingen under årets början 2019. Exportpriserna på sågade varor hade sjunkit i genomsnitt 7 % till och med utgången av oktober 2019. Den finländska sågindustrins konkurrenskraft har försvagats betydligt mot slutet av året. Minskningen i exportvolym beror främst på det svåra marknadsläget i Centraleuropa. För

plywood fanns det inga större förändringar jämfört med föregående år.

Virkeshandel och avverkningar

Virkeshandeln minskade rejält jämfört med superåret 2018. Efterfrågan på stock minskade mera än efterfrågan på massaved. Virkeshandeln från privatskogar uppgick till sammanlagt 36,3 miljoner kubikmeter. Det är 29 procent mindre än under 2018. Cirka 83 procent av affärerna var rotaffärer. Försäljningen av stock från privatskogar minskade 39 procent jämfört med föregående år. Försäljningen av massaved från privatskogar var 20 procent mindre än året innan.

Avverkningsvolymerna minskade inte till så mycket som virkeshandeln. Avverkningarna i privatskogar uppgick under 2019 sammanlagt till 52,4 miljoner kubikmeter. Under 2019 uppgick marknadsavverkningarna till 62,8 (år 2018 67,2) miljoner kubikmeter. Det innebär att avverkningarna minskade sju procent jämfört med 2018. Avverkningen av stock minskade tio procent och avverkningen av massaved med fyra procent jämfört med 2018. Avverkningarna riktade sig alltså till gallringar.

Leveransavverkningarna ökade elva procent från 2018 och deras andel av pri-

vatskogsbrukets avverkningar var 17 procent i fjol. Bolagens och Forststyrelsens avverkningar uppgick till cirka 10 miljoner kubikmeter, en minskning fem procent jämfört med året innan. Av marknadsavverkningarna 2019 var 25,9 miljoner kubikmeter stock och 36,9 miljoner kubikmeter massaved. Efterfrågan på massaved har förbättrats under fjolåret.

På grund av nedgången i virkeshandel och de relativt stora avverkningsvolymerna minskade industrins stående virkesreserv med 6 milj.m³. Den stående reserven var 19 milj.m³, vilket fortfarande är dubbelt så mycket som 2015. Skogsindustrin har under de senaste åren hållit sig med en relativt stor stående virkesreserv som nu avverkas efter högkonjunkturen.

Virkespriser

Hela landets genomsnittliga rotpriser under 2019 och deras förändring i procent jämfört med föregående år var enligt följande: tallstock 56,5 €/m³ (-6,7%), granstock 59,9 €/m³ (-6,9%), björkstock 43,9 €/m³ (-4,3%), tallmassaved 17,6 €/m³ (+0,4%), granmassaved 19,5 €/m³ (-0,4%) och björkmassaved 16,8 €/m³ (-0,5%). Under 2019 sjönk de nominella rotpriserna 4,7 procent jämfört med föregående år.

Representation

Förbundets representation i SLC: s och MTK: s organ framgår av SLC:s årsberättelse.

Övrig representation

ÖSP:s representation i olika arbetsgrupper, styrelser och andra instanser är en viktig del av intressebevakningen av jord- och skogsbruket. ÖSP har tillsammans med skogsvårdsföreningen mark-ägarrepresentation i nejdens jaktvårdsföreningar. Förbundet har genom förtroendemän eller tjänstemän deltagit bland annat i följande organ:

ÖSP har deltagit i:	ÖSP har representerats av:
Delegationen för Esse å	Per-Ole Mård, medlem
Delegationen för Kyro älv	
Arbetsgruppen för Kyro älvs delat	Johanna Nyman
Johanna Nyman	
Delegationen för Perho å	Mats Brandt, medlem
Delegationen och arbetsgruppen för Lappo å	Tom Cederström, medlem
Samarbetsorganet för Närpes å	Martin Westerberg, medlem
Bengt Eklund, suppleant	
Kvarkens Världsarvsdelegation	Jonas Nord, medlem
Johanna Nyman, suppleant	
Delegationen för Tjock och Lappfjärds å	Matias Ålgars, medlem
Christian Björknäs, suppleant	
Södra-Österbottens ELY-centrals delegation för svensk service	Fredrik Grannas
Österbottens förbunds samarbetsgrupp	Susanne West
Österbottens förbunds landsbygdssektion	Madelene Lindqvist
Österbottens Förbund, arbetsgr. för integrerad förvaltning av skärgårds- och kustområdena i Österbotten	Madelene Lindqvist, medlem, Susanne West, suppleant

Österbottens skogsråd	Anders Lillandt, medlem, Tomas Långgård, suppleant
Regionala skarvsamarbetsgruppen	Stefan Thölix, medlem, Susanne West suppleant
Apetits bolagsstämma	Stefan Saaristo
LPA:s kontaktperson	Fredrik Grannas
Avfallsdelegationen för västra Finland	Fredrik Grannas
Tomatek Ab	Johanna Smith, styrelsemedlem
Tomatek:s bolagsstämma	Tore Svarvar
Agrolink Ab	Johannes Nylund, styrelsemedlem
Agrolink Ab:s bolagsstämma	Tomas Långgård
Hortilab Ab	Bo Linde, ordförande
Hortilab Ab:s bolagsstämma	Johanna Smith
Projektet Innoväxthus styrgrupp	Johanna Smith, medlem
Nötslakterikontroll	Erik Lybäck
Svinslakterikontroll	Tommy Ehres
Regionala viltuskottet	Johanna Nyman
Spannmålshandelsgranskning	Martin Edman, Bengt Eklund och Fredrik Grannas
Projektet EkoNu:s styrgrupp	Steve Nyholm ordförande
Bostads Ab Bondegården	Johanna Smith styrelsemedlem
Bostads Ab Bondegårdens bolagsstämma	Susanne West
Regionala vilträdet, markägarnas repr.	Stig Simons
Forumet för gårdstillsyn och tillstånd	Tomas Långgård,
Projektet kursgårdens referensgrupp	Tomas Långgård och Fredrik Grannas
Projektet Bodens styrgrupp	Fredrik Grannas
Projektet NP-balans referensgrupp	Madelene Lindqvist, medlem
NTM centralens språkdelegation	Niclas Sjöskog, medlem
Österbottens organisationsdelegation	Johanna Nyman, medlem
Projektet Österbottens näringshjuls styrgrupp	

Förbundskansliet

Förbundets anställda har under året varit:

JM, FK Susanne West har fungerat som verksamhetsledare. Verksamhetsledaren är förbundsstyrelsens sekreterare och har under 2019 också fungerat som sekreterare i ägg-, får-, mjölk-, kött-, företag- och trädgårdsutskottet.

Agrolog Fredrik Grannas har verkat som ombudsman. Ombudsmannen handhar kontakten till lokalavdelningar och ungdomsklubbar. Ombudsmannen fungerar som sekreterare i ungdoms-, socialpolitiska-, spannmåls-, sockerbets- och valutskottet. Ombudsmannen svarar på frågor om lantbruksstöden.

Agrolog (YH) Johanna Smith har verkat som trädgårdsombudsman och som sekreterare i potatisutskottet.

EM Lena Hallvar är kassör. Tjänsten är på deltid.

Kansliet har skötts av merkant Gun Boström.

Irene Vänninen har under året verkat som projektledare (60 % arbetstid) för projektet Lyftkraft (projektid 1.1.2019 – 31.3.2021).

Moa Sunabacka anställdes från och med 1 april som projektarbetare på heltid i Lyftkraft.

Skatteavdelningen

YH-agrolog Johannes Nylund verkade som avdelningschef. Han har även handlett lokalavdelningarnas skattetjänster och deras bokförare. Tjänsten är på deltid. Nylund har också fungerat som sekreterare i utskottet för ekologisk odling.

ADB-merkonom Maria Ström har handhaft skattebokföringen.

Jan-Henrik Nygård har under året arbetat för ÖSP:s skatteavdelning som topphjälp.

Förbundets verksamhet

Förbundsstyrelsen har under året bevakat de jordbrukspolitiska intressena på ett regionalt, nationellt samt även på ett internationellt plan. Förbundsstyrelsen har sammanträtt 10 gånger. Till förbundsstyrelsens möten har också kallats SLC:s ordförande Mats Nylund, ordförande för SLC:s skogsutskott Stefan Thölix, SLC:s styrelsemedlem Johanna Smith, ordförande för skogsvårdsföreningen Österbotten Kenneth Påhls samt riksdagsledamot Anders Norrback. Förbundsstyrelsen har berett de ärenden som stadgeenligt behandlats vid förbundsmötena samt haft det övergripande ansvaret för förbundets verksamhet.

Verksamhetsåret 2019 har varit ett år som präglats av en fortsatt klimatdebatten med fokus på särskilt köttets klimatpåverkan. Året präglades också av regeringen Sipiläs avgång, riksdagsvalet samt höstens regeringskris.

För ÖSP:s del inleddes året med styrelsens kombinerade studie- och seminarieresa till Berlin där styrelsen bekantade sig med matmässan Grüne Woche som detta år hade Finland som partnerland. Finland var synligt framme med en egen avdelning på mässan och både SLC och MTK deltog i finansieringen av satsningen på att marknadsföra finländska livsmedel på

ÖSP:s styrelse i Berlin.

den tyska marknaden. Förutom att bekanta sig med mässan träffade styrelsen också en representant för den tyska producentorganisationen. I samband med resan hölls styrelsens traditionella seminarium och temat denna gång var ÖSP 2025. Styrelsen arbetade i mindre grupper som fokuserade på jordbrukets och förbundets framtidsutsikter samt ramarna för en eventuell projektansökan.

Under vårvintern började det stå alltmer klart att regeringen Sipilä inte skulle kunna genomföra den planerade landskaps- och sjukvårdsreformen. Något oväntat ledde detta till att Sipilä lämnade in sin avskedsansökan en dryg månad före riksdagsvalet.

Med regeringen föll också en del lagar av vikt för primärnäringarna som inte hann behandlas färdigt i riksdagen. Den mest centrala lagen som inte hann godkännas var lagen om djurens välfärd, en lag som beretts sedan 2012 och där slutresultatet trots allt upplevdes som en kompromiss som producenterna skulle ha kunnat leva med. Beredningen av lagen verkar nu gå vidare och förhoppningen är att den skall kunna godkännas i stort sett i den form den var före regeringen Sipilä föll.

Vårens mycket jämna riksdagsval och de kommande regeringsförhandlingarna resulterade i både en regering och ett regeringsprogram som är övervägande

positivt för primärnäringarna. Socialdemokraterna bildade under Antti Rinnes ledning regering tillsammans med Centern, Svenska Folkpartiet, Vänstern och De gröna. Detta innebar också att Leppä kunde fortsätta som jordbruksminister och att SFP åter blev ett regeringsparti. Förbundets viceordförande Niclas Sjöskog ställde upp i valet för SFP och blev första suppleant. Anders Norrback från Närpes valdes in i riksdagen och Norrback har efter invalet fungerat som sakkunnig i förbundets styrelse.

Regeringens Rinnes program innehåller många viktiga skrivningar för jord- och skogsbruksnäringarna och det finns tydliga avtryck av producentorganisationernas intressebevakning i skrivningarna. Bland dessa skrivningar kan särskilt nämnas att underskottet i landsbygdsprogrammets finansiering för 2020 täcktes och att nytt kapital skall tillföras gårdsbrukets utveck-

lingsfond. Regeringsprogrammet utlovar också satsningar på biogas, ägoregleringar, inrättandet av en fond för husdjursjukdomar, exportsatsningar och avbytarverksamheten. Det centrala är nu att regeringen lyckas hålla ihop och genomföra programmet. Höstens regeringskris som ledde till byte av statsminister från Antti Rinne till Sanna Marin indikerar att samarbetet inom regeringen inte är helt problemfritt.

Stefan Thölix har fortsättningsvis förtjänstfullt bevakat skarvfrågan och deltagit både i den regionala skarvarbetsgruppens arbete och också representerat SLC i den nationella skarvarbetsgruppen. ÖSP har också fungerat som samlande och koordinerande kraft för andra intressegrupper som bevakat skarvfrågan. Under hösten avgavs den nationella skarvarbetsgruppens slutrapport. Slutrapporten var en besvikelse för de intressegrupper som bevakat jordbrukarnas, fiskerinäringens samt kust-

befolkningens intressen och en gemensam kläm av dessa intressegrupperingar fogades till rapporten.

Utredningsman Reijo Karhinens rapport ”En ny början” offentliggjordes i februari och i rapporten presenteras förslag på hur jordbrukets lönsamhet kunde förbättras. Förslagen i rapporten väckte en hel del diskussion men mottogs i huvudsak positivt av förbundet. I augusti ordnade ÖSP i samarbete med Österbottens förbund, Lantbrukssällskapet, NTM-centralen och Yrkesakademien tillfället ”Ett gemensamt österbottniskt matbord” där Reijo Karhinens var inbjuden och presenterade sin rapport. Efter presentationen diskuterade deltagarna möjligheten att skapa ett regionalt gemensamt matbord utgående från Karhinens förslag. I rapporten föreslår Karhinens att ett nationellt forum ”Det gemensamma matbordet” skall inrättas för att alla parter i livsmedelskedjan skall komma samman och diskutera kring den finländska matproduktionen. Under hösten 2019 tillsattes det gemensamma matbordet enligt Karhinens modell med representanter från handel, förädlingsindustri och primärproduktion. Johanna Smith blev glädjande nog invald att representera växthusproducenterna och är också forumets enda svenskspråkiga medlem. Minister Leppä är också medlem i forumet och Reijo Karhinens fungerar som ordförande.

ÖSP har haft en fortsatt dialogen med tillsynsmyndigheten i Karleby under fjolåret. I juni ordnades ett gemensamt möte där förbundet betonade vikten av producenternas rättsskydd i gransknings-situationen och det gemensamma intresset

av ett gott djurskydd. Diskussionsklimatet på mötet upplevdes som konstruktivt men under hösten kom bland annat rapporter om övervakning av betesgången som inte gått korrekt till. ÖSP har också samarbetet med MTK Keski-Pohjanmaa kring frågan om djurskyddsgranskningarna.

Under året har styrelsen gästats av Maitosuomis anskaffningschef Ann-Charlott Kjerp som informerade styrelsen om nya Maitosuomi, Stefan Högnabba och Bengt Lövsund från PK Bioenergy Oy som informerade om planerna att bygga en biogasanläggning i Pedersöre, Johannes Nylund från ÖSP:s skatttjänst som gav en översikt över den ekonomiska situationen bland producenterna samt Ida Boberg som presenterade sitt slutarbete ”Sociala medier som marknadsföringskanal – Uppbyggnad av en publiceringsplan för ÖSP. Förbundsstyrelsen har även haft ett gemensamt möte med styrelsen för Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening där gemensamma ärenden diskuterats.

Temat för 2019 var ”jordbrukets image” och styrelsen har i sin kommunikation försökt lyfta fram positiva aspekter på jordbruksproduktionen i allmänhet och det österbottniska jordbruket i synnerhet. Uttalandena från både förbundets vår- och höstmöte har gjorts i en positiv och konstruktiv anda. Den rådande klimatdebatten har varit utmanade medialt men förbundets budskap om att jordbruket är en del av lösningen har i viss mån nått ut. ÖSP uppmånade också sina medlemmar att posta bilder om sin vardag på instagram under #österbottenlevererar och en vinnare utsågs bland de som fått mest gillningar.

Kaj Suomela, Reijo Karhinens, Niclas Sjöskog, Markus Jussila och Jari Palo på tillfället ”Ett gemensamt österbottniskt matbord”.

Foto: Susanne West

Foto: Carola Nygård-Nysand

Vinnande bild från Smedisgården.

Året har också varit fyllt av olika tillfällen riktade till medlemmarna.

Oss bönder emellan arrangerades av SLC och ÖSP i januari på tre orter, Närpes, Vasa och Jakobstad. Omkring 100 producenter deltog per tillfälle.

ÖSP arrangerade under januari tre generationsväxlingskurser med totalt 90 deltagare.

Bondebåten arrangerades sista fredagen i mars. Deltog gjorde 180 bönder och

Föreläsning under Bondebåten.

Foto: Fredrik Grannas

med det var Bondebåten fullsatt. På båten fanns en minimässa och så fick deltagarna delta i intressanta föreläsningar. I Umeå arrangerades studiebesök och på hemvägen var det festmiddag gjord på österbottniska råvaror. Arrangörer var Kursgården vid YA, ÖSL:s projekt Agrotillväxt och ÖSP

ÖSP deltog också som tidigare år i stödinforundan och informerade om aktuellt kring lantbruksstöden. Stödinfortillfällena drog som vanligt mycket deltagare.

Förbundet arrangerade i september studiebesök till jordbruk för studerande vid Åbo Akademi. Närmare 100 blivande lärare och lärare i småbarnspedagogik besökte Finne farms frilands-grönsaksgård och Maras ekologiska mjölkgård. Att blivande lärare kommer ut till jordbruk och själv får se hur dagens matproduktion ser ut anser ÖSP är viktigt.

Trädgårdssektionen

Växthus

Trädgårdsutskottet har under året sammanträtt till 7 utskottsmöten och 2 gemensamma möten med områdets större packerier.

Marknaden för växthusgrönsakerna har under 2019 präglats av lägre prisnivåer än de senaste åren inom så gott som alla produktkategorier. Medelpriserna blev betydligt sämre än 2018.

Traditionell tomat hade en hyfsad inledning i början av året prismässigt sett med stabila priser fram till vecka 16 varefter priserna sjönk kraftigt och förblev på en relativt låg nivå ända till slutet av juli. Under hösten hölls priserna på ungefär samma nivå som tidigare år fram till vecka 35, varefter priserna inte nått upp till tidigare års senhöst eller förvinter nivåer. En bidragande orsak torde vara förändringar i konsumtionsmönstret för rund tomat och ett betydligt större utbud och konkurrens av specialtomater, både inhemska och utländska varianter. Den inhemska produktionen har ökat på specialtomater, men dessvärre så visar trenden på att importen ökar snabbare än segmentet växer totalt, vilket betyder att inhemska specialtomater, trots volymökningar tappar marknadsandelar mot importen.

För gurkan var 2019 prismässigt ett katastrof år. Belysta odlingen hade överlag betydligt svagare prisutveckling än tidigare år och sommarsäsongen var också med några få veckors undantag svag. Belysta odlingen hade i princip endast 1 månad med högre priser än tidigare år, dvs december som blev ett undantag med stabil

efterfrågan och högre priser än de senaste åren. Totalt sett har gurkarealerna och produktionsvolymen ökat, och i dagens läge förekommer knappt någon import av gurka för konsumentmarknaden. Det innebär samtidigt att marknaden blir hastigt instabil vid minsta lilla överskottstopp och prisnivåerna dyker i botten.

Paprikaproduktionen och priserna var stabila under vår och sommar, men höstens prisnivåer blev en besvikelse. Troligen påverkades marknaden av högt utbud av importerad paprika under hela höstperioden. Årets medelpriser blev sämre än 2018, men något bättre än 2017. Åtgången av växthussallat har under året varit bra, men även där är priset svagt sommartid. Strax innan jul noterades en liten prishöjning.

Överlag ser man att konkurrensen är hård mellan de olika handelskedjorna. Man ser också en tendens av att kvalitetskraven och villkoren blivit tuffare och förhandlingspositionerna är inte alltid den lättaste, i synnerhet som branschen präglas av konstant överutbud på produkter, endera inhemska eller utländska och för det mesta är det "köparens marknad" som gäller.

Sektionen har i samarbete med SLC lämnat in en skrivelse till Migrationsverket om deras behandlingstider av ansökan om uppehållstillstånd för arbete och en skrivelse till föreningen för dagligvaruhandel om handelns utökade certifieringskrav. Under året förde SLC ett Case från Österbotten kring den så kallade pakkojako till Handelskammarens nämnd för god handelssed. Nämnden gav sitt utlåtande innan årsskiftet vilket var till producentens fördel.

Tillsammans med Handelsträdgårdsförbundet r.f. gav trädgårdsutskottet Naturresursinstitutet i uppgift att undersöka växthusbranschens klimatpåverkan. Rapporten som publicerades under våren visar att den finländska växthusproduktionen har halverat sitt kolavtryck med till och med 56 procent mellan åren 2004 och 2017.

Andra ärenden som behandlats i utskottet under året är bland annat lokalavdelningarnas verksamhet och medlemsstruktur, uppbäringsgrunderna till sektionens fonder samt skatteåterbäringen till energiintensiva företag. Under året har den regionala växtskyddsgruppens arbete gått vidare och ett handlingsprogram för riskhantering utarbetas.

För utvecklingsprojektet InnoVäxthus hölls slutseminarium i början av april och projektet Lyftkraft inleddes vid årsskiftet. Projektets huvudmål är att förbättra kundorienteringen i det österbottniska växthusriket. För att leda och stöda kundorienteringsarbetet i projektet skapas en kunskapsplattform för växthusriket och dess värdekedja. Kunskapsplattformen är ett virtuellt kompetenscenter bestående bland annat av forskningsresultat, rapporter och nätverk. Irene Vänninen fungerar som projektledare och Moa Sunabacka har anställts som projektarbetare. Två rent konkreta mål har satts upp inom projektet, att hitta tre sorter av vanlig rund tomat att odla året om och fem nya grödor att odla i växthus.

Under 2019 har projekt Lyftkraft deltagit i konsulent-, utskotts- och packerimöten i Närpes för att hållas uppdaterade om dagsläget och samtidigt informera om projektet.

Sommarens tomatkartläggning visar att det inte är konstigt att smaken på rund tomat varierar, även inom samma sort, eftersom odlingstekniken skiljer sig stort mellan olika odlare. Därför planeras under 2020 ett tomatförsök med fem tomatorter och fyra säsongsodlare för att få mer bakgrund till denna utmaning. Smakjuryns första riktiga smakprovning hölls i september. Tio runda tomater utvärderades och resultaten (utlåtandena) var enhälliga. I november ordnades en smakkväll för drygt tio odlare.

Projektet samarbetar med HAMK gällande utvärdering av odlingsmöjligheter, lönsamhetskalkyler och praktiska försök på nya grödor, främst vitlök. En odlare har dessutom på eget initiativ inlett försök med vitlök i växthus.

En grupp odlare och trädgårdsutskottet reste på hösten till Stavanger. Vi bekantade oss med den norska växthusbranschen, hur marknaden styrs och hur produktkvaliteten följs upp. Norrmännen delade gärna med sig av sina erfarenheter och utmaningar.

På kommande är bland annat möte med företag som ska skapa Kunskapsbanken, en workshop-serie (koordinerad av Hanken) för odlare, packerier och handeln, resor för sökning av runda tomatorter samt både en kvalitativ och en kvantitativ undersökning av konsumenttillfredsställelse gällande rund tomat (Vasa universitet).

Förutom Lyftkraft, har sektionen med finansiering eller med sakkunskap under året bidragit till bland andra följande projekt; besöksväxthus på Närpes torg och Biologinen torjunta kasvihuoneissa – alistuminen, allergiat ja niiden ehkäisy.

Bilden är från trädgårdsutskottets medlemsresa till Norge i september.

Årets uppvaktning i riksdagen inhiberades med kort varsel då det plenum som skulle hållas samma dag ställdes in. Riksdagsledamöterna fick istället vår vädjan utdelad i sina postlådor. Att uppvaktningen ställdes in var olycklig på så sätt att en ny riksdag hade just valts med många nya ledamöter invalda.

ÖSP:s trädgårdsproducenter har även detta år deltagit i finansieringen av den nationella reklamkampanjen som bedrivs i samarbete med Handelsträdgårdsförbundet. Årets kampanj har förts i sociala medier så som Facebook, Instagram och Youtube samt en del annonser i print.

Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Christer Finne har representerat ÖSP i SLC:s trädgårdsutskott. Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Thomas Edström-Simons har suttit i Ab Tomatek:s styrelse. Jonas Lundström, Rosita Langels och Johanna Smith har suttit med i ÖSP:s och HTF:s gemensamma reklamkommitté. Susanne West har deltagit i COPA:s arbetsgrupp för blommor och plantor, arbetsgruppen för frukt och grönt och i Civil

Dialogue Group for Horticulture, Spirits and Olives. Susanne West har också fungerat som suppleant i styrelsen för Stiftelsen Aspegrens Trädgård. Jonathan Nordberg har suttit i ”expertgroup economic board of the European fruit and vegetables market observatory – subgroup on tomatoes” på Cejas mandat. Johanna Smith har varit SLC:s representant i Inhemiska Trädgårdsprodukters styrelse samt SLC:s representant i MTK:s utskott för specialväxter.

Frilandsodlarnas lokalavdelning

I samband med lokalavdelningens årsmöte informerade Matias Rönnqvist från Berner om aktuellt inom växtskyddet. Pedagogiska fakultetens förstaårsstuderande kunde liksom tidigare år bekanta sig med näringen genom ett besök hos ordföranden på hösten. Likaså hade ordförandens odlingar besök av ämneslärar- och småbarnspedagogikstuderanden från PF.

Ännu ett vädermässigt utmanade år får vi lägga bakom oss även om vi slapp lite lindrigare undan än året innan. Vi hade bra vårväder i april och tjälen släppte relativt

tidigt i de mellersta och norra delarna av distriktet, längst i söder hade den på grund av snöfattigare vinter gått lite djupare. Vårbruket kunde på många håll inledas redan i april men till Valborg svängde det över till kallare väder och vi fick t.o.m. lite ny tjäle och snö de första dagarna i maj. Starten på det tidigt sådda blev långsam, det föll dessutom mera regn än normalt i maj och allt grodde jämnt och bra. 33 mm i juni räckte tack vare majregnen bra till och det såg ännu framåt midsommar ut att bli ett lättare odlingsår. Men torkan fortsatte med blott 17 mm regn i juli och bevattning blev ett återkommande moment i arbetsdagens rutiner.

Tack vare betydligt svalare väder än året innan klarade sig växtligheten hyfsat med mindre väta. En varm vecka i slutet av juli satte dock växtligheten, som under den gynnsamma försommaren hade utvecklats ett grunt rotsystem på hårda prov och vi fick en del kvalitetsproblem på bland annat sallatsväxterna. Det svala vädret återkom och till och med nattfrost noterades de sista nätterna i juli, de frostkänsliga gurka- och pumpväxterna fick sig nog om de inte hade skyddats. Augusti fortsatte sval och torr men ett större regn den 19:e gjorde dock att vi totalt fick 50 mm under månaden. I september ökade regnmängden till mer normala mängder, 80 mm, men jorden var torr så det behövdes, det största problemet var att det regnade så gott som dagligen, vi hade endast 6 dagar uppehållsväder under månaden och det ledde till problem med torkning av stränglagd lök som låg alltför länge på åkern med svampangrepp och lagerförluster som följde. Vi hade också

ett flertal kalla nätter i slutet av september och under oktober som ändå bjöd på hyfsat skördeväder.

Liksom ifjol kom rikliga mängder svår-bekämpad kålmal att förorsaka de största problemen i odlingen av korsblomstriga växter, malarna har visat sig vara mer eller mindre resistent mot de vanliga pyretroidpreparaten och bakteriepreparaten som visade sig fungera bäst tog snabbt slut i odlarnas och handelns lager. Då handeln därtill inte godkänner en endaste insekt i partierna ledde det till att en hel del blomkål och broccoli lämnade oskördad då renheten inte kunde garanteras. Under juli månad rådde därför brist på marknaden och priserna var goda men det hjälper föga dem som inte fick någon handelsduglig skörd.

Sallatsväxterna utvecklades jämnt under säsongen, förutom under den varma veckan i juli då störningar uppstod, men vi hade svårt att placera de mängder som kom. Antagligen har vi lite för stor produktion och det svala sommarvädret gynnade inte heller sallatskonsumtionen. Allt mera av den sallat som konsumeras består numera av färdigt riven sallat som tyvärr till stor del är av utländskt ursprung. Kålen till lager gav hyfsad skörd blott kålmalen och kålflugans bekämpning lyckades, också rotfrukterna gav hyfsad skörd även om storleken på rötterna blev något mindre på grund av torr och sval sommar, tyvärr återgick priserna på rotfrukter till gammal låg nivå efter en säsong med bättre priser, de ligger nu 30–50% lägre än ifjol. Löken med sitt grunda rotsystem led mest av sommarens väder och kvalitetsproblem skapade tryck på försäljning så även deras

prisnivå har gått ned.

Bärodarlarna och speciellt jordgubbsodlarna fick en bra skörd under en lång tid men liksom för sallaten var efterfrågan mindre och en hel del frystes in för framtida behov. Jordgubbspriset kunde på så vis hindras från att falla allt för mycket.

Lagerstödet strävar vi till att bibehålla på nuvarande nivå genom att göra två inventeringar per år i stället för tre.

Representation

Frilandsodlarna har under året varit representerade i SLC:s trädgårdsutskott genom Christer Finne med David Björk som ersättare. Christer Finne är medlem i SLC:s fullmäktige och ÖSP:s fullmäktige. I ÖSP:s fullmäktige fungerar David Björk som ersättare. Anders Lillhannus och Peter Sjöblom har innehaft varsin styrelseplats i Juurestentuottajat-Rotfruktsproducenterna r.y. Christer Finne har fungerat som Sjöbloms ersättare. Peter Sjöblom har suttit med som medlem i utskottet för tidig morots- och lagermorots-utskotten. Christer Finne har suttit med i styrelsen för Kaalintuottajat-Kålproducenterna r.y. med Johan Segerstam som ersättare. I föreningens isbergssallats-, kinakåls-, blomkåls- och broccoliutskott har Christer Finne fungerat som ordförande och David Björk har suttit som medlem i lagerkålsutskottet. Unga producenters representanter i frilandodlarutskottet, Anders Lillhannus (Sydin), Rosmarie Finne (Mellis) och Mikael Segerstam (Norran).

Utlåtanden

ÖSP:s styrelsemedlemmar och verksamhetsledare har skrivit inlag till tidningar enligt behov.

Förbundet har under 2019 avgett utlåtanden om:

- Friluftledsplanen för Stadsfjärdsstråket
- Sammanslagningsavtalet mellan Vasa och Korsholm
- Bedömningsprogrammet för riksväg 3 mellan Helsingby och Laihela
- Utkast till delgeneralplan för Kvevlax
- Utkast till förvaltningsplan för vargstammen
- Utkast till miljöskyddsbestämmelser i Karleby stad.

Skattservice

Skattservicen har fortsatt i samma omfattning som tidigare.

Korsholm - Vasa	ÖSP	06 318 9228
Karleby	May Smeds	06 822 6547
Lappfjärd	Nina Hoxell	040 741 7480
Nedervetil	Ab Cefem, Elisabeth Hagström	040 419 8028
Nykarleby	Nykarleby redovisningstjänst	06 722 4373
Närpes	Best Bokföreling Ab	06 224 1665
Pörtom	Håkan Ulfvens	06 366 1228
Tjock	JHE-Consulting Kb	0400 163 290
Yttermark	Stefan Guldén	06 225 6556
Vörå	Norlic	010 400 4202

Lantbrukspensionen

Följande LPA-ombudsmän verkade för olika distrikt inom ÖSP till vilka medlemmarna kan vända sig i pensionsfrågor:

LPA-ombud	Adress	Telefon	Område (kommun)
Annika Grannas	Vörå	029 435 2615	Karleby, Kronoby, Jakobstad, Larsmo, Pedersöre, Nykarleby, Vörå
Nina Hemberg	Lappfjärd	029 435 2619	Korsholm, Vasa, Korsnäs, Malax, Närpes, Kaskö, Kristinestad

Medlems- och arealredovisning 2019

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2019

Lokalavdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal	
	gårdar	personer	gårdar	personer	åker ha	skog ha
Esse	113	261	6	8	3543,33	6645,68
Frilandsodlarna	16	24	2	2	105,50	-
Jeppo	66	135	5	7	2673,41	3695,30
Karleby	80	228	4	7	2478,61	3805,30
Korsholms södra	153	263	10	13	4402,39	3633,40
Korsnäs	66	114	5	6	1443,42	2040,13
Kronoby	91	293	9	11	3442,54	3869,83
Kvevlax	111	166	13	17	3106,93	3048,10
Lappfjärd	99	202	8	14	2668,52	4093,95
Larsmo	33	72	7	11	672,25	1869,14
Malax	149	243	27	40	4684,64	3948,30
Maxmo	19	35	3	4	370,79	717,70
Munsala	119	224	12	18	4329,15	4125,59
Nedervetil	52	152	3	3	2082,55	1914,40
Nykarleby	100	243	14	19	3328,11	5323,25
Närpes östra	109	189	11	13	3396,11	3584,68
Oravais	80	220	5	5	3294,03	2874,11
Pedersöre	145	357	22	34	4940,28	5118,30
Purmo	102	217	9	11	4337,26	5674,55
Pörtom	69	125	4	6	2136,39	2889,45
Replot-Björköby	24	39	2	2	347,20	828,70
Sideby	26	43	10	17	863,60	1699,80
Solf	89	181	12	18	2661,67	2121,88
Sundom	39	62	1	1	474,79	793,10
Terjärv	74	177	8	11	3203,34	2352,70
Tjock	38	68	1	1	1079,61	2325,86
Västra Närpes	71	136	4	7	2266,98	2480,23
Vörå	180	407	20	27	7092,79	7676,93
Yttermark	86	205	6	11	3077,22	2561,94
Övermark	88	182	7	10	2873,04	2865,75
Summa	2487	5263	250	354	81376,45	94578,05

Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal 2019

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2019

Lokalavdelning	0,0-9,9	10 - 19,9	20- 29,9	30 - 49,9	50 -	Enbart skog	Summa
Esse	8	13	11	27	27	27	113
Frilandsodlarna	10	6	0	0	0	0	16
Jeppo	6	5	2	9	24	20	66
Karleby	5	8	11	9	19	28	80
Korsholms södra	21	28	13	24	28	39	153
Korsnäs	17	19	5	8	8	9	66
Kronoby	9	6	14	26	22	14	91
Kvevlax	10	21	7	24	20	29	111
Lappfjärd	9	17	18	29	10	16	99
Larsmo	7	3	2	2	4	15	33
Malax	21	23	11	21	37	36	149
Maxmo	4	3	5	3	1	3	19
Munsala	22	22	13	20	29	13	119
Nedervetil	3	10	11	8	13	7	52
Nykarleby	7	23	9	14	25	22	100
Närpes Östra	6	13	18	13	25	34	109
Oravais	8	5	13	14	26	14	80
Pedersöre	11	22	9	23	38	42	145
Purmo	9	10	2	24	31	26	102
Pörtom	4	11	6	16	15	17	69
Replot-Björköby	4	7	3	4	0	6	24
Sideby	3	2	5	3	5	8	26
Solf	5	11	11	16	22	24	89
Sundom	3	6	6	6	0	18	39
Terjärv	3	10	3	10	22	26	74
Tjock	1	7	6	9	4	11	38
Västra Närpes	5	11	10	14	12	19	71
Vörå	2	19	21	32	52	54	180
Yttermark	8	16	10	17	21	14	86
Övermark	7	15	13	21	16	16	88
Summa	238	372	268	446	556	607	2487

Trädgårdsproducentavdelningarna 2019

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2019

Lokalavdelning	Växthus/bärodlare		Areal m ² /ha	Stödande	
	gårdar	personer		gårdar	personer
Korsnäsnejden	25	34	102 598	23	29
Malaxnejden	15	30	50 374	29	57
-bärodlare	1	1	10,00		
Närpes	95	163	639 505	36	47
Frilandsodlarna					
-bärodlare	2	3	17,70		
Summa	136	228	792 477	88	133
-bärodlare, ha			27,70		

ÅRSBERÄTTELSE 2019

Nylands svenska
producentförbund NSP rf
– SLC Nyland

Det nittiofemte verksamhetsåret

Förbundets medlemmar

Till förbundet var 16 lokalavdelningar (medlemsföreningar) anslutna. Kyrkslätt lokalavdelning gick under året samman med Kyrkslätt lantmannagille och Kyrkslätt Landsbygd till Kyrkslätt landsbygdsförening. Det betydde samtidigt att antalet medlemsföreningar i form av landsbygdsföreningar ökade från tre till fyra.

Lokalavdelningarna hade vid slutet av år 2019 sammanlagt 1.319 lantbruks- och trädgårdslägenheter som medlemmar (aktiva). Dessa minskade med 2,4 procent från föregående år. Förbundet hade 305 stödande medlemmar (-2,9 %). Personmedlemmarnas antal uppgick till 3003 (-2,3 %).

Medlemsgårdarnas sammanlagda medlemsareal utgjorde 57.945 ha åker (- 0,7 %) och 72.736 ha skog (- 1,3 %). Medlemsgårdarnas medelareal uppgick till 43,9 ha åker (+ 0,7 ha jmf. med 2018) och 55,1 ha skog (+ 0,5 ha). 298 lägenheter hade enbart skog, totalt 13.191 ha. Om man beaktar endast aktiva gårdar som hade åkermark i besittning blir åkerns medelareal ca 12,9 hektar större, d.v.s. 56,8 ha (+1,1 ha). Det här är 2 hektar mindre än medelarealen för lantbruken i Nyland.

Stödande företagsmedlemmar

Följande företag och organisationer var stödande medlemmar 2019:

- Andelsmejeriet Länsi Maito
- Andelsmejeriet Tuottajain Maito
- Arla Oy
- LSO Andelslag
- Svenska Småbruk och Egna Hem
- Södra skogsreviret
- Folksam skadeförsäkring / Fennia

Förbundets organisation 2019

Förbundsstyrelsen

Förbundsordförande och ordförande i styrelsen sedan 2018 (ledamot i styrelsen sedan 2002), Thomas Antas. Adress: Hindersbyvägen 622, 07850 Hindersby, tel. 050 3079919, e-post: thomas.antas@kolumbus.fi.

I viceordförande Erik Perklén, viceordförande sedan 2018. Adress: Postis 16, 08700 Lojo, tfn 0400 325517, e-post: erik.perklen@postis.fi.

II viceordförande Peter Österman, viceordförande sedan 2018. Adress: Ingå Kustväg 181, 10160 Degerby, tfn 0400 807370, e-post: peter.osterman@slf.fi.

Ledamöter:

Roger Lindroos, Tenala-Bromarf	från 1999
Oskar Tallberg, Raseborg	från 2019
Christian Nyholm, Ingå	från 2015
Tom Lemström, Sjundeå	från 2012
Mats Wikner, Kyrkslätt	från 2016
Magnus Selenius, Esbo	från 2012
Maria Himmanen, Vanda	från 2002
Karl-Erik Oljemark, Sibbo	från 2016
Anders Rosengren, Borgå	från 2004
Arthur Hagner, Pernå	från 2018
Carolina Sjögård, Liljendal	från 2005
Boris Antman, Mörskom	från 2015
Johan Björklöf, Strömfors	från 2011
Kim Rosqvist, Pyttis	från 2013
Kaijus Ahlberg, Trädgårdsproducentavdelningen	från 2002
Kaijus Ahlberg, Trädgårdsproducentavdelningen	från 2002

Verksamhetsledare Bjarne Westerlund har fungerat som styrelsens sekreterare.

Revisorer och verksamhetsgranskare

Förbundets ordinarie revisor för verksamhetsårets räkenskaper är Mikael Hedlund (GR) (anlitad fackrevisor från år 2018) med Ossi Sopen-Luoma (GRM) som suppleant och verksamhetsgranskare Johan Söderberg med Kristian Westerholm som suppleant.

Specialutskott och utsedda representanter för 2019

*Nya ledamöter och representanter 2019 utmärkta med **mörk** text.*

Arbetsutskott:

Thomas Antas (ordf.), Lappträsk; Peter Österman, Ingå; Erik Perklén, Sjundeå; Tom Lemström, Sjundeå; Magnus Selenius, Esbo; Karl-Erik Oljemark, Sibbo och Anders Rosengren, Borgå.

Till arbetsutskottets möten kallas även ungdoms- och PRutskottets ordförande.

Sektoransvariga:

- Växtodling: Peter Österman
- Husdjur: Karl-Erik Oljemark
- Skog och energi: Tom Lemström och Anders Rosengren
- Miljö- och markpolitik: Erik Perklén
- Socialpolitik: Karl-Erik Oljemark
- Ekologisk produktion: Magnus Selenius
- PR- och konsumentfrågor: Joel Rappe
- Näringspolitik och företagande: Tom Lemström och Peter Österman

Miljö- skogs- och markpolitiska utskottet:

Thomas Antas (ordf.), Lappträsk; Anders Wasström, Raseborg; Nina Långstedt, Ingå; **Anna Lemström**, Sjundeå; Mats Wikner, Kyrkslätt; **Stefan Borgman**, Sibbo och Bo-Johan Johansson, Borgå, SLC:s jurist och **skogsombudsman** kallas till möten.

Ungdoms- och PRutskottet:

Joel Rappe, (ordf.), Tenala-Bromarf; Marcus Wickholm, Raseborg; Leo Klinge;

Sjundeå; Linda Fredriksson, Kyrkslätt; Rasmus Sahl, Helsing; **Isabella Nylund**, Liljendal och Kristoffer Nilsson, Liljendal.

Spannmålsutskottet:

Bengt Nyman (ordf.), Raseborg; Johan Holmström, Tenala-Bromarf; Stefan Bäckman, Ingå; Kim Forsman, Ingå; Peter Österman, Ingå; Tom Pehkonen, Helsing; Erik Oljemark, Borgå och Kim Rosqvist, Pyttis.

Utskottet för ekologisk produktion:

Mathias Weckström (ordf.), Tenala-Bromarf; Mikael Jern, Ingå; Magnus Selenius, Esbo; Gösta Lundström, Sibbo; Torbjörn Lönnfors, Pernå, Ben Silfvast, Lappträsk och Aira Sevon, Mörskom.

Socialpolitiska utskottet:

Nina Långstedt, (ordf.), Ingå; Margareta Lönnfeldt, Raseborg; **Maria Wasström-Sarkola**, Ingå; Monica Oljemark, Borgå; Camilla Nylund, Liljendal och **Guy Broman**, Liljendal. *Socialpolitiska frågor har tidigare behandlats i kvinnoutskottet, som slopats.*

Animalie referensgrupp:

Jessica Aminoff, Tenala-Bromarf; Johan Wasström, Raseborg; Kristian Westerholm, Ingå; Karl-Erik Oljemark, Sibbo, Guy Broman, Liljendal och Jesse Mårtensson, Mörskom.

Skog referensgrupp:

Henrik Himberg, Tenala-Bromarf; Anders Wasström, Raseborg; Otto von Frenckell, Ingå; Nina Långstedt, Ingå; Henrik Lindström, Sibbo, Gösta Lundström, Sibbo;

Anders Rosengren, Borgå och Stefan Borgman, Sibbo + SLC skogsombudsman.

Referensgrupperna får information och kan bli hörda i olika frågor, och vid behov även sammankallas. Referensgrupperna består av respektive sektoransvariga och representanter i motsvarande sektorutskott i SLC och de gemensamma utskotten med MTK-förbunden eller andra sektororgan.

Representanter i Södra förbundens (SLC Nyland, MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi) gemensamma utskott:

Näringspolitik och företagande:

Johanna Wasström, Raseborg och **Tom Lemström**, Sjundeå.

Södra förbundens köttutskott:

Jessica Aminoff, Tenala-Bromarf och Guy Broman, Liljendal.

Ekoutskott:

Magnus Selenius, Esbo och Ben Silfvast, Lappträsk.

Miljö och markanvändning:

Anna Lemström, Sjundeå och **Anders Portin** (representant för Skogsreviret, suppleant Henrik Himberg, Tenala-Bromarf).

Åkerväxtutskott:

Bengt Nyman, Raseborg och Tom Pehkonen, Helsing.

Mjölkutskott:

Johan Wasström, Raseborg och Jesse Mårtensson, Mörskom

Kompetens och välmående:

Mats Wikner, Kyrkslätt och Monica Oljemark, Borgå.

Skatteutskott:

Anders Rosengren, Borgå och Magnus Grönholm, Ingå.

Ungdomsutskott:

Leo Klinge, Sjundeå och Emmi Nurmi, Raseborg.

Övrig representation

Kontroll av spannmålshandeln:
Spannmålsutskottet (sköter inom sig).

Kontrollverksamhet vid sockerfabriker:
Betodlarnas sockerråd.

Betodlarnas sockerråd:

Anders Wasström, Raseborg (suppleant Marcus Fagerström, Tenala-Bromarf). (Sockerbetsodlarna föreslår).

Representant i Ålands potatisodlare r.f. (kontraktsförhandlingar):

Staffan Björkell, Pernå (Potatisodlarna utser inom sig).

Representant i odlarkommittén för tidig potatis (gemensam för MTK och SLC Åboland):

Roger Lindroos, Tenala-Bromarf.

Representanter vid Oy Raisio Ab:s bolagsstämmor:

John Holmberg, Tenala-Bromarf (suppleant Anders Rosengren, Borgå).

Representant vid Oy Apetit Ab:s bolagsstämmor:

Roger Lindroos, Tenala-Bromarf (suppleant Peter Simberg, Tenala-Bromarf).

Representant i Jordägarnas värderingscentral (SLC):

Håkan Fagerström, Ingå.

Representant i NTM-centralens odlarråd:

Erik Perklén, Sjundeå och Bjarne Westerlund, SLC Nyland, (suppleant Henry Wikholm, Borgå).

Representant i landskapets samarbetsgrupp (MYR):

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Matti Perälä, MTK-Uusimaa).

Representant i Nylands samarbetsgrupps landsbygdssektion:

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Niklas Andersson, Novia).

Representant i delegationen för hållbart lantbruk vid NTM-centralen:

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppl. **Magnus Selenius**, Esbo).

Representant i samarbetsdelegationen för vattenvård vid NTM-centralen:

Bengt Nyman, Raseborg, (suppl. Bjarne Westerlund, SLC Nyland).

Representant i det regionala skogsrådet:

Robert Andersson, representant för Skogsreviret (suppl. Anders Wasström, Raseborg).

Representant i Nylands regionala viltråds styrelse:

Henrik Lindström, Sibbo.

Förbundets ordinarie möten**Vårmetet**

Förbundets ordinarie vårmöte hölls den 4 april 2019 i Sibbo. Närvarande var ca 60 personer av vilka 37 st. var valda ombud för lokalavdelningarna.

Sibbo lokalavdelnings ordförande Kristina Hildén hälsade alla välkomna till Sibbo och Söderkulla gård. Kommunstyrelsens ordförande Kaj Lindqvist framförde Sibbo kommuns hälsning. Han konstaterade bland annat att i tätortsområden skall man på frivillig väg förhandla om planering och ibruktagande av jordbruksområden som behövs för byggnation. Kommunen försöker även påverka landskapsplanen och Sibbo storskog.

Förbundsordförande Thomas Antas tog i sitt öppningsanförande bl.a. upp att den jord- och skogsbrukspolitiska diskussionen under det senaste halvåret har präglats av utredningsman Karhinen rapport och klimatdebatten. Det finns ett stort behov av saklig information om vårt skogsbruk och skogsbrukets roll både ekonomiskt och för klimatet. Ordföranden tog även upp beredningen av CAP27, som han önskade att borde ha fått ett större utrymme i diskussionen också utanför våra egna kretsar.

Vårmetet godkände förbundets årsberättelse och bokslut för år 2018 och förbundsstyrelsen beviljades ansvarsfrihet. Bokslutet uppvisade, på grund av ökade kostnader och svagt resultat för placeringarna, ett underskott om 101.437 euro och 56 cent.

En motion från Sjundeå Landsbygdsförening hade lämnats in till vårmötet. Ordförande Mats Lundqvist redogjorde kort för motionen och oron för kvaliteten på lantbruksundervisningen och utbildningens attraktionskraft. Ansågs att självstudier inte fungerar, utan behövs handledning. Mötet omfattade motionen och styrelsens svar.

Efter mötesförhandlingarna berättade Bjarne Andersson kort om den bok, Skogsliv, han skrivit. Boken handlar om att ta hänsyn i skogsbruket. Andersson avled senare under året.

SLC:s fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist inledde den lantbrukspolitiska diskussionen. Han konstaterade att regeringens avgång strax innan valet kom som en överraskning, vilket hade en del följdverkningar för lantbrukssektorn då vissa länge beredda lagförslag, bl.a. lagen om djurens välfärd, därmed förföll i slutskedet. Blomqvist ansåg att utredningsman Karhinen som utomstående har givit en större trovärdighet åt förslagen för att förbättra jordbrukets lönsamhet. Finns även behov av lagstiftning för att förbättra konkurrensen inom livsmedelskedjan och stärka bondens ställning, ansåg han. Ett problem för näringen att arrendnivån är för hög i Finland. Här framförde Holger Falck önskemål om lagstiftning om en minimitid på arrenden för t.ex. fem år.

Thomas Antas tog upp hur man skall definiera vem som skall räknas som aktiv jordbrukare. Finns idag en stor mängd gårdar som inte producerar något för marknaden. De verkar rationellt inom ramen för gällande system, men systemet

är inte hållbart på sikt. De som lyfter arbetspension och inte längre behöver betala LFÖPL-pensionsavgift en möjlig avgränsning för vem som skall vara berättigad till jordbruksstöd? Karhinens förslag på en viss försäljningsinkomst för att erhålla stöd och hur detta kunde utformas diskuteras. Skötandet av kulturlandskapet bör även beaktas.

SLC:s fullmäktigeordförande redogjorde kort för EU:s CAP förslag och budgetfördelning. Klimatpolitiken och äganderätten är avgörande frågor för lantbruket och landsbygden, framhöll Blomqvist. Satsningar på landsbygdens infrastruktur behövs. Likaså behövs satsningar på biobränslen och tillväxt i skogen som en del av klimatpolitiken.

Efter lunch följde SLC:s skogsvaldebatt på samma plats kl. 13.30-15.00. I valdebatten som leddes av SLC:s nya skogsombudsman Anders Portin deltog riksdagsvalskandidaterna Thomas Blomqvist (sfp), Anette Karlsson (sdp), Alm Nyman (vf) och Stefan Salonen (kd).

Uttalande från vårmötet

I uttalandet framhölls att det inför nästa regeringsperiod behövs klara besked från beslutsfattare om satsningar på mat och skog. Det samma gäller verksamhetsförutsättningarna för den kommande EU-programperioden 2021-2027. Jord- och skogsbruket är långsiktig verksamhet där investerings- och andra beslut görs för tiotals år framåt. Politiska beslut måste resultera i spelregler och konkurrenskraftiga villkor som gör att producenterna kan tro och satsa på framtiden och bygga upp en

lönsam produktion. Våra jordbrukare är inte betjänta av återkommande krispaket, utan nu måste grundproblemen med en svag lönsamhet sättas i skick. Mest akut är åtgärdandet av miljöersättningens underfinansiering och att bevilja medel för nya förbindelser om ekologisk produktion. Detta bör åtgärdas i kommande regeringsprogram och budget. Riksdag och regering måste också trygga investeringsstöden och generationsväxlingar, samt jämlika förutsättningar att lönsamt bedriva jordbruk i Finland.

Vidare framhölls i uttalandet att jord- och skogsbruket är den enda näringen som binder kol. Skogens effekt som kolsänka är så stor att de finländska skogarna under de senaste åren har bundit ungefär hälften av alla klimatutsläpp som uppkommer i landet. Energisektorn och fossila bränslen står för tre fjärdedelar av Finlands klimatutsläpp. Vår husdjursproduktion står för endast cirka 5 procent av landets totala utsläpp. Det är verkligen inte den finländska köttproduktionen eller vårt skogsbruk som hotar klimatet. Hållbar virkesproduktion, tryggande av den biologiska mångfalden och skogen som rekreativ skälla står inte i motsats till varandra. Tillräcklig finansiering för frivilliga naturskydds- och miljövårdsåtgärder garanterar att lantbrukarna på bästa sätt kan trygga naturens mångfald och klimatåtgärder i det praktiska jordbruket, betonade vårmötet.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls i form av Nyländsk Bondedag tillsammans med Nylands Svenska Lantbrukssällskap på Saga

Congress Center i Vanda den 19 november. I mötet deltog ca 115 personer. Av dessa var 53 personer valda ombud för lokalavdelningarna.

I sitt inledningsanförande konstaterade förbundsordförande Thomas Antas att klimatfrågan fick stort utrymme i vårens regeringsförhandlingar och det regeringsprogram som regeringspartierna enades om. Till allra största delen ses de gröna näringarna som en del av lösningen av klimatproblemet, inte så mycket som ett problem. Trots att klimatdebatten ofta har en kraftig slagsida, har jag den uppfattningen, att största delen av våra politiska beslutsfattare förstår vår roll, sa Antas. Skogen och skogsbruk har varit en hel del på tapeten på sistone, inte minst på grund av klimatfrågan. Det är ganska klart att kalhyggesfritt skogsbruk som allenaordande metod inte är optimalt med tanke på klimatpåverkan.

Landskapsstyrelsens förslag till landskapsplan, Nylandsplanen 2050 innehåller skyddsbebyggelser också på sådana områden som inte har skyddats enligt det förfarande som föreskrivs i naturvårdslagen. Dessa beteckningar försätter de berörda markägarna i en mycket besvärlig situation. Deras mark blir nämligen skyddad, utan att de får någon ersättning. Förbundsordföranden påtalade att enligt hans mening utövar landskapsförbunden en sådan makt som de inte har enligt lag. Vi har ett i naturvårdslagen föreskrivet förfarande för skydd. Planen är inte ännu fastställd, men om den fastställs i föreslagen form, hoppades han att ärendet prövas i domstol.

Egendomsskyddet är också hotat på

Vetenskapsredaktör Marcus Rosenlund deltog i en välbesökt Nyländsk Bondedag och talade om "Vetenskapens roll i dagens samhällsdebatt".

andra sätt, påpekade Antas. Högsta förvaltningsdomstolen har fällt ett avgörande om tvångsinlösningslag av mark till förmån för Vanda stad. Staden får enligt HFD lösa in mark av en privat markägare till råmarkspris för som det heter "allmänna behov". Detta beslut ger i praktiken kommunerna obegränsad rätt att förvärva mark till råmarkspris, utan att markägaren får sin del av den värdeökning som kommunen genom sitt planeringsmonopol kan skapa för områdena i fråga. Det finns ett uppenbart behov av att revidera och förtydliga inlösningslagen. Tvångsinlösningslag utan tungt vägande skäl får inte vara lagligt.

Vid mötet behandlades medlemsavgifter och budget för år 2020. I enlighet med styrelsens förslag beslöt att grundavgiften höjs med 10 euro medan övriga medlemsavgifter bibehålls oförändrade. Fastställdes

följande medlemsavgifter, per aktiv och stödande medlem i lokalavdelningarna, för år 2020:

Grundavgift	75.00 euro
Studera- medlemskap (stödande)	10,00 euro
Arealavgift;	
åker	1,95 euro/ha
skog	0.48 euro/ha upp till 200 ha/medlem för överstigand areal 0,00 euro/ha
växthus	0,02 euro/m ²
friland	4,00 euro/ha

Medlemsavgifterna för stödande företag och organisationer fastställdes till 700 euro.

Thomas Antas återvaldes enhälligt till förbundsordförande. Likaså återvaldes enhälligt till första viceordförande Erik Perklén och till andra viceordförande Peter Österman.

Konstaterades att Roger Lindroos, Tenala-Bromarf; Maria Himmanen, Helsing; Crista Hällfors, Lapträsk och Johan Björklöf, Strömfors står i tur att avgå ur förbundsstyrelsen. Joel Rappe, Tenala-Bromarf och Erik Eklund, Helsing valdes i stället för Roger Lindroos respektive Maria Himmanen, som ej ställde upp för återval. Övriga återvaldes enhälligt.

Till centralförbundets fullmäktige utsågs följande representanter för förbundet:

Johan Holmström	pers. suppl.	Sune Baarman
Kristian Westerholm (ny)	"	Kim Forsman
Nina Långstedt	"	Håkan Nyström
Tom Pehkonen	"	Jaakko Mäkelä
Magnus Lindberg (ny)	"	Stefan Selén
Anders Rosengren	"	Robert Haglund
Jesse Mårtenson	"	Kristoffer Nilsson (ny)

Två motioner hade lämnats in till höstmötet av Ingå lokalavdelning, om åtgärder för att förbättra lönsamheten. Den ena tar upp marknadsföring och skapandet av ett så kallat arktiskt bränd, medan den andra gäller handelsgödselns marknadspris. Ingå lokalavdelnings ordförande Christian Nyholm kommenterade motionerna. Han ansåg att alla inom kåren borde vara beredda att betala en marknadsföringsavgift. Han betonade vikten av brändning och att marknadsföringskunnande måste köpas in av expertis. Fokus inte enbart på export utan även på den inhemska marknaden.

I diskussionen gällande motionen om brändning påtalades bland annat att förbundet och SLC jobbat mycket med marknaden under de senaste tio åren. Det är en process som tar tid och det kräver resurser att skapa ett varumärke. Ansågs att satsningar på marknadsfrågor behövs, men det hänger även på odlarkårens enighet. Vidare ansågs att 1 €/ha är en billig marknadsföringsavgift, samt att avgiften alternativt kunde vara en fast summa, t.ex. 50 euro, i stället för hektaravgift. Ordförande summerade diskussionen och konstaterade att man arbetar vidare utgående från förslaget och svaret på motionen, med beaktande av de åsikter som framförts i diskussionen.

Gällande motionen om handelsgödselns marknadspris och svaret på den påtalades att Yara har ca 80 procents marknadsandel och kan dirigera utvecklingen. Framhölls att ett odlarägt gödselimportbolag kunde ge betydligt mer än vad en satsning på spannmålsexport kan ge. Marknadsledaren talar inte om pristrappor utan att man säljer produktionskapacitet. I praktiken kan en

aktör styra prissättningen. Togs även upp att fri rörlighet inom EU inte tillämpas fullt ut inom gödselhandeln. Till exempel verkar möjligheterna att köpa gödsel från Estland vara begränsade. Ordförande Antas betonade att det är helt klart att vi skall ha fri rörlighet av varor inom EU. Påtalades att Yaras marknadsdominans och eventuella inskränkningar av den fria rörligheten på gödselmarknaden är något som konkurrensmyndigheterna kunde granska. Svaren på motionerna godkändes.

SLC:s ordförande Mats Nylund inledde den lantbrukspolitiska diskussionen. Inledningsvis gick Nylund igenom regeringsprogrammet för lantbrukets del. Han tog bl.a. upp klimatsatsningarna och konstaterade att först då man har fått möjlighet att tanka biogas på våra gårdar kan vi räkna med att helt gå över till förnyelsebar energi inom lantbruket.

Nationella stödförhandlingarna har inletts. Stöden 2020 hålls på i stort sett samma nivå som 2019. Nylund redogjorde för SLC:s specialfrågor. Vidare redogjorde han för beredningen av CAP27 och vilka frågor som där diskuteras, bl.a. definitionen på aktiv odlare, stödduglig areal och skördekrav eller skötselkrav. 2021 kommer att vara ett övergångsår med nya pengar men gamla regler.

SLC-ordförande tog upp tre allmänna påståenden, narrativ, som "alla vet". "Köttproduktionen är ett allvarligt hot mot klimatet", "Finländarna äter alldeles för mycket kött" och "Jordbrukarna lämnar miljöersättningsystemet". Nylund framhöll att dessa påståenden inte, åtminstone inte till alla delar håller streck. Journalister

vill göra ett gott jobb, SLC och jordbrukarna kan hjälpa till och påpeka när man ser felaktigheter. SLC fäster t.ex. vikt vid köttet och animalieproduktionen för att animaliesektorn är den ekonomiskt mest betydande inom vår jordbruksproduktion.

SLC-basen framhöll att starkare egendomsskydd behöver fås in då markanvändnings- och bygglagen, samt inlösningslagen revideras. Detsamma gäller för revideringen av klimatlagen. Vem äger kolbindningen? Jämförelsen i media nyligen med bär och svamp som omfattas av allemansrätten är helt felaktig, framhöll Nylund. Kolbindningen tillhör markägarna, slog han fast.

Marcus Rosenlund, vetenskapsredaktör vid Svenska Yle talade om "Vetenskapens roll i dagens samhällsdebatt". Vad är sant, vad är verkligt? Sanningen mycket lättare att använda än att inte tala sanning, men sanningen är även problematisk. Sanningen baserar sig på att tillräckligt många tror på en viss sanning, upplever det som sant eller inte. Vetenskapen är ett redskap att ta reda på och beskriva det som är verkligt, framhöll Rosenlund.

Det finns skäl att lyssna på forskarna, såsom Greta Thunberg säger, betonade Rosenlund. Jordbrukarna vet säkert bättre än de flesta stadsbor hur klimatet förändras. Att vetenskapen inte har alla svar är inte det samma som att vetenskapen inte har några svar. Definitivt inte bra om vi får en snabb ökning av CO₂ i atmosfären. Tidigare förändringar har skett gradvis och långsamt. I den snabba förändring som nu håller på att ske hinner inte växterna och organismerna med, inte heller lantbruket.

Saker som är nödvändiga för liv kan vara skadliga och dödliga i för stor dos, påpekade Rosenlund. Vetenskapen handlar även om misstag och att lära sig av dem. Insatserna är så pass stora att vi, hur trötta vi än är att höra på klimatdebatten, inte har råd att ta risken och låta bli att göra något, avslutade Rosenlund.

I diskussionen frågades om CO₂:s roll i förhållande till andra faktorer? Visst, det finns andra faktorer som har betydelse för klimatet, men långsiktigt är atmosfärens CO₂-halt avgörande, svarade Rosenlund. Vi har aldrig andats luft med så här mycket CO₂. Vi har inget att förlora på att avstå från förbränningen av fossila bränslen. I synnerhet lantbruket har mycket att vinna och får en ännu viktigare roll i framtiden, framhöll Rosenlund. Vidare togs upp att det känns som att vädret förändrats under 2000-talet, har det ett direkt samband med klimatförändringen? Enligt Rosenlund har jetströmmarna förändrats som följd av klimatförändringen, vilket påverkar väderleken. Högtryck och lågtryck ligger kvar längre. Det kan även medföra att vi får tidvis riktigt smällkalla vintrar, samtidigt som en stor del av vintrarna blir betydligt varmare än idag.

Uttalande från höstmötet

I uttalandet från mötet framhölls att de gröna näringarna, åkrarna och skogen, är de medel vi har för att binda och ta bort växthusgaser ur atmosfären. I synnerhet våra skogar är betydande kolsänkor. För att

vi skall uppnå de uppställda klimatmålen måste utsläppen från fossil energi minska rejält, och de gröna näringarnas kolbindning öka. Vi kan på sikt avstå från fossila bränslen, men inte från vår matproduktion!

SLC Nylands höstmöte framhöll att välskötta skogar är bästa garanten för ökad kolbindning och för lan-dets ekonomi. Genom aktiv skogsvård kan vi samtidigt både öka kolbindningen och hållbart öka avverkningarna. Kolbindningen och kolsänkan i skogen är beroende av skogsägarens skötselåtgärder och investeringar. Det borde nu entydigt slås fast att markägaren skall kunna kompenseras för den kolsänka man bidrar med. Samtidigt kan vi bli bättre på att binda kol även inom jordbruket. Här behövs nu satsningar för att vetenskapligt kunna påvisa hurdana odlingsmetoder som fungerar bäst för att lagra kol i åkerjord. Målet med metoderna är inte enbart att binda kol från atmosfären utan metoderna förbättrar också åkerns bördighet, minskar näringsläckaget och gagnar naturens mångfald. I växtodlingen kan jordbrukare öka kolbindningen genom att t.ex. i större utsträckning ha växttäckning på åkrarna året runt samt genom minskad bearbetning av åkrar. Även inom lantbruket är det viktigt att kunna minska beroendet och användningen av fossila bränslen. Detta kräver åtgärder såväl på gårdsnivå som inom sektorns företag samt av statsmakten. Investeringar behövs bland annat i småskaliga biogasanläggningar och annan förnybar energi.

Förbundets verksamhet

Allmänt om lantbruket i Nyland

År 2019 fanns det 3 084 gårdar i Nyland. Minskningen från föregående år var knappt 1,5 %. Den disponibla jordbruksarealen var drygt 181 000 ha och medelarealen per gård 58,84 ha, d.v.s. 10 ha mer än gårdarnas genomsnittliga disponibla areal i hela landet. Ca 78 % (2.414) av gårdarna hade växtodling som huvudproduktionsinriktning. På 137 gårdar var huvudproduktionsinriktningen mjölkproduktion och på 68 gårdar nötköttsproduktion. Svingårdarnas antal var 13 st. Växthusproduktion var huvudinriktning på 70 gårdar. Mjölkproduktionen, uppgick till ca 63.200 liter. Den totala nötköttsproduktionen var i Nyland oförändrad jämfört med föregående år och uppgick till 1,67 miljoner kg. Svinköttsproduktionen ökade en aning och uppgick till 4,71 miljoner kg. (Källa: Luke).

Av totalarealen i Nyland år 2019 var den ekologiska åkerarealen 15,1 %. Den ekologiska åkerarealen (eko+ omläggning) var totalt 27 376 ha. Ekogårdarnas antal i Nyland var 402, varav 49 djurgårdar. Medelstorlek per gård år 2019 var 68,1 ha/gård. (Källa: Livsmedelsverket).

Vintern var snörik och det fanns gott om snöarbete och andra entreprenörsarbeten speciellt i huvudstadsregionen. Vårbruket inleddes i västra Nyland redan vid påsken och många fick allt sått före kylan och nederbörden avbröt vårbruket i början av maj. Ojämn upptorkning och kylan i början av maj, samt över 50 mm regn kring morsdag och återkommande regnskurar, fördröjde vårbruket längre

österut. Höstgrödorna övervintrade överlag rätt bra, trots att det ställvis förekom rikligt med snömögel. Höstsåden led dock av kyla och torka under våren. Strukturen i jorden var bra och gav bra såningsbruk. Skadedjurstrycket var rätt stort. Växtsåsongen var rätt torr i västra Nyland och kustregionen fick överlag minst vatten. Speciellt vallarnas återväxt led av torkan. Första vallskörden var bra, men sämre andra skörd och tredje skörd. Man kunde dock bärga en betydligt bättre skörd än 2018. Spannmålen mognade rätt ojämnt. Tröskningen inleddes i större utsträckning i mitten av augusti. Höstgrödorna gav överlag rätt bra skörd, medan vårsåden led mer av för liten nederbörd. Snömögel förekom ställvis kraftigt på höstoljeväxter. I östra Nyland kom mer regn i början av säsongen och delvis i början av juli. För oljeväxtodlingen var säsongen rätt katastrofal. Arealen var ovanligt liten (37 000 ha i hela landet, då målsättningen ca 100 000 ha) och odlingsintresset sätts ytterligare på prov efter årets erfarenheter med bl.a. stort skadetryck och ogrästryck samt förhållandevis låg prisnivå.

Spannmålspriserna var under våren relativt stabila efter en liten svacka i början av året. De finländska priserna var under början av året till och med klart högre än på den europeiska spannmålsbörsen, vilket hör till ovanligheterna. Förväntningen om en mera "normal" skördesäsong pressade priset under försommaren. Efter två dåliga skördeår fanns det ovanligt lite spannmål i lager vid ingången av det nya skördeåret. Trots det föll spannmålspriserna kraftigt. Förbundet framhöll att det finns behov av

export om man vill få ner ingående lager inför nästa skördesäsong. Överskottet av råg blev ett verkligt problem i och med en stor rågareal och en hög skörd. Det medförde att rågens pris föll verkligt lågt till bottennivåer kring 100 €/ton för dem som inte hade bundit priset i tid. Gällande rågen kan man säga att marknaden fungerar, då det finns råg för två års inhemskt behov och liten alternativ användning (export, foder) av råg.

Däremot kan man ifrågasätta om marknaden fungerar för oljeväxternas del, där det finns endast en dominerande uppköpare. Inhemskt pris var klart lägre än Matif-priset, trots verkligt låg inhemsk skörd. Det förklarades av oljeväxtindustrin med hård konkurrens på marknaden för oljor och proteinfoder. En del av proteinråvaran går på export, då inhemsk efterfrågan varit överraskande svag. Basis för vete sjönk på hösten till närmare -30 €/tn.

Mejeriernas betalningsförmåga för mjölk förbättrades inte. Grundpriset sänktes tvärtom något. Mjölkmärket var ändå rätt stabil. Priset på nötkött var rätt oförändrat, medan priset på svinkött gick upp med 4 %.

Det varma vädret bidrog till goda skördar av många frilandsväxter, men det krävdes bevattning på grund av torkan. Skörden påverkades även av förekomsten av skadegörare under odlingsäsongen.

Finländska gödselprisnivån var enligt en indexjämförelse 20 % högre än i våra europeiska konkurrentländer i genomsnitt. Copa-Cogeca krävde borttagandet av gödseltullarna och antidumpingstariffer, något som SLC Nyland även efterlyst.

Sågindustrin saktade under början av året in p.g.a. svagare efterfrågan på kinesiska marknaden och även Brexit inverkan. Skogsindustrin gick i övrigt bra det senaste året. Stockpriserna sjönk lite från den höga nivån redan under våren, men massavedspriserna höll bättre. Mot slutet av året sjönk dock såväl stock- som massapriserna. Den totala virkeshandelsvolymen i Finland sjönk med 30 procent från toppsiffrorna 2018 och var en femtedel lägre än medelvärdet för de tre föregående åren. Handeln med massaved minskade med en femtedel från året innan och handeln med timmer med två femtedelar. Efter som handeln med massaveden ändå löpte relativt bra så gallrades det rätt mycket i Nyland. Gallringsskulden i de nyländska skogarna var dock fortfarande stor och för cirka 10 000 hektar uppskattas gallringsbehovet vara akut.

SLC Nylands verksamhet

Finland medverkade som partnerland på världens största matmässa Grüne Woche den 18-27.1.2019 i Berlin. MTK och SLC bidrog med betydande summor i satsningen. Temat för Finlands avdelning var "Aus der Wildnis" – från den vilda naturen. Från Finland deltog 80 mat- och turism-företag. Förbundet ordnade en medlemsresa till Grüne Woche. I resan som gick av stapeln 17-20.1 deltog ett 40-tal medlemmar. Intryck av besöket på Grüne Woche-mässan och den finländska avdelningen var positivt.

Förbundets styrelse sammanträdde under 2019 till tre möten. Årets första möte hölls i början av februari på Lantmännen Agro i Vanda, där bland annat redogjordes

Finlandssvenska bönder sammanstrålade på Grüne Woche i Berlin. Fr.v. Bengt Nyman, Anders Rosengren, Jörgen Grandell, Annika Öhberg, Peter Österman och Henrik Lassas.

för de förändringar det drygt första året efter Lantmännen köp av K-Lantbruk fört med sig. 1.11.2018 köpte Lantmännen Agro Raisioagros företagsverksamhet och fungerar sedan årsskiftet som Lantmännen Feed. Läget på spannmålsmarknaden genomgicks och faktorer som påverkar prisutvecklingen diskuterades. Efterlystes bättre periodisering av leveranserna, genom att tydligare särskilja försäljningen och leveranstidpunkten, och leverans direkt från gårdslagren till slutanvändaren. Vidare togs upp intresset för inhemsk proteinväxter. Industrin vill använda inhemsk proteinväxter, men det behövs en tillräckligt stor och säker tillgång. Kontraktsodling runt omkring foderfabrikerna kunde vara en fungerande modell.

SLC:s ordförande Mats Nylund redogjorde för aktuella lantbrukspolitiska frågor. Han berättade bland annat att ekostöd inte kan betalas ut för nya avtal 2019. Ursprungsmärkningen av kött i

restauranger och storkök träder i kraft från 1.5.2019 och gäller temporärt i två år. Nylund tog även upp vårens riksdagsval och europaparlamentsval. Glyfosat- och klimatkampens exempel på hur allmänhetens och politikernas åsikter och medias rapportering styr utvecklingen, och inte vetenskaplig fakta och forskningsresultat. Detta gäller även för lantbrukets miljö- och klimatpåverkan.

Linjedragningar om ekostödet diskuterades. Behovet av en mer marknadsanpassad produktion betonades. Framhölls att det kan anses vara ett faktum att vi kommer att ha mindre medel att fördela under nästa programperiod, varför en diskussion om hur stöden bäst skall riktas är nödvändig.

I övrigt behandlades på mötet främst organisatoriska frågor, ekonomi och verksamhet.

Årets andra styrelsemöte hölls i mars på Aktia i Helsingfors. Aktias chefsekonom Heidi Schauman höll en ekonomisk

översikt. Portföljförvaltare Tina Roponen redogjorde för förbundets placeringsportfölj. SLC:s ombudsman och styrelseordföranden för Polar Oats Rikard Korkman berättade om läget inom Polar Oats. Han redogjorde även kort för marknadsutsikterna på spannmålsmarknaden 2019/2020.

I diskussionen togs upp att finländska odlare har bästa möjligheterna att konkurrera med odling av havre och baljväxter.

Förbundsstyrelsen godkände stadgarna för Kyrkslätt Landsbygdsförening r.f. Förutom ordinarie mötesfrågor inför vårmötet behandlades aktuella lantbrukspolitiska frågor. Redogjordes bland annat kort för torkstödet (extraordinärt tillfälligt stöd) utbetalningstidtabell och nivån på stödet. Den 7 februari presenterade utredningsman Reijo Karhinen sin rapport ”En ny början” om hur man skall kunna höja lantbruksinkomsten med 500 miljoner.

Höstens styrelsemöte hölls i oktober på Avena Kantvik i Kyrkslätt. Produktionsprocessen och oljeväxtmarknaden genomgicks. Handelskriget mellan USA och Kina har påverkat oljeväxtmarknaden mera än spannmålsmarknaden. Afrikansk svinpest i Kina har minskat användningen av soja, men ökat importen av svinkött. Klorofyllinnehållet en stor utmaning 2019. Andra utmaningar har varit torra förhållanden, insekter, sen blomning och nattfrost. Program för att utveckla odlingsförutsättningar och odlingen efterlystes.

I diskussionen om aktuella lantbrukspolitiska frågor ansågs att om det inte finns pengar eller stöd villkoren ändras skall man kunna avstå åtgärder. Möjligheten till

lättbearbetning 20 % en åtgärd som kan ifrågasättas för nästa miljöprogram, likaså ansågs att det bör finnas strängare kriterier för vad som godkänns som skyddszon.

SLC:s skogsombudsman Anders Portin berättade att PEFC-standarden nu skall revideras. Kriterierna revideras vart femte år. Även FSC-kriteriernas revidering är på gång. Han redogjorde även för så kallade HCV-områden (High Conservation Value Forests), som skogsindustrin har behov av att fastställa för att få tillräckligt med FSC Mix-godkänt virke från kontrollerade områden ytterom FSC-certifierad skog.

Vidare behandlades ekonomifrågor och övriga frågor inför höstmötet. Styrelsen omfattade förslaget att föra fram Kristian Westerholm som kandidat för ordförandeposten i SLC:s fullmäktige.

Arbetsutskottet höll nio möten under året, varav ett hölls som gemensamt sommarmöte med ungdoms- och PRutskottet samt förbundets utskottsordföranden och SLC-fullmäktigegruppen hos Erik Perklén i Sjundeå.

Man hade även en aktiv ungdomsverksamhet, inte minst tack vare BOOSTI-projektet tillsammans med MTK-Uusimaa och -Häme. Företagarfrågor lyftes för övrigt fram speciellt via det gemensamma företagarutskottet med MTK-förbunden och via projektverksamheten, men även i många andra olika sammanhang.

Den traditionella sommarresan gick av stapeln 23–25 juli till Österbotten. Resenärerna bekantade sig med bl.a. Kyrö Distillery, Smiths Garden och Kaitajärven matkailu- ja lammastila.

De centralaste målsättningarna i verksamhetsplanen för 2019 följde strategins tyngdpunktsområden:

- A. Marknad
- B. Politik
- C. Sociala frågor
- D. Kompetens
- E. Ungdomsverksamhet

Dessa förverkligades i sammanfattning i organisationens verksamhet enligt följande:

A. Marknad

Förbundet arbetade för att medlemmarna skall kunna bedriva lönsam företagsverksamhet inom de gröna näringarna och på landsbygden. Alla ansträngningar till trots fortsatte dock den synnerligen utmanande ekonomiska situationen inom jordbruket. Främsta orsaken till detta var de låga producentpriserna, speciellt i förhållande till vår kostnadsnivå. Spannmålspriserna sjönk rejält på hösten då det stod klart att skörden blev betydligt bättre än beräknat.

Inom Greppa Marknaden-projektet fortsatte satsningen på att öka marknadskunnandet bland odlarna. SLC Nyland var starkt involverat i det exportfrämjande projektet Farmers Grain Export som drivs av SLC, med delfinansiering från JSM, och genomförs i samarbete med MTK. Inom projektet arbetade man för att främja odlarstyrd export av spannmål och utveckla nya exportkanaler. I vårens medlemsbrev uppmanades odlarna reservera minst 25 % av odlingsarealen för export och 25 % i grödor som inte belastar den inhemska spannmålsmarknaden (marknadsorienterad odlingsplan). Framhölls vikten av

direkt export av spannmål samt att få förädlingsledet att satsa på produktutveckling och export av förädlade produkter. Förbundet deltog vidare i marknadsföringen av den nya digitala marknadsplatsen Spannmålstorget, Viljatori.fi som skall betjäna såväl spannmåls- som husdjursgårdar.

Förbundet strävade efter att uppnå en rättvisare prisbild, mervärde och kvalitetsprissättning för lantbrukets produkter. Förbundet jobbade för att förbättra jordbrukarnas position på livsmedelsmarknaden och stödde SLC:s strävan om inrättandet av en livsmedelsombudsman med tillräckliga befogenheter. Man lyfte för konsumenterna fram det mervärde som den inhemska matproduktionen ger. SLC Nyland stödde Farmers Market närmats-torg som ordnades under sommarhalvåret i Helsingfors. Historiens första Finländska matens dag firades den 4.9. SLC och de finländska producenterna medverkade som samarbetspartner.

B. Politik (inklusive markägar- och miljöfrågor)

Beredningen av nästa programperiod och CAP 27 samt regeringsprogrammet var centrala under året. Andra utmärkande frågor för året var klimat- och markägarfrågor. Målsättningar för det kommande CAP-stödet efter 2020 diskuterades på flera möten under året. Konstaterades att produktionskopplade stöd är viktiga, men fyller idag i många fall inte sin funktion. En del produktionskopplade stöd kunde eventuellt omfördelas på djursidan och få en förenkling i antalet stöd. Framhölls att produktionskopplade stöd som sporrar till

husdjursproduktion i södra Finland är viktiga. EFA-trådan kritiserades och ansågs närmast som onödig byråkrati. Ansågs att SLC:s hållning bör vara ett kategoriskt nej till stötdak. En skild allokering av stöden för aktiv produktion och skilt för miljöåtgärder, såsom vattenvård, kolbindning och biodiversitet förespråkades. Stödet för icke produktiv odling borde vara lägre än för aktiv odling. Framhölls att ekostödet behövs för att sporra till fortsatt och ökad ekoproduktion, samt för att kunna konkurrera på exportmarknaden.

Positivt var att man i regeringsprogrammet fick in skrivningar om att nivån på LFA- och miljöstödet återgår till samma nivå som 2018. Detta krävde 130 miljoner euro i tilläggsanslag. Regeringsprogrammet innehöll även i övrigt många för näringen positiva skrivningar. Bättre lönsamhet och stärkandet av jordbrukarnas ställning på marknaden ingår i regeringsprogrammets målsättningar. Man lyckades även förhindra en del skatteförslag som skulle ha drabbat lantbruksföretagarna. Förbundsordförande Thomas Antas deltog som förhandlare för sfp:s räkning i regeringsförhandlingarna. Förbundets tidigare ordförande, SLC:s fullmäktigeordförande riksdagsman Thomas Blomqvist utsågs till minister i den nya regeringen. I och med regeringen Sipiläs avgång på våren förföll den planerade landskapsreformen.

Skogs- och övriga markägarintressen bevakades på olika nivåer. Uppgörandet av en ny landskapsplan, Nylandsplanen 2050, bevakades aktivt under året. I Nylandsplanen föreslogs bl.a. ett stort antal nya skyddsområden, samt reserveringar

för rekreationsområden och behov av grönförbindelser. Över 100 åhörare var på plats 17.9 i Heurekas auditorium i Vanda när landskapsplanens inverkan ur markägarens synvinkel presenterades på en markägarkväll ordnad av MTK, SLC och Finlands skogscentrals gemensamma projekt Skogsbruk och planläggning. Förbundet och SLC gav utlåtande och anmärkning om förslaget till landskapsplan till Nylands förbund och markägarna uppmanades lämna in anmärkningar.

Skogsfrågor var allt mer på tapeten inom EU (LULUCF och RED II) och inte minst genom att det blev mycket fokus på klimatfrågor, SLC har aktivt via sina skogssakkunniga och förtroendevalda försökt påverka utformningen av EU:s skogspolitik samt skogens och skogsvårdens viktiga roll som kolsänka.

Problem gällande dragningar av ledningar påtalades fortsättningsvis. Det förekom fortfarande vissa brister i informationen från bolagen till markägarna och förverkligandet av grävarbeten. Flera träffar med Caruna och de projektansvariga underleverantörerna gällande problem som markägare och odlare råkat ut för i samband med grävandet av jordkabler hölls under året. Skador som orsakas t.ex. på åkrar och i odlingar skall ersättas av förorsakaren. Odlaren bör meddela i stödansökan eller anmäla till landsbygdsmyndigheten om en del av ett skifte ej i odling under växtsäsongen.

Problematiken med vitkindade gäss påtalades och önskades att SLC aktivt försöker driva på åtgärder. Principerna för avskjutningen av älgstammen och

licensfördelningen bevakades inom det regionala viltrådet och via lokalavdelningarnas markägarrepresentanter i jaktvårdsföreningarnas styrelse. Viltcentralens målsättning för älgstammens täthet togs upp samt framhölls att det är viktigt att de licenser som beviljats utnyttjas tillräckligt effektivt. Påtalades att det fortfarande verkade finnas ett för stort antal hjortar på vissa områden, bl.a. i Bromarf och Borgå. Förbundet var även representerat i den hjortarbetsgrupp för utarbetande av åtgärdsförslag på så kallade krisområden med allt för tät hjortstam som MTK tillätte. Även den ökande vildsvinsstammen kräver uppföljning speciellt i östra Nyland. I västra Nyland väckte vargfrågan fortsättningsvis diskussion.

SLC Nyland ordnade tillsammans med Aktia Bank Abp och Lantmäteriverket ett markägarseminarium 25.3 på Liljendalgården. På seminariet togs upp möjligheter och faktorer att beakta för att via ägoreglering eller i samband med arrende av tilläggsmark förbättra arronderingen, minska kostnaderna och förbättra lönsamheten.

Förbundet arbetade även aktivt med dränerings- och vattenvårdsfrågor. Genast i början av året ordnade SLC Nyland en träff med miljöminister Kimmo Tiilikainen, som uppföljning av diskussionen på höstmötet 2018. I träffen deltog representanter för miljöministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Nylands NTM-central, Västra Finlands regionförvaltning (AVI), Täckdikesföreningen och SLC. På träffen konstaterades att samarbetet mellan myndigheterna och de som utför underhålls- och grundförbättringsdikning-

ar bör försöka intensifieras och förbättras, så att lov- och dikningsprocessen kan löpa smidigare. Förbundet medverkade i styrgrupper för olika vattenvårdsprojekt såsom John Nurminen stiftelsens projekt för gipsbehandling av åkrarna för Vanda ås avrinningsområde, WWF:s 4 K-projekt för Ingå å och Sjundeå å samt Raseborgs stads projekt för Raseborgs å. Förbundet och lokalavdelningar medverkade dessutom i styr- och projektgrupper för planering av åtgärder.

C. Sociala frågor

Inom ramen för LPA-samarbetsavtalet hölls olika aktiviteter för att befrämja LPA-tryggheten. SLC Nyland har verkat för utvecklandet av lantbrukarnas socialskydd inklusive avbytarservicen, samt för anslutningen till lantbrukarnas företagshälsovård. Betydelsen av ett fungerande avbytarsystem poängterades. Producentförbunden i Nyland och Åboland höll en träff i Salo i slutet av februari med LPA och avbytarenheterna i Lovisa, Salo och Tavastehus samt representanter för Salo stad, där man tog upp brister och utvecklingsbehov inom avbytarservicen, som man upplevt att fungerar dåligt speciellt i Saloenheten, och diskuterade åtgärder.

Avbytarservicens kundtillfredsställelse fick det allmänna skolvitsordet 7,68 i den enkät som på hösten utfördes på södra Finlands MTK- och SLC- förbundens område. Variationerna mellan de enskilda avbytarenheterna som deltog i enkäten var rätt så stora. Enkäten kartlade lantbruksföretagarnas erfarenheter av avbytnas yrkeskunskap, semesteradministration och tillgång till

Ellinor Sundqvist berättade på generationsväxlingsdagarna om juridiskt viktiga papper som behövs.

avbytare. Att besvara enkäten uppfattades viktigt, då 247 användare av avbytarservicen har svarat. Vikariehjälp, till exempel möjligheten att få sjukledighetsvikarie hade klart större brister än årsledigheten. Endast hälften av de som svarade var helt eller delvis av samma åsikt, att vikariehjälp har ordnats tillräckligt snabbt. Här fanns det tydliga skillnader mellan avbytarenheterna. Skillnader mellan enheterna framträder också i fråga om avbytarförvaltningens närbarhet eller kundspecifik kommunikation. Sämsta vitsorden fick tyvärr de enheter som våra nyländska producenter anlitar, d.v.s. Lovisa och Salo. Enkäten hade sammanställts av utskottet för välmående och kompetens, som är gemensamt för SLC Nyland samt MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa.

SLC Nyland har varit representerat i det gemensamma utskottet för kompetens och välmående med MTK-förbunden. Inom SLC Nyland har socialpolitiska utskottet ansvarat för socialpolitiska frågor, med Karl-Erik Oljemark som sektoransvarig inom förbundet. Lokalavdelningarna hade egna aktiviteter i form av ”orka i arbetet”- (Tyky) verksamhet och kondiskurser. LPA-infomaterial ingick i ”Min Gård”-minnesstickan som delades ut till

nya lantbrukare. Alla nya lantbrukare som deltog i lokalavdelningarnas vårmöten tilldelades dessutom en Bonden behövs T-skjorta och en liten första hjälppåse.

Ta hand om bonden-träff ordnades i samarbete med LPA och vikten av att ta hand om sin hälsa och välmående lyftes fram på möten och i artiklar i Landsbygdens Folk, samt i medlemsbrev. Oss bönder emellan-träffar ordnades igen under hösten. Uppslutningen och responsen på träffarna var god. På träffarna hade deltagarna möjlighet att lyfta fram olika frågor och hälsningar till förbundet och SLC. Det fördes bra och livliga diskussioner om många olika frågor, bl.a. klimatåtgärder, skogsbruk, stödkrav och odling, lantbruksutbildningens framtid, satsning på andelslag för att stärka sin marknadskraft, exportfrämjande åtgärder och jordbrukspolitikens utsikter.

Även andra välmåendeträffar och olika evenemang med social samvaro ordnades för medlemmarna.

D. Kompetens (Information & konsumentupplysning)

För att stärka bilden av de finländska lantbrukarna som en kunnig, miljömedveten och viktig yrkeskår satsade man på en

aktiv och positiv konsumentupplysning i samarbete med andra aktörer (bl.a. SLC:s kampanjer och skolbesök). Upplysning och information behövs i skolorna och för ungdomar. Få har idag kontakter och kunskap om jordbruksproduktion.

Information om marknads-, samt markägare- och planlägningsfrågor erbjöds medlemmarna. Det ordnades även utbildning och info om stödfrågor, samt seminarier för markägare och två generationsväxlingsdagar. Man jobbade även aktivt för att det erbjuds yrkeskompetenshöjande utbildning på svenska. Förbundet samarbetade med utbildningsinstanserna inom vårt verksamhetsområde för att det skall erbjudas utbildning av hög kvalitet inom branschen även i framtiden.

Ett medlemsbrev med bl.a. aktuellt inför odlingsäsongen sändes ut före lokalavdelningarnas vårmöten. Information bifogades även till medlemsavgiftsfakturan. Elektroniska medlemsbrev sändes ut regelbundet och förbundet utnyttjade även aktivt Facebook, samt givetvis Landsbygdens Folk som informationskanal. Infomaterial från förbundet och samarbetspartners för nya jordbrukare sammanställdes på usb-sticka.

För att påminna om den finländska matens ursprung och bondens arbete genomförde SLC och förbunden under sommaren igen en kampanj med åkerskyltar som lokalavdelningarna satte upp längs med åkerkanter på skiften längs huvudvägar med växande grödor. Betydelsen av att lyfta fram de människor som jobbar för att ta fram vår mat och håller landskapet öppet framhölls. Förbundet deltog i Mangs

Gårds matmarknad i Ingå 21-22.9 och tillsammans med SLC, lokalavdelningarna i Raseborg och EkoNu!-projektet i närsmatsmarknaden Slow Food Festival i Fiskars 5-6.10. Sortförsök och ekomentorskap samt REKO-ringar har utvecklats inom EkoNu!-projektet. Förbundet deltog i marknadsföringen av SLC:s skräddarsydda företagarkort. Till medlemspriset 10 euro kan man beställa och få hemskickat ett personligt företagarkort, som fyller de krav på uppgifter som arbetskyddslagen ställer på kortet.

E. Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamheten ordnades även 2019 i tätt samarbete med MTK-Uusimaa och MTK- Häme. Pia Franzén tog från 1.4 vid som ungdomsombud efter att Emmi Nurmi tog över hemgården på heltid.

Pia Franzén (t.v.) tog i april över som ungdomsombud efter Emmi Nurmi.

Under året sammanträdde SLC Nylands ungdoms- och PRutskott fem gånger med Joel Rappe som ordförande. Södra förbundens unga producenter sammanträdde fyra gånger. Se närmare nedan under ”Utskotten”.

Under året ordnades olika evenemang inom ramarna av BOOSTI-projektet, ett samarbete med MTK- Häme, MTK-Uusimaa och SLC Nyland. Projektet avslutades i december 2019.

Inför lokalavdelningarnas vårmöten sammanställdes Min Gård 2019 info på ett USB-minne för nyblivna bönder i Nyland. Lantbrukare som tagit över gården under det senaste året fick en personlig inbjudan att delta i lokalavdelningens vårmöte och motta en egen usb-sticka med infomaterial för nya lantbrukare, samt en liten gåva. Infon delades ut till sammanlagt 25 företagare.

Förbundet har under året ordnat olika andra evenemang för sina unga medlemmar, se nedan under ”Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2019”.

Boosti-projektet ordnade en välmående dag på Lopeen enduro, var unga fick köra över stock och sten i skogen.

BOOSTI

BOOSTI är ett samarbetsprojekt mellan SLC Nyland, MTK-Uusimaa och MTK-Häme och finns till för att stöda de unga lantbruksföretagarna och förbättra förutsättningarna för att kunna vara verkamma på landsbygden.

BOOSTI-tillfällena erbjuder unga företagare möjligheten att utveckla sitt kunskande, utbyta tankar och idéer samt träffa andra i avslappnad stämning.

Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2019

Bland annat dessa tillställningar ordnades under året, där förbundet var arrangör eller medverkade på något hörn eller via projektverksamheten:

- Djurstödfodag hölls (på finska) inom ramen för #Nylandsbygd-projektet i Hyvinge 15.1.
- Ekonomi- och skattekurs hålls inom ramen för #Nylandsbygd-projektet 30.1 i Borgå och 31.1 i Ekenäs.
- SLC:s odlarträff om odling av sockerbetor ”Betor o burgare” hölls 1.2 i Raseborg.
- BOOSTI arrangerade ett mini-seminarium med export-tema 13.2 på campus Vik i Helsingfors. Under dagen gav export-sakkunniga från MTK och Livsmedelsverket goda råd och vägkost för hur man skall gå till väga om man vill satsa på export. Dagen avslutades med mental-coach Christoph Treiers föreläsning om att våga prova på nya saker och motivation till sitt eget arbete.
- Vårmötesserien inleddes i Ingå 2.3 med ca 25 deltagare.
- Informationsträff för markägarrepresentanter i jaktvårdsföreningarnas styrelser hölls på Vanda Lantbruksmuseum 11.3.
- NyRaHa-projektets slutseminarium hölls i Hyvinge 13.3.
- BOOSTI ordnade ekonomi-inriktad utbildningsdag på Inkalan kartano i Tavastehus 23.3. (Vältä sudenkuopatero- ja talousasiat kuntoon maaseutunuorille). 20 personer deltog.
- Markägarseminarium ordnades tillsammans med Aktia och Lantmäteriverket 25.3 i Liljendal, med ett 60-tal deltagare. Seminariet och anförandet om ägoreglering har resulterat i flera initiativ till utredning av förutsättningarna för ägoreglering.
- Regionala stödfon hölls 21.3 för ekologisk produktion i Hyvinge, samt 25.3 i Kyrkslätt, 26.3 i Kuggom, 28.3 i Karis och 9.4 i Borgå. Dessutom hölls ”drop-in” stödkliniker riktade främst till djurproducenter och nya lantbrukare i Liljendal 26.3 och på Västankvarn 28.3.
- Kursdag om ”Återvinning av förnybara material och uthyrning av mellanlager för överskottsjord” hölls (på finska) inom ramen för projektet Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter på TTS i Rajamäki 29.3.
- Greppa Marknaden slog igång säsongen med en odlarträff 2.4 på Vanda Lantbruksmuseum.
- Ta hand om bonden träff för samarbetspartners och tjänstemän som kommer i kontakt med gårdarna ordnades med bra uppslutning i samarbete med LPA på Savijärvi Gård i Sibbo 3.6.
- After Work ordnades på Wanha Pehtoori på Haltiala Gård 7.6 och 26.7. Ett tiotal personer kom till kvällens fria samvaro.
- Matregion Nyland ordnade potatistasting i Bromarf 15.6.
- Greppa Marknaden fälträffar hölls 17.6 och 8.7 i Snappertuna, 19.6 och 9.7 i Sjundeå samt 24.6 och 11.7 i Pernå.
- Greppa Marknaden Smart Farming odlarträff hölls med Yara på Kotkaniemi 18.6.
- Drygt 20 personer deltog i den traditionella sommarresan arrangerad av kvinnoutskottet, som i år gick till Österbotten 23-25.7.
- Markägarkväll om Nylandsplanen 2050 – planläggningens inverkan ur markägarens synvinkel hålls 17.9 på Heureka i Vanda. Arrangör: MTK, SLC och Finlands skogscentral / projektet Skogsbruk och planläggning.
- Greppa Marknaden tekniktillfälle hölls i Strömfors 25.9.

- BOOSTI välmående dag i Loppis 12.10. Dagen spenderades i Lopen Enduro med enduro motorsport och på kvällen bastubad med tillhörande badtunna. 15 personer deltog.
- Caruna ordnade infokväll om dragning av jordkabel i Ekenäs 22.10.
- Oktoberfest i Västnyland 26.10. Fennia och Nordkalk deltog som sponsorer. Busstransport ordnades från östra Nyland och under dagen besöktes Pargas Gård, Krokby Entreprenad, EKTA cidertillverkning och dagen avslutades med en middag på GH Fyren. Sammanlagt deltog 21 personer.
- Greppa Marknaden odlarträff hölls på Vanda Lantbruksmuseum 30.10.
- Oss bönder emellan-träffar hölls i samarbete med SLC 5.11 på Restaurant GH Fyren i Ekenäs samt 12.11 på Kapellet i Lovisa. Sammanlagt närmare 100 medlemmar deltog.
- Farmers Grain Export seminarium och gemensamt möte för åkerväxt- och spannmålsutskotten med MTK:s åkerväxtutskott om exportfrämjande hölls på Kiasma i Helsingfors 15.11.
- SLC och SLC Nyland medverkade vid IFOAM EU:s Organic Farming CAP27-seminarium i Träskända och i MTK:s köttseminarium i Helsingfors 20.11.
- Nyländsk Bondedag med NSL:s årsmöte och SLC Nylands höstmöte samt projekttorg hölls 19.11 på Saga Congress i Vanda. BOOSTI deltog i projekttorget för att presentera och marknadsföra projektet.
- I samarbete med Nylandsbygd-projektet

och BOOSTI ordnades 21.11 ett seminarium om mångsidig odling. 15 personer deltog och ca 100 över livestream. Programmet ordnades på finska.

- BOOSTI ordnade 11.12 Ekonomin i skick -aktuellt om beskattning och odlarkontrakt (Talous kuntoon - Asiaa verotukseta ja viljasopimuksista!) -kvällsföreläsning i Hyvinge med 16 åhörare. Programmet ordnades på finska.
- Generationsväxlingskurs ordnades i samarbete med Nordea och LPA i Borgå 3.12 och Karis 4.12. Programmet bestod av föreläsningar om planering av generationsväxling, skattefrågor, avträdarstöd, startstöd, skogsfrågor samt sociala dimensioner vid generationsväxling. Sammanlagt deltog 94 personer.

Projektverksamhet

SLC Nyland deltog aktivt i olika projekt som medlemmarna kan ha intresse och nytta av. Via aktiv projektverksamhet strävar man efter att utveckla landsbygden och de gröna näringarna. I några projekt deltar förbundet med en arbetsinsats via stödöverföringsavtal (BOOSTI, Farmers Grain Export, Greppa Marknaden, Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter) och i en del andra som samarbetspartner.

Urakka-Forum är en ny Internet-baserad marknadsplats för maskinentreprenörerna och köparna av entreprenörstjänster som utvecklades av Ny-Urakka-projektet, som förverkligats av TTS i samarbete med MTK-Uusimaa och SLC Nyland. Projektet pågick under

Foto: Bjarne Westerlund

Oss bönder emellan medlemsträff i Lovisa med livliga diskussioner i god anda.

tiden 1.11.2015-31.12.2018. I Urakka-Forum kan maskinentreprenörerna lätt presentera och marknadsföra sina tjänster och öka synligheten för köparna. Köparna av entreprenörstjänsterna kan å sin sida söka upp olika företagare för utförande av ett arbete, just på det område som köparen behöver entreprenör för tjänsten. Köparen kan också registrera sig i Forum som beställare och via Forum skicka offertförfrågningar som förmedlas vidare till alla registrerade entreprenörer.

I Urakka-Forum finns maskinföretagarnas utbud av tjänster inom jord- och skogsbruket samt entreprenörsverksamhet inom grävmaskin- och vägunderhållsbranschen. Registreringen är gratis, så alla maskinentreprenörer, som vill få mera arbete och nya kunder så lönar det sig att ansluta sig till Urakka-Forum. TTS Työtehoseura, upprätthåller webb-platsen www.urakka-foorum.fi.

BOOSTI-verksamheten består av tre tyngdpunktsområden; ekonomi och förvaltning av det egna företaget, utveckling

av nya och annorlunda företagsidéer samt företagarens genomgående välmående som grund för företagsamheten. Tillväxtkraften i BOOSTI kommer från att förstärka deltagarens kunskaper i analyseringen av det egna företagets verksamhet och hjälpa företagaren att inse möjligheter i utvecklingen av sitt företag. BOOSTI handlar också om att erbjuda tillfällen för unga där man kan slappna av i gott sällskap och låta idéerna flöda.

Greppa Marknaden projektet fortsatte med bekanta teman som marknad och nya odlingsväxter, men nu även med fokus på applicering av ny teknik inom odling. Målet är att kunna presentera och diskutera marknadsläge samt försäljningsstrategi längs med säsongen. Dessutom ordnas fältvandringar där nya tekniska lösningar och odling av alternativa växter presenteras. Greppa Marknaden administreras av SLF och drivs i samarbete med SLC Nyland, NSL och SLC, med finansiering från NTM-centralen och stiftelsen Finlandssvenska jordfonden.

Farmers Grain Export (FGE) -projektet som administreras av SLC inleddes våren 2018. Inom projektet jobbar man för såväl exportfrämjande, skapandet av exportnätverk som för att sprida marknadskunnande bland odlarna. FGE:s synligaste del, träffa exportören –tillfällena, har fört samman odlare och exportaktörer, samtidigt som man erbjudit intressant marknadsinformation. Ett tiotal odlartillfällen har ordnats. Projektet har dessutom varit med på tillfällena ordnade av Greppa Marknaden -projektet, Sastavilja och SataFood. Presentationer och videomaterial från alla tillfällena hittas på <https://www.fge.fi/news>. FGE har gjort ett antal marknads- och logistikutredningar, som hittas på projektets webb-portal på adressen: <https://www.fge.fi/materiaali>.

I spannmålsandelslagsutredningen var jämförelseländerna Estland, Frankrike och England. Målsättningen för de här jämförelseutredningarna var att ta lärdom av vad som har fungerat bra, vilka är ut-

maningarna och fallgroparna och på vad bör man fästa särskild uppmärksamhet då man inleder och utvecklar andelslagsverksamhet. FGE var likaså med på Grüne Woche-mässan i Tyskland, där man fick marknadsinfo och kontakter.

FGE kartlade även odlarnas intresse för odlarstyrd export av spannmål på sitt målområde. Enkäten gällde även gårdarnas torknings- och lagerkapacitet, samt intresse för möjlig gemensam lagring och torkning. Totalt 319 odlare svarade på enkäten. De som deltog i enkäten var intresserade av att öka odlingen av havre. Vidare var de intresserade av exportkontrakt, ifall producentpriserna är konkurrenskraftiga.

Av de svarande var över hälften beredda att satsa på gemensamma lagerutrymmen och på gemensam torkanläggning drygt en tredjedel. Svaren gav positiv respons på arbetet för exportfrämjande.

Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter -samarbetsprojekt för nya användningsformer, införtjäningslo-

gik och företagarlösningar för tomma produktionsbyggnader samt mark-, skogs- och vattenområden administreras av AF Innova (projekttiden 1.9.2016-30.6.2019). Huvudmålet är att befrämja utnyttjandet av resurseffektivitet, nya former av intjäningslogik och inkomstkällor samt ny användning av produktionsbyggnader, mark- och vattenområden på gårdar. Projektet har arrangerat presentationer av testade fastighetskoncept och temaanliga utbildningstillfällen samt företagsutbildning och företagsbesök för jordbrukare i Nyland.

För att möta den växande efterfrågan på ekoprodukter strävade EkoNu! till att öka intresset för ekologisk produktion i Svenskfinland. I projektet ingick NSL:s ekoförsök i Östnyland, observationsskiftet på gårdar och mentorsverksamhet. Micaela Ström var projektdragare i Nyland. Ekotankesmedja 2019 hölls i Vasa 11.4. Ekotankesmedjan ordnades av Projekt EkoNu! i samarbete med SLC. EkoNu!-projektet har aktivt även drivit REKO, d.v.s. direkthandel mellan konsumenter och producenter.

NyRaHa-projektet (Näringsurlakningen under kontroll i Nyland) om fånggrödor och vattenvård, som administrerades av Luke, avslutades under våren. Fånggrödorna har en viktig roll för att binda nä-

ringsämnen, men även för markstrukturen och då vi försöker öka kolbindningen på åkermark. NyRaHa-projektets slutseminarium hölls på Knehtilä gård i Hyvinge 13.3. Där presenterades bl.a. resultat av de försök som gjorts på gårdar i Nyland och på Lukes försöksfält.

Övrig projektverksamhet gällde bl.a. infoprojektet #Nylandsbygd (Hamk, Novia), Bioekonomi Västnyland (Novia), Pro Naturbruk (Novia), Matregion Nyland (Novia), Nylands matsektors utvecklingsprojekt (Laurea), Hymy Uusimaa (ProAgria), FoodHub (SLF), Skogsbruk och planläggning / Klimatsmart skogsbruk (Skogscentralen), Ta hand om bonden (LPA) och Tarmo (TTS). Flera vattenvårdsprojekt var även aktuella och startades upp under året, bl.a. Raseborgs å, 4 K projektet för Ingå å och Sjundeå å samt gipsprojektet för Vanda å. Tilläggsuppgifter om projektverksamheten på www.nylandsbygd.fi.

En projektutställning ordnades i samband med Nyländsk Bondedag.

Förbundets representanter deltog dessutom i olika utvecklings- och projektstyrgrupper, i NTM-centralens och landskapsförbundens olika samarbetsgrupper samt i ett antal seminarier, arbetsgrupper, möten etc. där medlemmarnas intressen bevakades.

Greppa Marknaden fältvandring hos Erik Perklén på Postis i Sjundeå.

Foto: Bjärne Westerlund

Utskotten

Ungdoms- och PR-utskottet

12.02.2019

- Aktuella frågor inom SLC och SLC Nyland.
- Emmi Nurmi meddelade att hon slutar som SLC Nylands ungdomsombud övergår till heltidsjordbrukare på hemgården.
- Karhinens rapport diskuterades.
- Riktlinjer för årets program lades.

15.04.2019

- Genomgång av aktuellt inom SLC och SLC Nyland.
- Pia Franzén började som SLC ungdomsombud från 1.4.
- Motionen från Sjundeå om oro för den svenska utbildningen och fortsättningsåtgärder diskuterades.
- Två tillfällen för After Work slogs fast en kväll i juni och en juli.
- Diskussion om den kommande regeringen.

10.06.2019

- Genomgång av årets första After Work, diskussion varför det var så få deltagare och vad man kan förbättra inför följande.
- Yrkeshögskolan Novia var upp till diskussion.
- Oktoberfest planeringen började på allvar. Med riktning mot Raseborg och några gårdsbesök i Tenala. Datumet fastslogs till 26.10.

24.09.2019

- Ungdomarna synliga i media. Rasmus Sahl och Eva-Linn Sjöblom hade ställt

upp för en intervju i en fransk tidning. Leo Klinge hade ställt upp i intervju för Spotlight om utbildningen i Yrkeshögskolan Novia. Spotlights program handlade om hur nedskärningarna tidigare år har påverkat högskoleutbildningen i Finland. Agrolog och sjukskötarutbildningen var främst i fokus.

- Kontraktsodling var under diskussion.
- Hur ungdomarna ska få bättre synlighet diskuterades och man kom fram till att vi bör satsa mera på sociala medier för att synas.
- PR-jippo diskuterades och funderades på samarbete med MTK-Uusimaa, ett tillfälle under år 2020 i Helsingfors.
- Generationsväxlingskursen under planering och sker i början av december, som två dagar både i Borgå och Karis.
- En kunskapshöjande dag planeras inför våren 2020, med ”grönt” som tema.

09.12.2019

- Aktuellt inom SLC och SLC Nyland.
- Marcus Wickholm berättar att han haft flere journalister från EU på besök till gården.
- Genomgång av hur generationsväxlingskursen gått.
- Julhälsningarna hängs upp igen längs vägrenarna.
- Diskussion kring sammansättningen av utskottet 2020 och verksamhet.

Miljö-, skogs- och markpolitiska utskottet

15.04.2019

- Målsättningarna för och behoven att uppnå en balanserad viltstam diskuterades per djurslag.

- Utskottet tog del av förslaget till landskapsplan, Nylandsplanen 2050, och kommenterade ett utkast till utlåtande.
- Diskuterades problematiken med rekreatiomsområden där man får idka skogsbruk, men skogslagen inte gäller och kommunen kan kräva åtgärdstillstånd som medför extra kostnad och ofta lång behandlingstid.
- Anders Portin presenterade sig som ny skogsombudsman för SLC och vilka frågor som han bl.a. kommer att jobba med.
- Möjligheten att i framtiden gå till helträdsprissättning diskuterades. En viss handel bedrivs så redan idag. Helträdsprissättningen har säkert även vissa nackdelar, som även bör utredas.

05.11.2019

- Förslaget till landskapsplan samt SLC:s och förbundets utkast till anmärkning behandlades.
- Betonades att för planbeteckningar som har direkt rättsverkan på markägarens markanvändning bör krävas att landskapsförbundet informerar markägaren under planläggningsprocessen.
- Projektchef Pia-Maria Thomssen redogjorde för Skogscentralens administrerade projekt Klimatsmart skogsägare, som startade på hösten.
- Togs upp förverkligandet av projektet och synligheten, samt hur man för fram hur klimatsmart vanligt skogsbruk är.
- SLC:s t.f. jurist Ellinor Sundqvist redogjorde för förnyandet av markanvändnings- och bygglagen.
- Redogjordes kort för regeringens proposition med förslag till reviderad klimatlag som ska färdigställas i början av 2021.

Spannmålsutskottet

18.06.2019

- Spannmålsutskottet sammanträdde på Yaras försöksgård Kotkaniemi, där värden Akseli Simula redogjorde kort för Yaras forskning och utveckling på Kotkaniemi.
- Simula presenterade några nyckelpunkter på marknaden. Tight spannmålsmarknad ger höjda priser.
- Konkurrenssituationen och kvalitetskillnader mellan olika tillverkares gödsel diskuterades kort.
- Växstsäsongen och marknadsutsikter genomgicks.
- Sekreteraren presenterade resultaten av odlarenkäten som i början av året gjorts inom Farmers Grain Export-projektet. I diskussionen framhölls att organisering av export via producentandelslag bör utredas. Ansågs att man bör satsa på att få ut i första hand kvalitetsspannmål.
- Ansågs att producenterna inte i detta läge bör godkänna förhöjning av TOS-avgifterna.
- Efter mötet hade utskottet möjlighet att delta i Greppa Marknadens och Yaras information om Smart Farming.

24.10.2019

- Marknadsutsikterna genomgicks. Möjligheterna att förbättra informationen om vad som finns i lager, spannmålsbalansen och urval av odlare för skörd- och lageruppskattning diskuterades.
- Farmers Grain Export-projektet och odlarstyrd export diskuterades. Ansågs att man kunde sträva efter export med 3000 tons båtar för le-

verans och lastning direkt i hamn, genast efter skörd eller mars-april. Konstaterades att det behövs enkla och billiga lösningar. Riskerna bör hållas hanterbara.

- Ansågs viktigt att det finns en person som kan jobba mer eller mindre på heltid med exportfrämjandet. Att jobba med ihopsamlandet av de mängder som behövs och finansieringsmodellerna är viktiga frågor.
- Ansågs att produktionsstödet för råg kan slopas eftersom det finns överproduktion av råg. Borde finnas en koppling mellan självförsörjningsgrad och produktionskopplat stöd.
- Då klar underproduktion av bl.a. oljeväxter, sockerbeter och proteingrödor skulle det vara viktigt att sporra till odling av dessa. Utskottet ansåg att oljeväxterna fortsättningsvis bör ha ett produktionskopplat stöd.
- TOS-avgiftens nivå och förädlingen av nya sorter diskuterades. Viktigt med en inhemsk förädling. Behöver satsas även på lämpliga intressanta sorter för sydkusten.

Utskottet för ekologisk produktion

06.08.2019

- Utskottet sammanträdde i Kuggom efter besök på ekosortförsöken.
- Aktuellt inom ekosektorn och stödpolitiken diskuterades. Ekoproduktionens risker och fördelar bör beaktas i ekoersättningen. Ekoproduktionens mervärde bör lyftas fram.

- Utskottet listade 5 saker som är mest utmanande på ekosidan.
- Ekoproduktionen ska vara marknadsdriven, inte stöddriven odling.
- Marknaden stabilare än på konventionella sidan.

Socialpolitiska utskottet

Socialpolitiska utskottet som tillsattes från 2019 har sammankommit till två möten under året.

09.04.2019

- På mötet genomgicks utskottets kommande verksamhet. Sommarresan planerades.
- Ta hand om bonden projektet presenterades.
- Avbytarservicen diskuterades.

25.10.2019

- Utskottet sammanträdde på LPA, presenterades LPA:s verksamhet.
- Ta hand om bonden projektet presenterades.
- Resultaten av avbytarens enkät presenterades och diskuterades.

Gemensamma utskott

Förbundet var även representerat i gemensamma utskott med i första hand MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, samt i vissa utskott dessutom övriga producentförbund i södra Finland. Förbundet representerades i dessa utskott i de flesta fall av två ledamöter varav den ena vanligen förbundets sektoransvariga (arbetsutskottets medlemmar).

- Det gemensamma skatteutskottet för SLC Nyland samt MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa sammanträdde 5.6 på Kettula och 11.12 på MTK.
- Det gemensamma åkerväxtutskottet med MTK-förbunden sammanträdde 27.6 i Itis och 15.11 på Kiasma.
- Det gemensamma utskottet med MTK-förbunden för miljö- och markanvändning sammanträdde 25.3 och 14.10 på MTK.
- Det gemensamma utskottet med MTK-förbunden för näringspolitik och företagande sammanträdde 25.3 i Lahtis och 12.11 på MTK.
- Södra förbundens mjölkutskott sammanträdde 28.3 på MTK och höll Skype-möte 16.8 då man beslöt göra en insändare om hållbar mjölkproduktion som publicerades i Maaseudun Tulevaisuus 30.8, samt sammanträdde 24.10.
- Södra förbundens köttutskott sammanträdde 5.4 i Tammerfors och 12.11 på MTK.
- Det gemensamma ekoutskottet med MTK-förbunden sammanträdde 3.5 på MTK och 3.12 på Knehtilä gård i Hyvinge.
- Det gemensamma utskottet med MTK-förbunden för kompetens och välmående sammanträdde 22.10.
- Det gemensamma ungdomsutskottet för SLC Nyland samt MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa sammanträdde 7.12 i Tavastehus.
- Det gemensamma ungdomsutskottet med MTK – Häme och – Uusimaa sammanträdde 2.2 i Karkkila, 7.6 i Helsingfors och samband med en träff i Lidls huvudkontor i Esbo, 18.9 i Orimattila samt 7.12 i Hyvinge.

Stadgearbetsgrupp

Förbundsstyrelsen beslöt att tillsätta en stadgearbetsgrupp. Gruppen skall arbeta parallellt med SLC:s organisationsarbetsgrupp. Thomas Antas, Anders Rosengren och Bengt Nyman är medlemmar i gruppen. Bjarne Westerlund fungerar som sekreterare. Sakkunniga inkallas enligt behov.

Finansråd

Ett finansråd tillsattes 2018, bestående av ordföranden och verksamhetsledaren samt Peter Österman och Tom Lemström. Finansrådet agerar inom ramen för den av styrelsen fastställda placeringsstrategin.

Skrivelser, uttalanden, utlåtanden och uppvaktningar 2019

- Uppvaktning av miljöminister Kimmo Tiilikainen om dränerings- och vattenvårdsfrågor 13.1.
- Utlåtande till Nylands förbund om utkastet till utvecklingsplan för skjutbanorna i Nyland 31.1.
- Utlåtande till Nylands NTM-central om förslag för klassificering och avgränsning för grundvattenområden i Hangö, Raseborg, Ingå och Sjundeå 31.1.
- Uttalande från styrelsemötet 6.2 där man var kritisk till de av jord- och skogsbruksministeriet aviserade nedskärningarna i miljöersättningen samt i medlen för nya ekoförbindelser och tilläggsarealer till gamla förbindelser.
- Utlåtande till miljöministeriet om utkastet till förordningar om de statliga naturskyddsområden som ska inrättas i Nyland 21.2.
- Uttalande om rödlistade arter och beaktande av biologisk mångfald 20.3.
- Anmärkning till Vanda stad gällande utkastet till generalplan för Vanda 2020 29.3.
- Utlåtande om helheten under förslagsfasen för Nylandsplanen 2050 till Nylands förbund 24.5.
- Uttalande med anledning av IPCC:s specialrapport publicerad 8.8.
- Uttalande om att nya ekoförbindelser igen kan ingås år 2020, 14.8.
- Utlåtande om jord- och skogsbruksministeriets utkast till förvaltningsplan för vargstammen 30.8.
- Anmärkning om Nylandsplanen 2050 till Nylands förbund 8.11.

Övrigt

Förbundet tog förutom i ovanstående frågor ställning och informerade om olika frågor i ytterligare ett antal ställningstaganden, kolumner och artiklar. Förbundet deltog även i ett antal uppvaktningar vid bemärkelsedagar och dylikt. Markus Johansson har av Republikens president beviljats Riddartecknet av Finlands Vita Ros orden.

Skatteservice

Skattebokföringen och skatterådgivningen har skötts av skattebokföringsföreningar och skatteutskott inom organisationen. Medlemmarna kan vända sig till sin lokalavdelning för närmare uppgifter om vilka personer som fungerar som skattebokförare.

Förbundskansliet och personal

Förbundskansliet har sedan början av november 2006 funnits inhyrt i SLC:s kansliutrymmen på Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors, telefon 09-601 588, fax 09-680 2264, e-post nsp@slc.fi. Verksamhetsledare för förbundet fr.o.m. 1.11.1997 agronom Bjarne Westerlund (t.f. ombudsman från 2.1.1994).

Kassaförvaltare och kanslist har från 4.2.1985 varit merkonom Gunilla Grönholm.

AFK Emmi Nurmi fungerade som deltids ungdomsombud på timbasis för SLC Nyland från 2018 till 15.3.2019 och agrolog Pia Franzén från 1.4.2019.

Förbundets ekonomi

Förbundets intäkter baserar sig i huvudsak på medlemsavgifter som lokalavdelning-

arna erlägger, samt avkastning av placerade medel. Även flera av lantbrukets ekonomiska företag och sammanslutningar som verkar inom förbundets område är anslutna till förbundet som stödande medlemmar.

Bokslutet för år 2019 uppvisar ett underskott om 95 034 euro och 97 cent. Det förhållandevis stora underskottet hänförs till att redovisningsprincipen ändrats, så att nu även fondinvesteringarna värderats till sitt anskaffningsvärde. Tidigare har dessa värderats till sitt marknadsvärde 31.12, medan aktier och bostadsaktier värderats till sitt anskaffningsvärde.

Tack!

Förbundsstyrelsen vill slutligen uttala ett tack till alla medlemmar, lokalavdelningar, organisationer och företag för gott samarbete och visat förtroende under det gångna verksamhetsåret.

Vanda den 2 juni 2020

På förbundsstyrelsens vägnar

Thomas Antas
Bjarne Westerlund

Medlemsstatistik 2019

	Antal gårdar	Stödande medl.	Pers.medl. sammanl.	Ansluten areal åker ha	skog ha
Tenala-Bromarf	130	45	307	5 270,9	10 612,4
Raseborg	177	38	368	8 034,4	10 425,6
Ingå	125	31	277	6 086,7	7 724,4
Sjundeå	80	23	192	6 158,1	5 412,5
Kyrklätt	61	15	148	2 796,5	3 369,2
Esbo	28	13	70	1 317,1	1 213,1
Helsinge	44	7	90	1 980,4	1 182,3
Sibbo	122	24	236	4 642,7	3 513,7
Borgå	203	37	430	6 626,0	8 490,1
Pernå	100	17	215	5 068,4	6 663,0
Liljendal	79	8	230	3 007,7	3 526,4
Mörskom	21	5	86	1 167,0	1 458,3
Lapträsk	88	15	215	4 085,3	5 281,2
Strömfors	27	3	67	1 172,0	2 538,6
Pyttis	16	0	25	531,8	1 325,0
	1 301	281	2 956	57 945,0	72 735,9
Studeranden	0	8	8	0,0	0,0
Pers.medl.	0	10	10	149,3	1 124,0
	1 301	299	2974	58 094,3	73 859,9
				växthus m ²	friland ha
Helsingforsnejd. trädgårdspr.avd.	18	6	29	39 522,0	31,7
	1 319	305	3 003		

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

Åbolands svenska
lantbruksproducentförbund rf
– SLC Åboland

Det åttioandra verksamhetsåret

Förbundsmöten

Förbundet har stadgeenligt hållit två förbundsmöten, vår- och höstmöte.

Vårsmöte

Vårsmöte hölls den 25 mars 2019 klockan 10.00 på Stallbacken i Nagu.

Förbundets ordförande Mickel Nyström öppnade mötet och hälsade alla välkomna till vårmötet.

Årsberättelsen och bokslutet godkändes och styrelsen kunde enhälligt beviljas ansvarsfrihet.

En lantbrukspolitisk översikt presenterades efter mötet av SLC fullmäktige ordförande Thomas Blomqvist.

Eftermiddagen inleddes med Johan Smith från BSAG som talade om ”lantbruket har lösningen i klimatdebatten”, föreläsningen var samtidigt inledning till paneldebatten med riskdagsvalskandidater.

En paneldebatt bestående av riksdagsvalskandidater avslutade dagen, frågor kring miljö, klimat och lantbruk debatterades under ledning av ordförande Mickel Nyström.

Höstmöte

Höstmöte hölls den 27 november 2019 klockan 10:45 i Tuorla, St.Karins.

Förbundets ordförande Mickel Nyström öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

Till förbunds ordförande år 2020 valdes Mickel Nyström, till vice ordförande Christer Jägerskiöld. Till ordinarie medlem i förbundsstyrelsen (2020–2022) valdes, för den som var i tur att avgå, ordinarie Pontus Franzen, Nagu (suppleant Kristoffer Nygård, Iniö) och ordinarie Oskar Ekholm Dragsfjärd (suppleant Anders Abrahamsson, Dragsfjärd).

Till verksamhetsgranskare för år 2020 valdes David Lundström och Bert-Ove Johansson. Som verksamhetsgranskarnas suppleanter fungerar Sture Holmström och Peter Karlsson.

Till ÅSP:s representanter i SLC:s fullmäktige valdes Henrik Hagman, Väst-anfjärd (suppl. Gustaf Ekholm, Dragsfjärd) Bert-Ove Johansson, Pargas (suppl. Markus Karlsson, Pargas) och Kristoffer Lindqvist, Nagu (suppl. Thomas Johansson, Korpo).

Efter mötet framförde SLC verksamhetsledare Jonas Laxåback aktuella lantbrukspolitiska frågor.

Under eftermiddagen föreläste Jussi Knaapi om markstruktur och kolbindning i våra marker.

Foto: Helena Fabritius

SLC Åboland och Finska Hushållningssällskapet höll höstmöte den 27 november på Livia i Tuorla, St. Karins.

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundets styrelse har sammankommit till tre möten under år 2019. Styrelsens sammansättning har varit följande:

Mickel Nyström, Korpo	ordförande	2019
Christer Jägerskiöld, Kimito	vice ordförande	2019
Gustaf Ekholm, Dragsfjärd	(suppl. M.Hagman, Väst-anfjärd)	2017-2019
Pontus Franzen, Nagu	(suppl. M.Eklund, Iniö)	2017-2019
Christer Jägerskiöld, Kimito	(suppl. T.Lindroth, Kimito)	2018-2020
Stefan Karlgren, Houtskär	(suppl. Markus Berglund, Korpo)	2019-2021
Timo Söderholm, Pargas	(suppl. R-B.Willberg, Pargas)	2018-2020
Andreas Johansson, Pargas	(suppl. K. Ekström, Pargas)	2018-2020

Styrelsen har under året aktivt hållit kontakt och diskuterat aktuella saker via styrelsens diskussionsgrupp.

År 2019 av styrelsen behandlade ärenden:

Styrelsen har diskuterat den brist på finansiering som hänger över vårt nuvarande miljöersättningssystem. Finansieringen bör tryggas till programperiodens slut.

Styrelsen har aktivt deltagit i riksdagsvals- och EU-vals kampanjen. Efter vårmötet ordnades en paneldebatt med inbjudna riksdagsvalskandidater där temat var landsbygd och klimat.

Styrelsen har flera gånger diskuterat nya CAP-stödets villkor. Stödet bör riktas till livsmedelsproduktion, skördekrav bör återinföras, gränsen för stödberättigade minimiarealen har föranlett diskussioner.

Spannmålsmarknaden har diskuterats under hösten efter att rågpriset rasade på grund av den stora skörden.

De nya kartlagda HCV områdena på skogsmark har diskuterats och styrelsen uppmanade alla skogsägare att kontrollera sina egna områden. HCV områdeskartorna finns till påseende bland annat hos skogsvårdsföreningarna.

Verksamhetsgranskare

Som förbundets verksamhetsgranskare har under år 2019 fungerat Tom Jansson och Bert-Ove Johansson, samt suppleanter Sture Holmström och Peter Karlsson.

ÅSP:s utskott 2019–2020

Produktionsutskott

Peter Lindström ordförande, Nina Lundström, Kenneth Ginman, Kristoffer Lindqvist, Annika Isaksson, Jan-Erik Karlsson, Christer Jägerskiöld, Thomas Lindroth.

Socialpolitiskt utskott

Annette Blomberg ordförande, Glen Österås, Sture Holmström, Runa-Britt Willberg.

Ungdomsutskott

Kim Ekström ordförande, Robin Strömberg, Henrik Hagman, Oscar Holmberg, Erika Pomren, Ida Fredriksson, Fredrik Fagerlund.

Utskottens verksamhet

Produktionsutskottet – "Bonde i själ och hjärta med tänk som en företagare"

Under året har produktionsutskottet samlats till två möten.

Vid vårens möte hade utskottet läst Karhinens rapport och diskuterade den aktivt. Rapporten upplevs som tanke- och diskussionsväckande. I rapporten finns många goda saker att gå vidare med för att förbättra lönsamheten på de Finländska gårdarna.

För att minska näringsläckaget från våra åkrar har regeringen beviljat pengar för spridning av gips. Projektet kör igång under innevarande år. Utskottet ifrågasätter gips användningen i vissa fall och efterlyser även andra subventionerade metoder som motverkar näringsurlakningen. En åker i gott skick binder näringsämnen bättre än en åker med svag markstruktur, alla åtgärder som förbättrar markstrukturen är positiva för att minska näringsläckaget.

Den kommande programperioden har även väckt diskussion. Till hurdana gårdar riktas lantbruksstöden i framtiden? Stöden bör främst riktas till livsmedelsproduktion, ett eventuellt miljöstöd bör vara attraktivt för att uppnå en hög anslutningsgrad. Mera information om riktlinjer inom kommande programperioden efterlyses, lantbruk är långsiktig företagsverksamhet och har svårt att göra anpassningar på kort sikt.

Under höstens möte föranledde i synnerhet rågpriset långa diskussioner. På grund av den goda och volymmässigt höga rågskörden pressade handeln ner rågpriset efter skörd till bottenivå. Hur kan lantbrukarna förbereda sig på dylika prisfluktuationer och vad kan den enskilda företagaren göra för att hantera risken?

En negativ klimat och kött diskussion flammar under hösten på främst sociala medier. Diskussionen är ofta fattig på fakta och bygger långt på antaganden och känslor. I detta läge skulle det vara viktigt att även producenter deltar i diskussionen med fakta. Parallellt med debatten har SLC en egen fakta kampanj på främst sociala medier, som publiceras under hösten.

I november exporterar Avena havre från Dalsbruks hamn. En exporthamn som eventuellt i framtiden kommer att användas till export av andra spannmålslag.

Ungdomsutskottet

Ungdomsutskottet har samlats till möte en gång. Utskottet kommunicerar frågor via en egen FB-sida.

Ungdomsutskottet har diskuterat frågor kring den nya programperioden. Ungdomarna lyfter fram att stödet för unga jordbrukare bör förlängas från nuvarande fem till sju år. Ett stöd för den äldre generationen behövs för att underlätta generationsväxlingar på gården i ett tidigare skede. Nuvarande situation utan någon form av avträdelsetöd försvårar generationsväxlingarna på gården och förhindrar den yngre generationen att i ett tillräckligt tidigt skede få börja som lantbruksföretagare. Lantbruksstöden bör riktas till aktiv livsmedelsproduktion och miljöersättning borde betalas enligt den verkliga nytta som miljön erhåller av åtgärden.

Ungdomarna ser Viljatori som en smidig plats att sköta spannmålshandel på, en direkt kanal bönder emellan. Utskottet föreslår en utvidgning av handeln på Viljatori. I framtiden kunde handeln omfatta även vallväxter, entreprenörstjänster, reservdelar m.m.

Övrig verksamhet

De populära Oss Bönder Emellan -träffarna ordnades i månadsskiftet januari februari. Träffarna i både Kimito och Nagu samlade knappa 30 medlemmar för att diskutera aktuella frågor. SLC representanter inledde med frågor kring kommande programperiod och markägande. Träffarna är populära och fyller ett behov att träffa andra yrkesbröder under fria former.

I mars samlades ett femtontal lantbruksungdomar till ungdomsträff. Ungdomarna bekantade sig med bland annat

odling och inläggning av gurkor, ölbrygging, uppfödning av gräshoppor, samt lärde sig hur kalk påverkar åkerns struktur och växtförmåga. Gårdens försäkrings-skydd och olika försäkringar blev också bekanta under kvällen. Träffen avslutades med middag i Åbo.

Riksdagsvalet präglade marsmånad. SLC Åboland ordnade i samband med vårmötet i Nagu en paneldebatt för riksdagsvalskandidater. Kandidater från samtliga partier bjöds in, totalt deltog fem riksdagsvalskandidater från fyra olika partier. Debatten leddes av ordförande Mickel Nyström och bjöd på diskussion kring de gröna näringarna.

I juni bjöds lantbruket närstående organisationer till en Ta hand om bonden träff. Dagen initierades av LPA och ordnades som ett samarbetsprojekt. Under dagen diskuterades aktivt hur olika parter kan bemöta och hjälpa en företagare i en svår situation. Att aktivt sprida kännedom om de projekt som i dag har målsättning att stöda och hjälpa lantbruksföretagare är ett konkret sätt att nå de företagare som kan vara i behov av stöd.

SLC Åboland deltog i September Open skördemarknaden som ordnades i Dalsbruk första helgen i september. SLC Åboland syntes med Bonden Behövs produkter och våra medlemmar som deltog diskuterade aktivt med förbigående konsumenter om inhemsk livsmedelsproduktion och förmånen att kunna handla närproducerat.

I medlet på september ordnades i Nagu Skördefest. SLC Åboland deltog på skördetorget, även här ställde medlemmar upp och spred information om inhemsk

livsmedelsproduktion och vikten av närproducerade varor och tjänster.

I slutet av september ordnades FM i plöjning, SLC Åboland deltog som samarbetspart vid evenemanget i Loimaa.

Efter några års paus hölls en välbesökt generationsväxlingskurs i Pargas. Denna gång ordnades generationsväxlingsinfot som en kvällsföreläsning. Köpeskilling, beskattning, finansiering, investeringsstöd och pensionsalternativ var en del av det som presenterades på generationsväxlingskursen.

Information om EU - stöden

Stödutbildningen för lantbruksföretagare ordnades i Paimio, tillfället sändes direkt så att odlare kunde följa med föreläsningen hemifrån. Tillfället bandades också så att företagare vid valbar tidpunkt kunde se utbildningen. Utbildningstillfället ordnas tillsammans med de lokala lantbrukssekreterarna och NTM- centralen.

Över 90 % av gårdarna i Åboland lämnar in stödansökan elektroniskt. Vårt nuvarande elektroniska stödansökningsprogram, VIPU, vägleder och korsgranskar uppgifterna i stödansökan och underlättar stödansökan för odlarna.

Projekt

Tillsammans med MTK V-S har ÅSP det gemensamma projektet Livskraftiga lantbruksföretag. Projektet fokuserar på att upprätthålla lantbrukens kunskapsnivå och även kartlägga och stöda företag med svårigheter.

MaVeKa projektet är ett samarbete med MTK V-S där markens vattenhushållning och växtkraft är i focus. Projektet har under

året ordnat en svenskspråkig föreläsningsserie om markens vattenhushållning och växtkraft. Projektet har under året utkommit med svenskspråkiga elektroniska månadsbrev.

Representation

Raisio bolagstämma hölls den 19.3.2019 i Åbo, SLC Åboland representerades på bolagstämman av Holger Falck.

Representanter i SLC:s organ år 2019

Styrelsen	Mickel Nyström II vice ordf.
Ekoutskottet	Jan-Erik Karlsson
Företagarutskottet	Bjarne Gröning
Mjölksamarbetsgruppen	Sverker Blomberg
Miljö & markpol. utskottet	Andreas Johansson
Organisationsutskottet	Helena Fabritius
Potatisutskottet	Peter Karlgren
Skatteutskottet	Margita Swanson-Uggeldahl
Slaktdjursutskottet	Thomas Johansson
Skogsutskottet	Kurt Ekström
Socialpolitiska utskottet	Annette Blomberg
Sockerbetsutskottet	Mikael Lundström
Spannmålsarbetsgruppen	Peter Lindström
Trädgårdsutskottet	Anders Ekholm
Ungdomsutskottet	Kim Ekström
Fullmäktige	Gustaf Ekholm (Henrik Hagman) Bert-Ove Johansson (Markus Karlsson), Kristoffer Lindqvist (Thomas Johansson)

Representation i MTK utskott år 2019

MTK V-S Nypotatisutskott	Torbjörn Ekblad, Pontus Franzen
MTK Elinkeino ja yrittäjyys valiokunta	Thomas Lindroth
Sokerijuurikkaan viljelijöiden neuvottelukunta	Claus Blomberg (suppl. Johan Forsman)

Representation i företag

Raisiokonsernen Abp	Mårten Forss, Mikael Holmberg (förvaltningsrådet)
Länsi Maito	Sverker Blomberg

Medlemmar

Förbundet har i slutet av året 3 lokalavdelningar som under året hade 612 betalande medlemmar fördelade på 408 gårdar. Tillsammans har förbundet en åkerareal på 13 462,30 ha, 22 509,90 ha skog och 7 080 m² växthus som är ansluten till lokalavdelningarna.

Lokalavdelningarna har under året betalat medlemsavgift till förbundet enligt följande:

Grundavgift	70 € /gård
Åkeravgift	2,50 € /ha
Skogsavgift	0,53 € /ha
Växthusavgift	0,05 € /m ²

Kansli & personal

Förbundets kansli är beläget i Villa Lande, Kimito, Engelsbyvägen 8, telefon: 02-423720, e-post: asp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet är agrolog Helena Fabritius. Verksamhetsledaren fungerar även som LPA ombud i Kimitös kommun och Pargas stad.

Statistikuppgifter

LOKAL- AVDELNING	AKTIVA		STÖDANDE		ANSLUTEN AREAL		
	Gårdar	Medl.	Fam.	Medl.	Åker ha	Skog ha	Växth. m ²
Kimitoön	153	230	39	57	7 478,56	14 116,80	3 880
Pargas	64	108	18	27	3 051,85	3 504,50	3 200
Västra Åboland	106	146	28	44	2 931,89	4 888,60	0
Totalt	323	484	85	128	13 462,30	22 509,90	7 080

ÅRSBERÄTTELSE 2019

Ålands
producentförbund rf

Årsöversikt 2019

Eftersom 2018 varit så extremt torrt så var det många gårdar som redan under 2018 minskade på sina besättningar och för många gårdar blev det sedan under våren 2019 mycket utmanande att klara foderförsörjningen fram till den första skörden 2019. Problemet tacklades olika på olika gårdar och en hel del gårdar importerade både ensilage och halm.

Man brukar säga att en olycka sällan kommer ensam och med tanke på de svårigheter och svaga skördar som kom 2018 så blev stormen Alfrida som drog in över Åland den 2 januari 2019 och drabbade de flesta skogsägare en mycket stor prövning. Stormen Alfrida var mycket intensiv med medelvindar på 32,5 m/s och i och med att det var mycket skog som blåste omkull så orsakade det också stora skador på elnätet. Man beräknar att ca 1 miljon kubikmeter skog blåste omkull och ännu i slutet av år 2019 var fortfarande ca hälften av detta kvar i skogarna. Detta beror delvis på att granbarkborren härjar i Europa och även i Sverige och orsakar ett stort överutbud av virke.

Vintern var vädermässigt ganska trevande och ännu i början av februari såg det ut att bli en mild vinter men sedan blev det kallt och en kyla som såg ut att orsaka en sen vår. Men sedan slog vädret om i mitten av april och vårbruket klarades av i normal takt. Det fanns en oro hos många djurbönder att vi skulle få ännu en torr sommar, men för många skingrades den oron då första skörden av vall i de flesta fall gav en mycket bra skörd.

För de flesta grödorna var detta år ett ganska normalt år där det regn som kom under försommaren gav en bra start. För de flesta specialgrödorna fanns det dock ett klart behov av bevattning under i stort sett hela växtsäsongen. Hösten blev sedan mycket regnig och i synnerhet lök och potatisodlarna ställdes inför stora utmaningar. Lokala hagelskuror orsakade också stora skador på en del fruktodlingar. Det allra mesta kunde dock skördas och för många grödor blev totalskörden mycket bra.

I början på våren inleddes arbetet inför den kommande EU-programperioden. I mars avgav ÅPF en s.k. SWOT-analys till Landskapsregeringen och i juni fortsatte arbetet med att göra en behovsanalys utgå-

ende från det material som Landskapsregeringen sammanställt. ÅPF ställde sig rätt kritiska till det material som sammanställts och begärde sedan under förhösten att få en aktivare roll i det fortsatta arbetet. Vi fick även ett sådant löfte, men i och med Brexit-förhandlingarna har arbetet stannat av och det är nu klart att det blir åtminstone ett års förlängning av nuvarande program.

En ny vattenlag har varit aktuell under flera års tid och i juni avgav ÅPF ett utlåtande på förslaget. Vi är mycket kritiska till förslaget eftersom det finns många verksamheter som berör jordbruket som kräver tillstånd. Ett tillståndsförfarande har fått en helt ny betydelse då Landskapsregeringen hävdar den s.k. Weserdomen vilket innebär att man måste visa att verksamheten inte försämrar vattenkvalitén.

Under hösten har också landskapsregeringen tagit fram underlag för den kommande perioden gällande förvaltningsplan och åtgärdsplan för våra vatten och dessutom har man tagit fram allmänna föreskrifter för vattenskyddsområden. För att få rimliga verksamhetsförutsättningar för primärnäringarna måste vi övertyga Landskapsregeringen att sätta rimliga krav på våra verksamheter.

Under 2019 hjälpte ÅPF till med de lokala arrangemangen av MTK:s tjänstemannadagar på Åland. Till dessa dagar var även SLC:s tjänstemän inbjudna och man kan konstatera att det är mycket nyttigt att träffa tjänstemän från övriga Finland.

Jomala den 25.2.2019

Henry Lindström, f.d. VD

Förbundets organisation 2019

Styrelsen

Ordförande för styrelsen och förbundsordförande är Birgitta Eriksson-Paulson, Lumparland viceordförande Jonas Lundberg, Finström och ledamöter Hannah Nordberg Vårdö, med Yvonne Mattsson, Sund som suppleant, Michael Perander, Finström, med Anna Alm, Finström som suppleant, Lars-Johan Mattsson, Sund med Marcus Eriksson, Eckerö som suppleant och Carina Eriksson, Hammarland med Fredrik Söderlund, Jomala som suppleant.

Ledamöter i SLC:s fullmäktige

Ledamöter i SLC:s fullmäktige är Leif Hagberg, Saltvik med Jon Eriksson, Hammarland som suppleant, Lars-Johan Mattsson, Sund med Johan Holmqvist som suppleant och Nicklas Mörn, Saltvik med Hanna Nordberg, Vårdö som suppleant. Nicklas Mörn är andra viceordförande i SLC:s fullmäktige.

SLC:s styrelse

Ledamot i SLC:s styrelse har varit Birgitta Eriksson-Paulson med Jonas Lundberg som suppleant.

ÅPF:s utskott 2019

Spannmålsutskottet

Ordförande Sixten Mattsson, ledamöter Jonas Lundberg, Agneta Sviberg, Stefan Sundborg.

Marknadsföringsutskottet

Adam Söderlund, Staffan Mörn och Liz Mattsson, ÅCA, Ålands Trädgårdshall, Ab Lantbruk. (Ordförande utses inom utskottet).

Specialodlarutskottet

Ordförande Mikael Lundell, ledamöter Mikael Perander, Tord Sarling, Ann-Christin Mansén-Kalm och Pontus Grunér.

Husdjursutskottet

Mikael Pellas, Fredrik Söderlund, Per-Ole Mattsson, Henrik Karlsson, Maija Häggblom och Nicklas Mörn. (Ordförande utses inom utskottet).

Skatteutskottet

Ordförande Bo-Erik Sandell, ledamöter Klas Mörn och Lars-Johan Mattsson och Anna Südhoff.

ÅPF:s representanter i SLC:s utskott

Organisationsutskottet	Henry Lindström
Skatteutskottet	Anna Südhoff
Trädgårdsutskottet	Mikael Lundell (Ordförande)
Slaktdjursutskottet	Fredrik Söderlund
Socketbetsutskottet	Tom Jansson
Potatisutskottet	Lars-Johan Mattsson
Miljö- och markpolitiska utskottet	Anders Jansson
Socialpolitiska utskottet	Hannah Nordberg
Ungdomsutskottet	Elina Lindroos
Skogsutskottet	Jan Salmén
Ekoutskottet	Nicklas Mörn
Spannmålsutskottet	Jonas Lundberg
Mjölksamarbetsgruppen	Carina Eriksson
Företagarutskottet	Jan Alm

Ekologiska utskottet

Ordförande Nicklas Mörn, ledamöter Tage Eriksson, John Mattsson och Mia Söderdahl, Frej Bomanson och Annette Häger-Ahlström.

Ungdomsutskottet

Ordförande Christian Påvals, ledamöter Fredrik Söderlund, Elina Lindroos, Johan Holmqvist, Anton Alm, Jon Eriksson, Lisa Sjögren och Mattias Sundberg.

Skogs- och energi utskottet

Ordförande Nils Mörn, ledamöter Leif Sundberg, Per-Ole Mattsson och Ralf Fagerholm.

Socialpolitiska utskottet

Ordförande Hannah Nordberg, viceordförande Carina Eriksson, ledamöter: Maija Häggblom och Jenny Sundqvist.

Mark och miljöutskottet

Ordförande Anders Jansson, ledamöter Tage Mattsson, Nils Eriksson och Harry Ekström.

Förbundets revisor och verksamhetsgranskare

Revisor har varit Erika Sjölund med Sixten Söderström som suppleant och verksamhetsgranskare har varit Sven-Anders Danielsson med Trygve Sundblom som suppleant.

Förbundets kansli

Förbundets kansli finns i gamla Naturbruksskolan vid Ålands Landsbygdscentrum i Jomala. Kansliet är öppet alla vardagar kl. 09.00–16.00.

Henry Lindström har fungerat som VD fram till den sista oktober 2019, då han övergick till att vara senior rådgivare för att sedan gå i pension från den 1 januari 2020. Från den 1 november 2019 är Sue Holmström VD. Anna Südhoff är administratör.

ÅPFs skattetjänst

Skattetjänst handhar bokförings- och deklarationsuppdrag åt medlemmarna till självkostnadspris. Skattetjänst handhas av administratören Anna Südhoff.

Deklarations- och bokföringshjälp har varit Lars-Johan Mattsson och Bo-Erik Sandell. Extra kanslihälp med bokföring har Carl Björkman varit.

Medlemmar

Antalet medlemsgårdar har varit 377 (375) aktiva och 83 (81) stödande med sammanlagt 830 (823) medlemmar anslutna. Den anslutna åkerarealen har varit 10 267 hektar (10 007), skogsarealen är 13 531 hektar (13 389) och växthusarealen är 25 187 m² (25 187).

Siffrorna inom parentes är från föregående år 2018.

Medlemsavgifterna för 2019 har varit följande:

Grundavgift	69 euro
Stödande grundavgift	52 euro
Arealavgift per ha, åker	3,85 euro
Arealavgift per ha, skog	0,80 euro
Växthusavgift	0,05 euro/m
Avgift per fam.medl.	1,70 euro

ÅPF har haft följande företag som förbundsmedlemmar:

Ålands Centralandelslag
Ålands Trädgårdshall
Ålands Skogsindustrier
Ab Lantbruk

Stödande företag till ÅPF:

W.J. Dahlman AB
Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag
Ålandsbanken AB
Bila AB

Utskottens verksamhet 2019

Ungdomsutskottet

Utskottet har haft fyra möten under året. Fokus för ungdomsutskottet har varit att locka unga till jordbruksbranschen samt att delta i politiska debatter. Under året har ungdomsutskottet haft två middagar samt en studieresa.

Den 25 januari anordnades en middag på Arken med 18 deltagare trots det fanns mycket att reda upp efter Alfrida.

Den 5–7 april ordnades en studieresa upp till Österbotten tillsammans med SLC ungdom. Från Åland deltog 5 personer. Besök gjordes till Sofia Erikssons mjölkkladugård i Oravais, Lill-backas tork i Kimo och Kyrö destilleri. På kvällen ordnades en gemensam middag med SLC. Dagen därpå besöktes växthus i Närpes och studieresan avslutades med ett besök till nöt-köttsgården Eurobull i Sideby.

Den 13 december hade vi middag på Dinos istället för julhälsning i år. Då var det 10 deltagare.

Mark- och miljöutskottet

Mark och miljöutskottet sammanträdde redan den 9 januari 2019 för att diskutera Ålands Vattens planer på åtgärder vid Ålands Vattens vattentäkter. Till mötet hade också SLCs jurist Mikaela Strömberg-Schalin kallats. Den rapport som Ålands Vatten beställt av Åbo yrkeshögskola bedömdes av SLC:s jurist som väldigt tunn. Vid ett möte som ledningen för ÅPF och SLCs jurist haft med ledningen för Ålands Vatten framkom att Ålands

Vattenöverfört ansvaret för diskussioner med markägarna på Landskapets Fastighetsverk. Utskottet betonar att markägarna måste få ersättning för olägenheter och inskränkningar gällande möjligheten att bedriva jord och skogsbruk. Utskottet lyfter också upp frågan om ytterligare vattentäkter för Ålands Vattens behov eftersom de vattentäkter som nämns omgärdas av stora arealer åkermark. Vidare anser utskottet att möjligheten att avsalta havsvatten ytterligare borde undersökas.

Utskottet berörde även stormen Alfridas framfart och VD fick i uppgift att bemöta en ledare i Ålandstidningen. Vidare konstaterade man att ett extra stöd till underhåll av skogsvägar säkerligen är nödvändigt med tanke på att det är stora mängder virke som nu skall transporteras.

På hösten behandlade utskottet Landskapsregeringens initiativ gällande vattenvård och Havsplanering samt De allmänna föreskrifterna för dricksvattentäkter som Landskapsregeringen utarbetat. Dessa kommer sedan att behandlas av ÅPFs styrelse.

Utskottet var mycket kritiskt till dessa dokument och beslöt även att kalla markägare runt de vattentäkter som är aktuella att utöka skyddet kring.

Skogs- och energiutskottet

Med anledning av stormen Alfrida sammanträdde skogs- och energiutskottet den 16 januari 2019. till mötet hade skogsvårdsföreningens verksamhetsledare Torbjörn Björkman kallats. Ett gemensamt möte för alla skogsägare hölls den 17 januari. Det betonades att det är viktigt att alla skogsägare försöker uppskatta omfattningen på

skogsskadorna och sedan tar kontakt med virkesuppköpare. Beslöt att VD riktar en skrivelse till virkesuppköparna för att nu få konkurrenskraftiga priser för vårt virke då det nu finns en större volym att bjuda ut. Gällande skogsbilvägar konstaterar skogsvårdsföreningen att frågan om extra stöd för detta kommer att tas upp tillsammans med övriga frågor gällande övrigt stöd med anledning av stormen. Utskottet stöder även det initiativ som riksdagsman Mats Löfström tagit gällande periodisering av skogsinkomster med modell från Sverige.

Socialpolitiska utskottet

Det socialpolitiska utskottet diskuterade på sitt möte i mars behovet av uppföljning av det som tidigare hette ”Må Bra Dag”. Beslöt att i samarbete med LPA ordna både en ”Ta hand om Bonden dag” där så många som möjligt som är i kontakt med jordbrukare kallas och en ”Må Bra Dag” för jordbrukare. Arrangemanget bestämdes att gå av stapeln i november så att dagarna följer på varandra. Till dagarna kommer både LPA och Susann Rabb som håller i projektet Ta hand om bonden. Utskottet gav även sina synpunkter på det kommande LBU-programmet.

Husdjursutskottet

Husdjursutskottet behandlade på sitt möte det utkast till SWOT-analys som VD tagit fram. Utskottet gav värdefulla synpunkter till arbetet som skall kompletteras och godkännas av styrelsen.

Specialodlarutskottet

Specialodlarutskottet diskuterade mark-

nadssituationen och behandlade sedan utkastet till SWOT-analys gällande den kommande programperioden. Utskottets förslag skickas till styrelsen för den fortsatta behandlingen.

SLCs trädgårdsutskott hade möte på Åland den 28 mars och ÅPFs specialodlarutskott hade möjlighet att delta.

Förtjänsttecken 2019

Republikens president beslutade 6.12.2019 att förläna följande utmärkelsetecken till ÅPF medlemmar:

- Henry Lindström har tilldelats riddartecknet av I klass av Finlands Lejons orden.
- Tage Eriksson har tilldelats riddartecknet av Finlands Lejons orden.
- Jan Salmén har tilldelats medalj av I klass med guldkors av Finlands Vita Ros orden.

Skrivelser, utlåtanden och höranden

ÅPF har lämnat följande skrivelser och utlåtanden på lagförslag, förordningar eller initiativ:

- ÅPF anhöll om undantag gällande lastning och lossning vid vägar med anledning av Alfrida
- I en insändare bemötte ÅPF en ledare som på ett osakligt sätt beskrev skogsbruket.
- ÅPF riktade en skrivelse i mitten av januari till de virkesköpande bolagen och hävdade att vi måste få bättre priser.
- I mars riktade ÅPF en skrivelse till Landskapsregeringen där vi hävdade att Landskapsregeringen vid upphand-

ling skulle ställa krav på djur- och miljölagstiftning som gäller här.

- ÅPF lämnade ett mycket kritiskt remissvar gällande förslaget till ny vattenlag.
- ÅPF lämnade en SWOT analys gällande den kommande EU-programperioden.
- ÅPF lämnade synpunkter på det utkast till Behovs- och interventionsstrategi för den kommande programperioden som Landskapsregeringen skickat ut.
- ÅPF anhöll även om att få ett mera aktivt deltagande i LBU-processen.
- ÅPF agerade gällande förekomsten av varg och stödde det beslut om skydds jakt som Landskapsregeringen tog eftersom en färbesättning hade fått dödade djur.
- ÅPF hördes i Finans- och näringsutskottet gällande torkskadorna under 2018.
- ÅPF tog del av dokumentet ”väsentliga vattenvårdsfrågor” och förslaget till havsplan för Åland. Tillsammans med Ålands Hushållningssällskap har vi lämnat våra synpunkter på detta då dokumenten ligger till grund för kommande vattenåtgärdsprogram, förvaltningsplan och Havsplan.
- ÅPF kritiserade starkt det förslag till allmänna skyddsföreskrifter för dricksvattentäkter som Landskapsregeringen utarbetat.
- ÅPF riktade ett brev till SLC:s styrelse gällande svårigheten att få ÅPFs budget i balans.
- Då hösten var mycket regnig anhöll ÅPF om att få förlängd spridningstid för stallgödsel.

Vårmetet

Vårmetet hölls den 12 april 2019 på Ålands hotell-och restaurangskola. Ordförande Birgitta Eriksson-Paulson hälsade alla välkomna till vårmetet 2019. Hon konstaterade bl.a. att man trots torråret 2018 och stormen Alfridas härjningar alldeles i början av året som vräkte omkull stora mängder skog över hela Åland ändå måste se framåt då vi har stora utmaningar i bl.a. en ny vattenlag som nu är på remiss. Hon betonade också att det är viktigt för våra jordbrukare på Åland att förstå allt det arbete SLC gör för oss, men även att framhålla ÅPFs viktiga roll som ”näringens enda röst”.

Den rapport som Reijo Karhinen tagit fram på uppdrag av Jord- och skogsbruksministeriet visar bl.a. handelns orimligt stora marginaler gällande livsmedel, men framhåller också jordbrukarnas konkurrens sinsemellan som resulterar i alltför höga arrenden. Vi behöver också bli duktigare att framhålla de miljöinsatser våra näringar bidrar med där t.ex. de växande skogarna är viktiga kolsänkor.

SLC:s styrelseordförande Mats Nylund som under förmiddagen tillsammans med ÅPFs ordförande och representanter från skogsvårdsföreningen hade besökt stormskadade skogar konstaterade att Åland var det mest drabbade området både vad gäller torkan 2018 och stormen Alfrida. Mats Nylund gjorde en sammanfattning av Reijo Karhinens rapport: ”En ny början”. Målet är att höja marknadsintäkterna. En övergripande svårighet är handelns billighetskampanjer, men det

Foto: Anna Sühoff

Höstmötet hölls den 13 december på Ålands Hotell och restaurangskola.

finns även många kostnadsposter som jordbrukarna måste se över.

Anton Nilsson, som nu är specialrådgivare åt EU-parlamentarikern Nils Thorvalds, kommer själv att ställa upp som kandidat i EU-valet. Hans viktigaste budskap är att det går att påverka EU. Han har en vision om att varje land och region själv borde få större möjlighet att bestämma om saker som man kan sköta bättre själva. Han ansåg att vi måste bli duktigare på att vara stolta över våra produkter

Amanuens Tony Cederberg från Husö biologiska station har sammanställt en rapport gällande de inre vikarnas vattenkvalitet. Enligt honom beror statusen för de allra sämsta vattnen på gamla synder. Dessutom är många av de vikar där vattenkvaliteten är som sämst vikar med lång omsättningstid på vattnet.

Under övriga ärenden presenterade sig Anders Portin som från den 1 april är ny som SLC:s skogsombudsman. Han berättade om tyngdpunktsområdena för sitt arbete: Skogspolitik, nytta av skogen, samhällsplaneringens inverkan på skogsbruket

och skogscertifiering. Men han framhöll också att det framförallt är medlemmarna som skall berätta vad han skall göra.

Alexandra de Haas som är verksamhetsledare för Leader Åland informerade om möjligheten att få hjälp av lotsar gällande miljöprojekt.

Avslutningsvis diskuterades ÅPFs sviktande ekonomi och ordförande informerade om styrelsens arbete med frågan. Hon konstaterade också att ÅPF har en allt viktigare roll som bevakande instans.

Höstmötet

Höstmötet hölls den 13 december 2019 på Ålands Hotell och restaurangskola. Höstmötet var glädjande välbesökt både av medlemmar och inbjudna gäster. Både landskapsregering och Lagtinget var väl representerade. Ordförande Birgitta Eriksson-Paulson hälsade alla hjärtligt välkomna. I sitt hälsningsanförande beklagade hon sig över att alltfler matserveringar slutar att servera kött. Vi har inte haft en lika tuff

debatt här på Åland och det kan vi säkert tacka Skördefesten för. Hon konstaterade att skördefesten som återigen slog rekord gällande omsättningen under dagarna skapar förtroende hos konsumenterna. För jordbruket var detta år betydligt bättre än 2018 då torkan orsakade omfattande skördeminskningar och förluster.

Då det gäller kommande stödperioder ansåg Birgitta Eriksson-Paulson att ÅPF bör få ett större inflytande över stödssystemet. Det är viktigt att stöden går till aktivt jordbruk ansåg hon och som parameter kunde man ha en viss försäljningsinkomst. Hon berörde också den kommande vattenlagen som kan försvåra dikningen av våra marker.

Näringsminister Fredrik Karlström presenterade sin vision och målsättning för de närmaste fyra åren. Han började sitt anförande med att säga ursäkta och förlåt om det var någon som tagit illa vid sig då han var näringsminister under den tidigare mandatperioden. Han hävdade att det inte hade varit hans mening att försvåra verksamhetsförutsättningarna för jordbruket. Fredrik Karlström anser att jordbruket är en framtidsbransch och han nämnde tre punkter från regeringsprogrammet som han hoppas att vi tillsammans skall hitta samförstånd i och kan jobba vidare tillsammans utifrån:

- Vid upphandling av råvaror till offentliga kök ska närproducerade varor prioriteras och profilen höjas av åländska produkter.

- Minst samma konkurrensvillkor som motsvarande lantbrukare i Finland skall gälla.

- LBU-programmets fokus ska ligga på företagens möjligheter att skapa värdeförädling och ge konkurrenskraftiga förutsättningar för hållbara och lönsamma jordbruksföretag oavsett storlek.

Han avslutade med en förhoppning att vi kan arbeta tillsammans för det åländska jordbruket.

Anders Mattsson som under hösten tillträtt som VD på Ålands Skogsindustrier informerade om marknadsläget för skogsprodukter och läget efter Alfrida. Trots att många skogsägare är frustrerade över att mycket virke fortfarande ligger kvar i skogarna ansåg Anders Mattsson att skogsbolaget klarat sommarens avverkningar hyfsat bra. Men konstaterade att det fortfarande finns mycket virke kvar att ta reda på. Virkespriserna på Åland är mycket lägre än i riket och Anders Mattsson konstaterade att kostnaderna på Åland är mycket dyrare och även transporterna från Åland är en stor kostnadspost. På plussidan nämnde han att bolaget tar emot klenare timmer och kortare stockar än de stora bolagen. Han såg också en möjlighet i den växande marknaden för brännved och flis.

SLCs verksamhetsledare Jonas Laxåback informerade om den kommande programperioden och CAP-strategin inom EU. Han relaterade till MTKs och SLCs gemensamma tjänstemannadagar som under hösten hölls på Åland där man fick besöka flera unga jordbrukare med framtidstro och konstaterade att situationen är bättre i Norden jämfört med övriga Europa gällande åldersstrukturen. Han berörde lönsamheten inom jordbruket och deklare-

Henry Lindström avtackades av ordförande för styrelsen och förbundsordförande Birgitta Eriksson-Paulson på Landsbygdscentrum den 5 december.

rade att vi måste få mera från marknaden. Utgående från EU-kommissionens mål måste konkurrenskraften förbättras och det måste ske en omfördelning av makten inom livsmedelskedjan.

Jonas Laxåback informerade om SLCs linjedragningar gällande CAP och betnade att det är aktivt odlande som skall stödas. Systemet med stödrättigheter bör tas bort medan produktionskopplade stöd behöver fortsätta.

Han konstaterade avslutningsvis att forskning i Finland har konstaterat att konsumtion av nötkötts- och mjölkprodukter som är producerade i Finland jämfört med det globala genomsnittet är ett sätt att minska de globala miljöproblemen.

Jonas Laxåback och Birgitta Eriksson-Paulson avtackade Henry Lindström för lång och trogen tjänst och önskade honom lycka till i sin nya härliga pensionärstillvaro.

Medlems- och arealredovisning 2019

Lokalavdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal		Växthus m ²
	gårdar	personer	gårdar	personer	åker ha	skog ha	
Föglö	18	29	4	7	464,29	858,84	
Hammarland	53	97	13	24	1 359,48	2 052,35	
Jomala	75	141	22	32	2 570,19	2 469,16	624,00
Kökar	2	4	1	1	60,73	0,00	
Lemland	22	37	8	12	427,98	969,47	
Lumparland	13	22	2	4	425,50	307,42	
Norra Åland	185	353	33	49	4 801,33	6 763,98	24 563,00
Sottunga	9	18	0	0	157,28	109,72	
Totalt	377	701	83	129	10 266,94	13 530,94	25 187,00

Sum lägenheter (st):	460
Sum aktiva lägenheter (st):	377
Sum stödande lägenheter (st):	83
Sum medlemmar	830
Sum aktiva medlemmar (st):	701
Sum stödande medlemmar (st):	129
Lägenheter skog (st):	330
Lägenheter enbart skog (st):	94
Sum åker (ha):	4 875,89
Sum arrende (ha):	5 452,851
Totalt åker (ha):	10 266,78
Sum skog (ha):	13 530,94
Sum växthus (m ²):	25 187,00
Sum bärbuskar (ha):	0,07
Sum frilandsodl. (ha):	0,00
Sum enbart skog. (ha):	3 847,89

Främjande av
uthålligt skogsbruk.

www.pefc.fi

2019

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Fredriksgatan 61 A 34,
00100 Helsingfors
09 586 0460
fornamn.efternamn@slc.fi

slc.fi
www.facebook.com/SLC.fi
www.twitter.com/SLC_lantbruk
www.instagram.com/bondenbehovs